

Genç Birikim'den...

Değerli Genç Birikim okuyucuları, aradan bir ay geçti ve yeniden bir aradayız. Türkiye ve dünya her gün yeni bir olaya ve yeni bir gündeme uyanıyor. Ama aslında yeni olarak gözüken olaylar aynı şeyleri anlatan ve aynı nedenlere bağlı olaylardan başkası da değil. Örneğin Türkiye'de Ekim ayında yine tekrarlanan güneydoğu olayları ve özellikle Hakkari Yüksekova ve Çukurca'da eş zamanlı olarak 8 ayrı hedefe yapılan saldırılar sonucu 24 askerin ölümü ve 18 askerin yaralanması ile sonuçlanan olaylar, birlikte yüzyıllar boyunca kardeşlik hukuku içinde yaşamış toplumların hayatlarından İslamı ve Kur'an'ı çekip aldığınızda toplumun nasıl kaosa sürüklenebileceğini gösteren olaylara sadece bir örnektir.

Yine farklı gibi gözüken ancak nedeni ve senaryosu aynı olan bir olay daha yaşandı; Libya'nın devrik lideri Muammer Kaddafi'nin Libya'daki devrimciler tarafından öldürülmesi aya damgasını vuran diğer bir olaydı. Ulusal Geçiş Konseyi tarafından yakalanan Kaddafi'nin gördüğü işkence ve bununla ilgili pek çok videonun internete yayılması medyada geniş yer buldu. Kaddafi'nin cenazesi ise çölde bilinmeyen bir yere gömüldü. Bu olay da, emperyalist ülkelerin "kullan ve at" politikasının rutin bir uygulamasından başka bir şey değildi. Daha önce Saddam, Zeynel Abidin bin Ali, Mübarek ve sıradaki diğer diktatörler. Bunlar elbette sadece emperyal güçlerin istemesi ile gitmiş değiller ama bu güçlerin zamanında söz konusu diktatörleri birer kukla olarak kullandıkları herkesçe bilinen bir gerçek.

Ekim ayının en önemli olaylarından birisi de 23 Ekim 2011 günü Türkiye saati ile 13:41'de Van'da meydana gelen ve 25 saniye süren deprem. Depremi merkez üssü Van'a 17 kilometre

uzaklıktaki Tabanlı köyü olan deprem sonucunda yüzlerce kişi vefat etti, 5 bin kişi yaralandı, binlerce bina yıkıldı veya hasar gördü. Depremler elbette sonuçları itibarıyla birer insanlık dramıdır. Özellikle kış aylarına denk gelen bu deprem sonucu hala on binlerce kişi artçı sarsıntılar nedeniyle evlerine girememekte ve zor şartlarda yaşamak durumunda kalmaktadır. Depremler diğer afetler gibi birer ilahi ikazdır. Bugün toplumda yaşanan alenen ahlaksızlık, zina ve her türlü kötülükler nedeniyle bu gibi afetlerin birer ilahi ikaz olarak algılanması gerekir.

Bu ay dergimizde yer alan yazılara gelince; Genel Yayın Yönetmenimiz Ali Kaçar, Arap Baharı olarak tabir edilen ülkelerden birincisi olan Tunus'ta yapılan seçimleri yazısında anlatıyor. Yazıda, seçimlerden zafer ile çıkan Gannuşî'nin partisi olan Nahda hareketinin geçmişi de anlatılıyor. Süleyman Arslantaş da benzer olayları geniş bir perspektiften değerlendiriyor.

Ali Kaçar ikinci yazısında ise Suriye'de devam eden olaylar çerçevesinde Suriye İhvan hareketini anlatıyor. Dergimizde yer alan Suriye'yle ilgili ikinci bir yazıyı ise Muhammed Faruk El Battal, Prof. Dr. Halid Hasan Hendavi ve Musa İbrahim el İbrahim'den oluşan Suriyeli muhalif âlimlerin Genç Birikim Derneği'ne yaptıkları ziyarette burada yapılan röportaj oluşturuyor.

Mısır devrim sürecini anlatan ve İsa Özçelik tarafından kaleme alınan yazının ikinci bölümünü de dergimizde okuyabilirsiniz.

Dergimizin yazar kadrosunda yer alan Celal Sancar, Şahin Özdaş, Hayriye Bican, İsa Memişoğlu, Muhammed İmamoğlu'nun yazıları ile birlikte diğer yazılarımızı da muhakkak ilgiyle okuyacaksınız. Allah'a (c.c.) emanet olunuz.

Yıl: 14 Sayı: 150

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
İbrahim Hakkı Toprak

Genel Yayın Yönetmeni
Ali Kaçar

Yazışma Adresi
İlkiz Sokak No: 22/B
Sihhiye - ANKARA

Yayın Türü
Yerel, Süreli

Yönetim Yeri
İlkiz Sokak No: 22/B
Sihhiye - ANKARA
Tel : (0312) 229 67 18
Fax: (0312) 229 67 19

Dizgi & Tasarım
Genç Birikim

Baskı
Sistem Ofset
Strazburg Cd. No: 7/A
Sihhiye - ANKARA
Tel: (0312) 229 18 81

Baskı Tarihi:
11.10.2011

genc
BİRİKİM

web : <http://www.gencbirikim.net>
e-mail : gencbirikimdergisi@gmail.com

Abone Şartları:

Yurtiçi abonelik için 6 aylık abonelik ücreti olan 24.00 TL'yi Yurt dışı abonelik için 6 aylık abonelik ücreti olan 35.00 TL'yi Yapı Kredi Bankası, Sihhiye Şubesi (Şub. Kod. 309, Hes. No: 69405472) no'lu hesaba veya Ramazan DEMİRHAN 6157119 no'lu posta çeki hesabına yatırmanız ve Posta Çeki alındı belgesinin fotokopisini ve adresinizi İlkiz Sokak No: 22/B Sihhiye /ANKARA adresine göndermeniz yeterlidir.

Bu sayımızda...

3

Tunus Seçimleri ve Nahda Hareketi!

Ali KAÇAR

8

Sonbahar Tahlili

Süleyman ARSLANTAŞ

11

Hizbullah; Terör Örgütü mü, Kurtuluş Hareketi mi?

Aktaran: Celal SANCAR

13

İslam Şeriatı Devleti

Şahin ÖZDAŞ

16

Kapitalizme Karşı Fitrat

Hayriye BİCAN

19

Suriyeli Muhalif Alimlerden Bir Heyet Derneğimizi Ziyaret Etti

Röportaj: Genç Birikim

21

Suriye’de Müslüman Kardeşler Hareketi

Ali KAÇAR

26

Radikal İslam’ın ve İslamî Terörün Panzehiri: ılımlı İslam(!) - 2

Ubeydullah TOPRAK

32

İsrail ve Libya: Afrika’nın “Medeniyetler Çatışması”na Hazırlanması

Mahdi Darius NAZEMROAYA / Çev: İsmail CEYLAN

36

İnsanımızı Eğitimcinin Neresindeyiz?

İsa MEMİŞOĞLU

40

Dezenformasyon

Muhammed Cahid GAFFAROĞLU

43

Gülme Sevdası Üzerine Bir Kaç Kelime

Selman GAFFAROĞLU

45

Mısır Devrim Süreci - 2

İsa ÖZÇELİK

51

Hayatını İslâma Adayan Âlim ve Müfessir: Ebu’l-A’lâ El-Mevdûdî - V

Muhammed İMAMOĞLU

58

Sonsuz Merhamet Kaynağının

Necdet YÜKSEL

59

Sancılı Bir Uyanış Türküsü!

Fatih PALA

60

Kaybolan Kardeşliğin Yeniden İnşası

İdris GÖKALP

62

Van 7,2 Şiddetindeki Depremle Sallandı

Genç Birikim

64

Hepimiz Filistinliyiz!

Rumeysa ŞAHİN

Tunus Seçimleri ve Nahda Hareketi!

Ali KAÇAR
kacarali@hotmail.com

Arap Baharı olarak da adlandırılan olaylar ilk olarak bir Kuzey Afrika ülkesi olan Tunus'ta başlamış ve domino etkisi ile diğer diktatörlüklerle idare edilen ülkeleri de etkisi altına almıştır. Bu olaylar neticesinde, Tunus, Mısır ve Libya'da rejim değişikliği meydana gelmiş, Yemen, Bahreyn ve Suriye gibi ülkelerde ise masum halka karşı katliam boyutunda devlet terörü halen devam etmektedir. Bu ülkelerde, her gün onlarca masum insan; çocuk, kadın ve yaşlı ayrımı gözetilmeksizin katledilmesine rağmen özellikle de Suriye'de, olaylar gittikçe tırmanmaktadır. Ölüm korkusunu aşmış, ölümden korkmayan insanlar, her cenaze dolayısıyla daha da bilenmekte ve ölüme, diktatörlerin ölüm kusan paralı askerlerine karşı direnmektedirler. Geçmişte, -yanlış hatırlamıyorsam- eli kanlı Siyonist bir terörist olan Menahem Begin Filistinlilerle ilgili şu ilginç tesbiti yapmıştı: "Biz insanları kafa kırmakla, kol kırmakla korkutuyoruz, daha da olmazsa öldürmekle korkutuyoruz. Ama bu insanlar ölümden korkmuyorlar. Ölümden korkmayan insanları biz neyle korkutacağız." Evet, Arap Baharı olarak adlandırılan halk ayaklanmalarının gerçekleştiği ülkelerde de halk ölümden korkmadığı için diktatörlükler bir bir devrilmektedirler. İnşallah çok yakın zamanda, olayların ölümüne devam ettiği Yemen, Bahreyn ve Suriye'de de diktatörlükler devrilecek ve halk kendi inancına uygun yönetimleri işbaşına getirecektir. Çünkü halklar eskisi gibi dış emperyal ve Siyonist güçlerden korkmadıkları gibi, kendi diktatörlerinden de korkmamaktadırlar. Bu nedenle Ali Abdullah Salih'in de, Beşşar Esad'ın da

ve diğer diktatörlerin de sonu yakındır. Çünkü kendi halkını öldürerek iktidarını devam ettiren hiçbir ülkeyi tarih bugüne kadar yazmamıştır.

Hatırlanacağı üzere, Tunus'ta olaylar 17 Aralık 2010 tarihinde 26 yaşındaki bilgisayar mühendisi Muhammed Buazizi'nin kendisini yakmasıyla başlamıştır. Zeynel Abidin Bin Ali bu olayları bastırmak için güç kullanmış, durduramayınca da reformdan, üç sene sonra yapılacak seçimlerde aday olmayacağını söylemekle halk ayaklanmasını durdurmaya çalışmıştır. Bir taraftan da yaralı bir şekilde hastanede yatmakta olan Muhammed Buazizi'yi ziyaret ederek halkın tansiyonunu düşürmeye çalışmıştır. Ancak ne reform, ne de Buazizi'yi ziyaret konusunda halkı ikna edememiştir. Zaten, Muhammed Buazizi de, bu ziyaretten kısa bir süre sonra 5 Ocak 2011'de vefat etmiştir. Buazizi'nin vefatı olayları daha da tırmandırmıştır. Olayların bastırılmasında bütün güvenlik güçleri kullanılmasına rağmen, olaylar bir türlü durdurulamamıştır. Çünkü halk açısından artık bıçak kemiğe dayanmış ve halkın kaybedeceği hiçbir şeyi kalmamıştır. Tıpkı Buazizi'nin kardeşinin, "Bizler işkenceye, yoksulluğa, yokluğa, fukaralığa alışmıştık. Kardeşim de alışmıştı. Ancak kardeşim kendisine vurulan o tokadı bir onur meselesi yaptı ve kendisini de onuru için yaktı" sözleri, aslında halk için de geçerli hale gelmişti. Yıllardır aç bırakılan, zulmedilen halk, artık bunu onur meselesi yaparak kıyama kalkmıştı. Bu nedendir ki Bin Ali, Batı'nın özellikle de Fransa'nın, ABD'nin, Siyonist İsrail'in ve diğer emperyal işgalci devletlerin yardım ve desteğine rağmen, onuru için, haysiyeti için kıyama

kalkan halkı durduraktan acze düşmüştür. İçeride sahip olduğu istihbarat ve özel yetiştirilmiş güvenlik güçlerine, dışarıda ise emperyal ve Siyonist terör odaklarına rağmen 14 Ocak 2011'de ülkeyi terk etmek zorunda kalmıştır. Ülkesini terk etmek zorunda kalan her diktatörün başına gelen, Zeynel Abidin Bin Ali'nin de başına gelmiş ve düne kadar uşaklığını yaptığı, menfaatlerini kendi halkının menfaatlerinden öncelediği hiçbir batılı ülke tarafından kabul edilmemiştir. En son, bir başka diktatörlükle idare edilen Suudi Arabistan tarafından kabul edilmiştir. Aslında her diktatörün yaşadığı kaderi, Bin Ali de yaşamıştır.

TUNUS'TA BURGİBA VE ZEYNEL ABİDİN DÖNEMİ!..

Tunus, 648 yılında İslam'la tanışmış ve 1574 yılı itibariyle de Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun Tunus'taki hâkimiyeti, Fransızların 1881'de işgaliye kadar devam etmiştir. Fransızların bu işgali, 12 Mayıs 1881-20 Mart 1956 arasında yani toplam 75 yıl devam etmiştir. Bu süre içerisinde Tunus, işgali temsilen görevlendirilen Yüksek Komiser yani genel vali tarafından yönetilmiştir. Genel vali, halkı, baskıyla, zulümle işgali kabul etmeye zorlamıştır. Halkın tüm özgürlük ve bağımsızlık ayaklanmaları insafsızca son derece kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Tunus halkı ise, bu zulüm politikalarına karşı zaman zaman ayaklanmış ve neticede 20 Mart 1956'da bağımsızlığına kavuşmuştur. 25 Mart 1956'da seçimler yapılmış, bu seçimlerin sonucunda Fransa'da yetişmiş, eğitim görmüş Habib Burgiba Tunus'un ilk ulusal hükümetini kurmakla görevlendirilmiştir. Burgiba kısa bir süre içerisinde ülke içindeki konumunu güçlendirmiş, 1959'dan itibaren de kendisini ölümüne kadar cumhurbaşkanı ilan etmiştir. Burgiba, bağımsızlık sonrası göreve geldiği ilk yıllarda halkın desteğini kazanmak için dindar bir görüntü sergilemiş, camilerde namaz kıldırıp hutbeler vermiş, konuşmalarında İslami kavramlar ve özellikle de cihad konusu üzerinde çokça durmuştur. Ancak Burgiba'nın bu tavrı çok uzun sürmemiş ve öncelikle dini alanda reform hareketlerine başlamıştır. Bu amaçla şeriat mahkemelerini kaldırarak yerine tek tip laik mahkemeler kurmuştur. Camileri sıkı denetim altına almış, belli vakitlerin dışında camilerde namaz kılınmasını yasaklamış, çeşitli bahanelerle Müslümanları tutuklatarak insanlık dışı işkencelerden geçirmiştir. Bunlarla da yetinmemiş, ülkenin ekonomik kalkınmasını ve çalışma temposunu yavaşlattığı gerekçesiyle Ramazan'da oruç tutulmasını yasaklamış, pa-

halı olduğu için Hacca Mekke'ye gitme yerine Mağribin kutsal kenti kabul edilen Keyrevan'ın ziyaret edilmesini istemiştir. Bunlarla da yetinmemiş, başörtüsüne karşı da savaş açarak iğrenç paçavra diye saldırmış, başörtünün dinle ilgisinin olmadığını söylemiştir. Bu süre, kendisinin başbakanlığa tayin ettiği Zeynel Abidin Bin Ali tarafından kansız darbeye devrilineceye kadar devam etmiştir.

Burgiba, 1960'dan sonra ülkede Sosyalist program uygulamaya başlamış, ancak 1970'lere gelindiğinde, tam anlamıyla bir hayal kırıklığı yaşanmasına neden olmuştur. Uygulanan bu politikaların sonucunda ülkede işsizlik artmış, halk daha da fakirleşmiştir. Bu nedenle 1974'de meydana gelen ekmek ayaklanması ile halk, Burgiba'ya karşı memnuniyetsizliğini kitlesel anlamda ortaya koymuştur. Burgiba da, diğer diktatörler gibi, halkı susturmak, ayaklanmaları bastırmak için, uygulamaya geldiği zulüm politikalarını daha da yoğunlaştırmıştır. Bir taraftan halkın bu hoşnutsuzluğu, diğer taraftan da Burgiba'nın hastalığı, ülkeyi kaos ortamına sürüklemiştir. Ve nihayet 7 Kasım 1987'de, kendisi tarafından başbakanlığa tayin edilen Zeynel Abidin Bin Ali tarafından kansız bir darbeye görevine son verilmiştir. Burgiba bu tarihten itibaren 13 yıl boyunca Manastır'da hükümet gözetiminde yaşadıkdan sonra 6 Nisan 2000 tarihinde ölmüştür.

Zeynel Abidin görevi devraldıktan sonra, o da, başlangıçta halka sempatik görünmeye özen göstermiştir. Özellikle de Müslümanlara hoş görünmek için Cuma günlerini resim tatil ilan etmiş, televizyon yayınları Kur'an-ı Kerim okunarak açılmaya başlanmış, Burgiba döneminde tutuklanan Müslümanlardan 4 bini serbest bırakılmıştır. Ayrıca sürgündeki İslami Yöneliş Hareketi'nin ileri gelenlerinin yurda dönmelerine de izin vermiştir. Zeynel Abidin'in estirdiği bu olumlu hava da uzun sürmemiş, kanlı ve çirkin yüzünü 1989 seçimleriyle birlikte göstermiştir. Seçimlerden sonra Zeynel Abidin de, tıpkı Burgiba gibi, özellikle de İslami muhalefet üzerinde baskıyı yoğunlaştırmış, Nahda liderlerini tutuklatarak akıl almaz işkencelere tabi tutmuş, 1992 yılı başında 8 binden fazla Müslüman tutuklatmıştır. Raşid Gannuşi başta olmak üzere birçok Nahda ileri geleni de yurt dışına çıkmak zorunda bırakılmıştır.

İSLAMİ YÖNELİŞ YA DA NAHDA HAREKETİ!..

Diktatör Zeynel Abidin devrildikten sonra, diğer sürgünler gibi, Sudan ve İngiltere'de

22 yıl sürgün hayatı yaşayan Raşid Gannuşi de Memleketine dönmüştür. Raşid Gannuşi, 1941'de Güney Tunus'ta dünyaya gelmiştir. İlkokul öncesinde Kur'an eğitimi almış ve sonra da Arapça ve Fransızca eğitim veren bir ilkokula devam etmiştir. Ancak oğlunun devam ettiği ilkokulda Fransızların kültürel asimilasyon politikası uyguladıklarını gören babası onu oradan alarak Zeytune Medresesi'ne vermiş ve Gannuşi bir süre bu medresede okumuştur. 1963'te öğrenim için Mısır'dan Tunus büyükelçiliğinin baskısı dolayısıyla ayrılarak Suriye'ye geçmiştir. Gannuşi Suriye'ye gittiği o günleri daha sonra şöyle anlatmaktadır; "Öğrenimime devam etmek için Suriye'ye gittim. Çünkü Zeytuna mezunlarının üniversiteye girme ihtimali çok azdı: Kimisi memur olarak istihdam ediliyor, kimisi de kendine kırsal alanlarda iş buluyordu."¹ Gannuşi, Dımaşk (Şam) Üniversitesi'nin Felsefe bölümünü bitirdikten sonra 1968'de yüksek lisans öğrenimi için Paris'e geçmiştir. Ancak bu öğrenimini tamamlayamadan 1969'da Tunus'a dönmüştür. Aynı yıl Abdülfettah Moro'yla birlikte İslâmi Yöneliş Hareketi'ni kurmuştur.

1970'lerin sonlarında hareket genişlemeye devam etmiş, 1979'da binden fazla kişinin katıldığı İslami Yöneliş Hareketi (MTI) kongresi yapılmıştır. Haziran 1981'de çok partili rejime geçişin yakın olduğu duyurusundan sonra İslami Yöneliş Hareketi (MTI) kendini politik bir parti olarak ilan etmiştir. 5 Haziran tarihli bir basın toplantısında açıklanan parti programında amaçları şu şekilde belirtilmiştir: (I) Tunus İslami kimliğinin yenilenmesi, (II) yüzyılların toplumsal yozlaşmasına karşı savaşım vermek için İslami düşünce ve ilkeleri canlandırma, (III) ekonomik yaşamın insancıl ilkelerle yeniden düzenlenmesi, (IV) meşru hak ve özgürlüklerin kitlelere iadesi ve (V) İslam'ın siyasal kimliğinin yerel, Kuzey Afrika ve evrensel düzeylerde diriltilmesi.² Bu şekilde bir ilana tahammül etmeyen rejim, Gannuşi hareketin diğer ileri gelenleriyle birlikte tutuklanmıştır. 1984'te serbest bırakıldıysa da 9 Mart 1987'de tekrar tutuklanmış ve Devlet Güvenlik Mahkemesi'nce ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştır. Bin Ali'nin yönetimi ele almasından sonraki Ramazan bayramında (18 Mayıs 1988) serbest bırakılmıştır.³

1987'de aralarında Raşid el-Gannuşi'nin de bulunduğu 90 kişi, bombalama, devleti yıkmak için faaliyette bulunma ve bu faaliyetlerde

İran'dan destek almak suçlarından tutuklanmışlardır. Burgiba bu tutuklamalardan fundamentalistlerden hiç olmazsa bir düzinesinin, Gannuşi de dahil, idam edilmesini istemişti. Tutuklu bulunan doksan Müslüman'ın duruşması yalnız Tunuslular'ın değil bütün dünyanın dikkatlerini üzerine çekmiş ve korkulu bir bekle-yiş başlamıştı. Burgiba sanıkların öldürülmesini mi emredecekti? Müslümanların öldürülmesi, özellikle de Raşid el-Gannuşi'nin şehitliği mahkemenin çıkabilecek en tehlikeli karar olarak görülmekteydi. Gannuşi'nin şehit edilmesinin İslami Yöneliş'i şiddet eylemlerine sevk edebileceği ihtimalini düşünen Ahmet Mestiri ve diğer muhalefet üyeleri böyle bir kararın çıkmasını engellemek için ülkede başlattıkları faaliyetlere ek olarak Avrupa devletlerinden ve Araplardan da yardım istemişlerdi. Bu çabalar, Zeynel Abidin'in ikna edici çalışmaları ile birleşince potansiyel bir felaket önlenmiş oldu. Yedi sanığa ölüm, Gannuşi'ye ise ömür boyu ağır çalışma cezası verilmiştir. 16 Kasım tarihli New York Times'da insan hakları savunucusu bir yazar şöyle diyordu: "Eğer Burgiba'nın bu son kararı uygulanabilseydi, bir iç savaş çıkması mümkündü"⁴

TUNUS'TA SEÇİMLER!..

Zeynel Abidin iktidarı 7 Kasım 1987'de devraldıktan sonra Nisan 1989'da seçim yapmıştır. Bu seçimlerde ismini Nahda (Diriliş) olarak değiştiren İslami Yöneliş'in aday çıkarması engellenmiştir. Çünkü Bin Ali yönetim, Nahda Hareketi'ni, henüz resmen tanımamıştır. Dolayısıyla Nahda Hareketi, bağımsız adaylarla seçimlere katılmıştır. Yapılan seçimlerin sonucunda Demokratik Anayasa Partisi (Zeynel Abidin'in Partisi) ülke çapında toplam oyların %80'ini almış ve 141 sandalye kazanmıştır. Nahda ile ilişkisi olan bağımsız İslamcı adaylar 25 seçim bölgesinin 19'unda seçimlere katılmışlar ve laik partileri kolayca geride bırakarak ülke çapında toplam oyların %17'sini almışlardır. Aynı seçimlerde Bin Ali, toplam oyların %99'unu alarak Devlet Başkanı seçilmiştir.

Nisan 1989 seçimlerinden sonra Bin Ali, muhalefet üzerindeki baskıları yoğunlaştırmış, başta Nahda liderleri olmak üzere birçok Nahda mensubunu tutuklatmış ve işkencelerden geçirmiştir. Bu baskılara karşı gösteri yapan birçok gösterici tutuklanmış ve Nahda'nın yayımladığı el-fecr gazetesi kapatılmıştır. 1992 yılı başında en az 8 bin Müslüman yakalanarak hapse atılmıştır. Bu baskılardan sonra, Gannuşi baş-

1 Marion Boulby, Dünya ve İslam Dergisi-Sayı:1-Kış 1990 s. 95

2 Marion Boulby, Dünya ve İslam Dergisi-Sayı:1-Kış 1990 s.103

3 Ahmet Varol, Yeni Akit, -29 Ekim 2011)

4 Marion Boulby, Dünya ve İslam Dergisi-Sayı:1-Kış 1990 s.109

ta olmak üzere birçok Nahda mensubu ülkeyi terk etmek zorunda bırakılmıştır. Tunus'taki bu durum 2010 yılının 17 Aralık tarihinde Muhammed Buazizi'nin kendisini yakmasına kadar devam etmiştir. Bu tarihle birlikte sadece Tunus halkının değil bütünüyle Ortadoğu halklarının kaderi değişmiştir; diktatörlükler sona ermiş (bazılarında ise sona ermek üzeredir), geçmiş hatırlatan diktatörlere ait bütün izler silinmeye çalışılmış ve yeni bir dönemin başlangıcı için start verilmiştir. Bu çerçevede Tunus'ta seçimlerin yapılma tarihi 24 Temmuz olarak belirlenmiştir. Ancak hazırlıklar tamamlanamadığı için seçim tarihi iki defa (önce 23 Eylül'e, olmayınca 23 Ekim'e) ertelenmiş ve nihayet 23 Ekim Pazar günü seçimler problemsiz bir şekilde yapılmıştır.

Seçimlere 100'e yakın parti katılmıştır. Solcılardan laiklere, muhafazakârlardan İslamcılara kadar her kesim kendi partisi ile seçim yarışına dahil olmuştur. Uluslar arası birçok kurum ve kuruluştan ve çeşitli çevrelerden yaklaşık 5 bin civarında gözlemci seçimleri izlemiştir. Seçimler, emperyal ve Siyonist güçlerle laik ve Batı yanlısı yerel işbirlikçi güçleri hayal kırıklığına uğratacak bir sonuçla neticelenmiştir. Çünkü İslamcılar, seçimin galibi olarak çıkmışlardır. Sürekli baskı altında tutulan, parti olarak faaliyet gösterilmesine izin verilmeyen, liderleri her defasında ya cezaevlerine ya da sürgüne gönderilen Nahda (Diriliş) Partisi yüzde 41.47 ile birinci parti olarak çıkarken, Ulusal Cumhuriyet Kongresi (CPR) yüzde 13.82 ile ikinci, sol eğilimli Ettakatol Partisi yüzde 9.68 ile üçüncü parti olarak çıkmıştır. 217 üyeli kurucu meclis için Nahda 90, Ulusal Cumhuriyet Kongresi (CPR) 30, Ettakatol Partisi ise 21, İlerici Demokrat Parti'si (PDP) ise 17 sandalye kazanmıştır.

Nahda Hareketinin lideri Gannuşi uzun zamandan beri Ortadoğu'daki baskıcı rejimlerle, demokrasi ve seçimlerle ilgili düşüncelerini çeşitli vesilelerle ve yazdığı kitaplarla açıklamaya çalışmaktadır. Bu konularla ilgili çokça makale yazmış ve kendisiyle çokça da röportajlar yapılmıştır. Nitekim seçimlerden sonra yaptığı bir açıklamada, "Bugün İslam insanları yönetmek için yeniden dönüyor" diyerek İslam'ın bir hayat tarzı olduğunu ve siyasete de girdiğini vurgulamıştır. Gannuşi "Âlemlerin rabbi olan Allah'a hamdolsun. İslam bugün bu toplumu ıslah etmedeki rolünü oynamak için güçlü bir şekilde dönüyor... Tüm bunlar, inşallah İslam'la bağlantılıdır. İslam, bu toplumdaki tüm hayrın kaynağıdır. İslam'ı etkisiz kılmak isteyenler şöyle diyor 'İslam'ı bir kenara koyun, siyasete karış-

tırmayın... İslam kutsal bir şeydir ve ipekten bir kumaş içine koyup muhafaza etmemiz gerek.' İslam'a saygı göstermek bu mudur? İslam, insanları yönetmek için gelmiş bir hayat tarzıdır. İnsanları eğitip terbiye etmek için gelmiştir."⁵

Gannuşi, Cumhuriyet Gazetesinden Utku Çakırözer'in sorularına verdiği cevapta da demokrasi ile İslam, Nahda ile AKP arasındaki ilişkiyi şu şekilde açıklamıştır: "İslam bizim her şeyimiz. Tunusluların hayatındaki en temel unsurdur. Müslüman bir toplumda demokrasi, kalkınma ve adaletin İslam olmadan gerçekleşmeyeceğine inanıyoruz. Müslümanlar dinlerini, hayatın her anında yaşarlar. Ama biz dinci parti değiliz. Her türlü aşırılığa ve şiddete de karşıyız." AKP ile ilişkilerle ilgili bir soruya da şöyle cevap vermiştir: "Bizler karşılıklı olarak birbirimizi etkiliyoruz. Türkler çok pratik. Bizler de onlara teorik katkı sunuyoruz. Benim yazdıklarımın AKP'yi etkilediği yönünde Türk akademisyenlerce yazılan makaleler var. İslam hakları olarak biz tecrübeleri paylaşıyoruz, birbirimizi etkileriz ve birbirimizden esinleniriz. Hepimiz bir ümmete aidiz. Birbirimizi tamamlarız..."⁶

Raşid Gannuşi, benzer bir açıklamayı da geçen Nisan ayında Hürriyet'in Paris muhabiri Arzu Çakır Morin'e yapmıştır:

"Tunus ve Türkiye birbirine çok benzeyen iki ülke ama her ülkenin kendi iç dinamikleri farklı. Ak Parti'yi örnek alıyoruz, fakat bizim düşünsel önderimiz diyemem. Onlar laik olduklarını söylüyorlar, biz laik değiliz. Kendimizi "ılımlı İslamcı parti" diye tanımlıyoruz. Ak Parti'nin ekonomisi ve AB süreci gibi başarılı deneyimlerinden faydalanmak istiyoruz. Şiddeti reddediyoruz. Kadın haklarına da saygılı olacağız."⁷

Gannuşi, mücadeleci bir kimlik ve kişiliğe sahip mücahid bir Müslüman'dır. 1970'li yıllardan beri bütün baskılara, işkencelere, sürgünlere ve ölüm cezalarına rağmen, bıkmadan, usanmadan İslam'ı mücadelesine devam etmiş ender kişilerdendir. 25, 30 sene sürgünde ailesinden uzakta yaşamak zorunda bırakılmış, işkencelere maruz kalmış, yönetimlerin babadan oğula ya da ancak darbelerle el değiştirdiği bir coğrafyaya mensuptur. Göreceli de olsa iktidarların seçimlerle el değiştirdiği Türkiye gibi ülkeler, bu tür insanlara çok cazip gelmek-

5 <http://www.haksozhaber.net/tunus-devrimine-gazze-ze-min-hazirladi-25208h.htm>

6 Akit Gazetesi, 01.11.2011, Basın Arşivi'nden

7 http://www.gazeteport.com.tr/haber/59436/arap_bahari_yesilleniyor

tedir. Bu ise, yani başta Gannuşi olmak üzere, Arap Baharı'nın yaşandığı ülkelerin Müslüman önderlerinin, Türkiye'yi ve özellikle de AKP'yi model almaları, Türkiye'deki Müslümanlarda kafa karışıklığına neden olmaktadır. Aslında AKP'yi model aldığını, hedeflerinin ise demokratik bir toplum oluşturmak olduğunu söyleyen bu Müslümanlar, AKP ya da Türkiye gibi laik, seküler, din dışı bir toplum oluşturmayı, batılı emperyal işgalci devletlerle ilişkili olmayı kastetmemektedirler. Nitekim Gannuşi bir açıklamasında; AKP laik bir parti, biz ise laik parti değiliz demek suretiyle bu konudaki farklılıklarını gündeme getirmiştir. Bu Müslümanların AKP'yi model alıyoruz, hedefimiz demokratik bir toplum oluşturmaktır derken, şunu kastetmektedirler; iktidarların seçimle değişmeleridir. Yoksa laik bir devlet, halkın iradesinin de helal ve haramı belirlemede tek ölçü olması gerektiğini asla kastetmemektedirler. Ayrıca bir seçim esnasında halkların İslam'ı seçeceklerine dair bir güvenleri de vardır. Çünkü halkın Müslüman olduğunu ve İslam'ın dışında da, İslam'ın kabul etmediği başka bir anlayışı/dini desteklemeleri mümkün değildir.

Ancak her ne şekilde anlarılarsa anlasınlar, demokrasi batı kaynaklıdır, tarif ve tanımı bellidir; ilahı beşer olan bir dindir. Çünkü demokrasilerde halkın iradesinin belirleyiciliği esastır; helal ve haramın belirleyicisi Allah değil, halkın iradesidir. Oysa İslam'da ve dolayısıyla Müslü-

manlara göre, helal ve haram koyuculuk yetkisi sadece ve sadece Allah'a aittir. Dolayısıyla bir Müslüman'ın hangi saiklerle olursa olsun, halkın iradesinin ilahlaştırıldığı bir yönetim şeklini benimsemesi ya da bir aşama olarak kabul etmesi asla mümkün değildir.

Üstelik Batılı demokratlar, kendi dinlerinde bile samimi değildirler. Çünkü kendi menfaatlerine göre kimi ülkelere demokrasiyi, insan hak ve özgürlüklerini, kimi ülkelere de diktatörlüğü, krallığı, şeyhliği dayatmaktadırlar. Cezayir'de, İslami Kurtuluş Cephesi (FİS)'in batı standartlarında (12 Haziran 1990'da yerel, 26 Aralık 1991'da ise genel) seçime girdiği, seçimi kazanınca da bir darbeyle FİS hareketine engel olunduğu halen hafızalardaki tazeliğini korumaktadır. Ondan sonra Hamas'ın 25 Ocak 2006'da yine Batı standartlarına uygun kazandığı seçim sonrasında, Batılı ülkelerin takındığı olumsuz tavır da unutulmuş değildir. Gannuşi'nin ya da Arap Baharı'nın yaşandığı diğer ülkelerdeki Müslüman önderlerin bu örnekleri ya da demokrasinin İslam'la bağdaşmadığını bilmemeleri mümkün değildir. Cezayir'de FİS, Filistin'de Hamas örneği dururken ve ayrıca Ortadoğu'daki her diktatör ve krallığın arkasında demokratik denilen Batılı devletler varken, kimi Müslümanların -her ne nedenle olursa olsun- demokrasiyi istiyor olmalarını anlamak mümkün değildir. 06.11.2011

Sonbahar Tahlili

Süleyman ARSLANTAŞ
sarslantas46@hotmail.com

Yasemin devrimi ile Bin Ali diktasını yıkan TUNUS, kurucu meclis için seçimlerini yaptı. Beklendiği gibi liderliğini Raşid Gannuşî'nin yaptığı En-Nahda Partisi oyların %40,47'sini alarak seçimlerden birinci parti olarak çıktı. Yakında Mısır'da da seçimler var. Kaddafi rejimi ve kendisi çok kanlı bir şekilde (şimdilik) sona erdi. Yemen'de İslâmi muhalefet ve halkın önemli bir kısmı meydanları boşalttı. Ali Abdullah Salih çeşitli taktiklerle muhalefeti oyalamaya çalışıyor. Bahreyn, özellikle Şii ayaklanması bahanesiyle Suudilerin müdahalesine maruz kalarak, hareketler durgunlaşmış gözüküyor. İsrail-Filistin münasebetleri ve münasebetsizlikleri çeşitli boyutlarda devam ediyor. Son olarak İsrail-Hamas arasında gerçekleşen anlaşmayla Fransız asıllı Yahudi asker Gilad Şalit'in serbest bırakılması karşılığı olarak 1027 Filistinli tutsağın serbest bırakılması anlaşması yapıldı ve ilk uygulama da başarı ile sonuçlandı. Suriye'de halk da Esad rejimi de direniyor. Direnecektir de! Zira Arap Baharı denilen süreç sadece despot yönetimlere başkaldırı süreci olarak okunmamalı, bu sürecin sadece bir parçası, asıl sorun 'bahar'dan sonra başlayacak. Bu baharın sona ermesi ile Ortadoğu'ya kış mı gelecek yaz mı gelecek göreceğiz. Ama karamsar

olmasak da sanki kış gelecek gibi. Her neyse tüm bu kaotik ortamda Amerika ve Batı Dünyası 'Arap Baharı' sonrası hazırlıklarını yapmaya başladılar bile. Bizler bir kısmımız (halklar olarak) sokakta iken, bir kısmımız da sokakların etkinliğini seyrederek tatmine çalışıyoruz. Peki, Batı bu 'bahar'a nasıl bakıyor, bizler nasıl bakıyoruz?

Arap Baharı denilen süreç sadece despot yönetimlere başkaldırı süreci olarak okunmamalı, bu sürecin sadece bir parçası, asıl sorun 'bahar'dan sonra başlayacak. Bu baharın sona ermesi ile Ortadoğu'ya kış mı gelecek yaz mı gelecek göreceğiz. Ama karamsar olmasak da sanki kış gelecek gibi.

Batı'nın Arap Baharı'na bakışında çeşitlilik olmakla birlikte ortak paydalar da yok değil. ABD ve AB'nin Arap Baharı konusunda en büyük kaygıları 'Radikal İslam' ve 'Arap Milliyetçiliği'dir. Buna ilaveten ABD; Çin ve Avrupa'nın Ortadoğu'ya ve enerji kaynaklarına olan ilgisinden de oldukça rahatsız. Bu yüzden de ABD Ekim ayı içerisinde özel kuvvetlere bağlı 100 ABD askerini Uganda'ya gönderdi. Keza AB, Arap Baharı sonrası Ortadoğu'daki yatırımlarını, beklentilerini koruma ve gerçekleştirmek için bir taraftan çeşitli siyasi, stratejik ataklar yapıyor (ki, bunu en

çok da Libya'da gördük) diğer yandan Arap Baharı sonrası oluşacak güvensiz ve kaotik bir Ortadoğu ve Kuzey Afrika çalkantısının Avrupa'ya kontrol edilemeyen göç, terör ve kaçakçılık şeklinde yansımalarından korkuyor.

Amerika, Afganistan ve Irak işgalleri ve ortaya koyduğu uygulamaları ile Müslüman cami-

anın nefretini topladı. Zaten insan hakları sicili bozuk olan Amerika, her iki ülkede de uyguladığı işkence ve kötü muamelenin yanı sıra Ortadoğu'da İsrail'i koruma ve kollama adına tüm Arap dünyasını, İslam dünyasını karşısına almakla da istenmeyen ülke konumuna geldi. Bu imaj Amerika'nın 'küresel güç' tasarımı ile ters düşmektedir. Bilhassa iki körfez harekâtı ardından başta enerji alanında elde ettiği kazanımları olmak üzere tüm kazanımlarını bu kötü imajı ile devam ettirmesi güç gözüküyor. Bunun için de gerek 'Arap Baharı' sürecinde ve gerekse süreç sonrası için Amerika çeşitli adımlar ve tasarımlar ortaya koyuyor. Öncelikle şunun altını çizmemiz gerekiyor. Ortadoğu'daki halk ayaklanmalarında bu güne kadar kendisine ve Batı'ya saygıda, hizmette kusur etmeyen liderlere destek çıkmamıştır. Hüsnü Mübarek, Bin Ali, Ali Abdullah Salih, Kaddafi vs. Keza İslâmi eğilimi, İslâmi referansları bilinen muhalif kanada da en azından muhalefetlerine mani olmaksızın destek vermiştir. Dikkat edilirse 32 yıl önce İran Şah'ı ve Şah'lık rejimine karşı başlatılan ayaklanmalarda Amerika; askeri, siyasi ve istihbari olarak Şah'ın yanında yer almıştır. Ama bugün Amerika Tunus'da, Mısır'da, Libya'da, Yemen'de ve Suriye'de adeta isyancıların yanında yer alıyor. Elbette bu politika değişikliğinin çeşitli nedenleri var. Bunlar ekonomik, siyasi vs. olabilir. Dün İran'daki ayaklanmanın arkasında tavizsiz bir liderlik ve lider bir fikir vardı. İmam Humeyni ve çekirdek kadrosu bir taraftan Şah'a ve onun rejimine karşı olmayı 'ortak payda' haline getirirken, diğer yandan kendi liderlik kadrosunun da amentüsünü belirlemiştir: Bu amentü 'TEVHİD'DE VAHDET' idi. Amerika'nın ve Batı'nın İran Devrim sürecinde Şah'ın yanında yer almasının en önemli nedeni bu idi. Ama bu gün 'Arap Baharı' ile ortaya çıkan başkaldırının lider fikir ve liderlik kadrolarının Amerika'yı ve yandaşlarını ürküten bir tarafı yok. Çünkü, özellikle Batılıların soğuk savaş dönemi söylemlerine uygun olarak ifade ettikleri 'Arap Baharı' sürecindeki ayaklanmaların öznesini İslâm oluşturmuyor. Özne; tek adam diktasına son verme, yolsuzluğa son verme, yoksula ilgi, çağdaş sosyolojik kavram ve uygulamaların ülkelerine ikamesi öne çıkmaktadır. Bilhassa Demokrasi neredeyse tüm başkaldırı meydanlarının vazgeçilmez talebi olmakta.

Tunus ve Mısır'da kontrollü de olsa demokratik seçimler sonrası demokrasiye geçiş sağlanması halinde bu durum domino etkisi yapacak ve bu etkiden tüm Ortadoğu ülkeleri de nasibini alacaktır. Körfez ülkeleri ve Suudi Arabistan da dâhil olmak üzere... Mısır'da, Tunus'ta halkın

kendi istedikleri adayı seçmeleri ve yine daha önceki yönetimlerin ortaya koydukları birçok yasağın kaldırılması, ekonomiden, siyasetten, bürokrasiden ve kültürden halkın pay almaya başlaması, bir taraftan halkı siyasi İslâm'dan uzaklaştırırken, diğer yandan Amerika'nın Afganistan ve Irak işgali ile bozulan imajının yeniden düzelmesine de neden olacaktır. Dikkat edilirse bu süreç Amerika tarafından iyi kontrol ediliyor ve Amerika mevcut şartlarda kârlı gözüküyor... Aynı avantaj Rusya ve Avrupa için söz konusu olabilir mi? Hem Rusya'nın hem de Avrupa'nın bu konuda çekinceleri var. Hele İsrail bu gelişmelerden büsbütün rahatsız. Rusya, 'Arap Baharı' sonrasında tüm Ortadoğu'nun yeni bir imaja sahip Amerika'nın kontrolüne geçmesinden korkuyor. Libya'ya NATO operasyonlarına karşı çıkmasının da ana nedeni bu idi. Avrupa, özellikle enerji kaynaklarının önemli bir kısmını kontrol altına alan Amerika'nın ekonomik rekabette kendilerine şans tanımayacağından korkuyor. İsrail ise konjonktürel davranıyor ve 'Arap Baharı'ndan etkilenen ülkelere farklı farklı bakıyor. Mesela Mısır'daki Hüsnü Mübarek'in devrilmesinden oldukça rahatsız olurken, Suriye'de Beşşar Esad rejiminin devrilmesinden hoşnut olacağı benziyor. Çünkü Nasır da dâhil Mısır'daki üçlü Firavunlar (Nasır,

Sedat, Mübarek) İsrail'e hayat veriyorlardı. İsrail, bir gecede (6 Haziran 1967) Mısır'ın tüm hava kuvvetlerini yok edebilecek imkân bahşeden bir Nasır'ı nereden bulacak? Keza Camp-David (26 Mart 1979) gibi bir ihanet anlaşmasına imza atan Enver Sedat'ı bir daha görebilir mi? Oslo ihanet mutabakatının (13 Eylül 1993) önemli destekçisi, Kahire Anlaşmasının (1994) mimarı Mübarek'i Mısır halkı bir daha İsrail'in emrine sunar mı? Ama bunların yanı sıra Beşşar Esad'ın gitmesini İsrail istiyor. Aslında Hafız da, Beşşar da 1967 Golan işgalinden bu yana su ve tahıl ambarı olan Golan'ın geri alınması için İsrail'i hiç rahatsız etmediler ama İsrail'i çok rahatsız eden, onlara korkulu rüyalar gördüren Hizbullah'ın lojistik ve stratejik üssü olan Şam'ın el değiştirmesi belki de stratejik olarak İsrail'i rahatlatır. Bu yüzden de İsrail Esad rejiminin gitmesini istiyor. Ne yazık ki İran bölgede en iyi diplomatik bir geçmişe sahip olmasına rağmen İsrail'in Suriye yaklaşımını politik olarak revize edemiyor. Yani Beşşar Esad muhaliflerinin -ki bunların başında İhvan gelmekte- isteklerini dikkate alarak, onlarla diyalog geliştirerek, Hizbullah'ın lojistik ve stratejik ayağını koruyabilir ve hatta sağlamlaştırabilir. Bu konuda Suriye muhalefetine Türkiye temsilcilerinden Fevzi ZAKİROĞLU diyor ki: ' Hamas kimdir? İhvan değil midir? Zalim Baas rejimi Hamas'a ev sahipliği yapacak da kendi kardeşleri olan Suriye İhvanı mı yapmayacak, bu nasıl iddia edilebilir?' (22 Ekim 2011 Haksözhaber) Zakiroğlu'nun bu ifadelerine Hizbullah'ı da ekleyebilirsiniz. Eğer mesele Hizbullah'ın desteğinin sürmesi ise bunu Esad sonrası rejimle de İran pekâlâ yapabilir. Aksi halde İran'ın Esad rejimine desteği farklı mecralara çekilir, bundan da birinci derecede İran ve Ortadoğu zarar görür.

İran ve Suudi Arabistan 'Arap Baharı' sürecinde Ortadoğu halklarına güven veremediler. İran; Mısır, Tunus, Libya konusunda halkın yanında yer alırken, Suriye konusunda oldukça yalpaladı ve yalpalamaya devam ediyor. Peki, bu konuda 'hırsızın hiç mi suçu yok?' suali akla gelmiyor mu? Elbette geliyor. Özellikle 'Arap Baharı' sürecinde İslâmi bir kimlik arıyorsak karşımıza İHVAN çıkmakta. Hassaten İHVAN, Suriye-İran ilişkileri bağlamında Esad rejiminin Hizbullah konusundaki desteğini dikkate alarak İran'ı rahatlatmak bir girişimde bulunamaz mıydı? İran-Suriye ilişkilerindeki tabloya mezhebi açıdan bakmak yanlış olur. Kaldı ki İran pragmatik siyaset ortaya koyan bir ülke. Bu nedenle de İsrail'i kontrol edebilmek amacı ile oluşturulan ve tabi bu arada Kudüs'ün kurtarılması da amaçlanan Hizbullah faktöründe İHVAN'dan bir güvence almış olsay-

dı mümkündür ki, Esad rejimine karşı tavırları onlar da sergileyebilirdi. Nitekim Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad bu konuda ipuçları da verdi. Ama doğrusu bu konuda İHVAN'dan da herhangi bir sinyal bu güne kadar alınmış gözüküyor. İran'ın bir başka çelişkisi de Bahreyn-Suriye yaklaşımında gözüküyor. Suriye'de Nusayri azınlığı iktidarı var. Çoğunluk Sünni ama İran azınlık iktidarının yanında. Keza Bahreyn'de yönetim azınlık olan Sünnilerde. İran çoğunluk olan Şiilerin yanında. Elbette ki devrim yapmış, hem de İslâm adına devrim yapmış bir İran'dan beklenen 'duruş' sahibi olmasıdır.

Suudi Arabistan Arap Baharı konusunda ve genel olarak Ortadoğu'daki, Afrika'daki hareketlenmelerde bir şeyler yapıyormuş gibi gözüktükçe de sanki kendi başı derdine düşmüş gibi bir hâli var. Bir taraftan Esad rejimini dışlamak için Şam büyükelçisini çağırıyor, diğer yandan Bahreyn'deki Sünni azınlık iktidarının despot yönetimine karşı ayaklanan Şii çoğunluğu bastırmak için Bahreyn'e asker gönderiyor. Suudi tankları 2011 Şubat'ının son günü Bahreyn'in başkenti MANAMA sokaklarında gövde gösterisi yaparken bu aynı zamanda Suudilerin parmaklarını İran'ın gözüne uzatmaları anlamına da geliyordu. Suudi yönetimi kısaca adı geçen süreçte Washington kimi destekliyor ise ya onun yanında yer aldı ya da sessiz kaldı. Kime kafa tutuyorsa onlarda kafa tutmaya çalıştılar. Suudilerin bu emperyal güç veya güç odaklarının yanında yer alması bütüncül İslâm anlayışına sahip Müslümanlar tarafından kınanırken, özellikle Tunus, Mısır ve Suriye'de yönetime gelmesi beklenen İhvan aynı tepkileri ortaya koymadı. Belki de bu da stratejik bir hesaptır!.. Ama unutulmasın ki bugün Suudilerin işbirlikçi yaklaşımına iyimser yaklaşanlar fazla uzak olmayan bir gelecekte Arap Baharı rüzgârının çarpacağı Suudilerle karşı karşıya gelebilirler.

Son olarak Türkiye'nin 'Arap Baharı' sürecindeki tutumuna değinmek gerekirse, AK Parti iktidarı boyunca komşuları ile 'sıfır sorun' politikasını bu eksene oturtan Türkiye, soğuk savaş dönemi boyunca Ortadoğu'ya halkı Müslüman olan ülkelere biraz da Kemalist reflekslerle güvenlik açısından yaklaşmıştı. Şimdi ise kendisini bölgesel güç ve model olarak gördüğü için bölge halklarını ve onların eylemlerini kucaklayan bir konumda görüyor ve başarılı da oluyor. Üstelik de İran mı-Türkiye mi? Veya El-Kaide mi-İhvan mı? Sunumlarının yaşandığı günümüzde elbette Amerika 'Arap Baharı' rüzgârlarının sağı-solu döküp kırmaması için 'Türkiye ve İhvan' der diye düşünülebilir.

Hizbullah; Terör Örgütü mü, Kurtuluş Hareketi mi?

Owen Bennett JONES / BBC, Beyrut
Aktaran: Celal SANCAR
sancarcelal@yahoo.com

2006'da İsrail ile Hizbullah arasında patlak veren savaşın üzerinden beş yıl geçti. Peki, bu zaman zarfında ne değişti? Çok sayıda Lübnanlı, 34 gün boyunca süren son savaşın ardından, yakın gelecekte kendilerini daha da büyük bir çatışmanın ortasında bulmaktan endişe ediyor. 1980'li yılların başında kurulan Hizbullah, İsrail'in karşısındaki en büyük güç olarak yükseldi. 2000 yılında Lübnan'ın güneyinde on yıllardır süregiden işgale son vererek İsrail askerlerinin geri çekilmesini sağlamasını, Hizbullah'ın kaydettiği büyük bir zaferdi. 2006 yılında ise İsrail'in saldırılarına bir ayı aşkın süre göğüs gerdi. Hizbullah lideri Hasan Nasrallah, bunu da bir zafer olarak ilan etti. Hizbullah'ın elinde Avrupa'nın kimi ordularından daha fazla sayıda silah bulunduğu düşünülüyor. ABD hükümeti, Hizbullah'ı terörist bir örgüt olarak tanımlıyor.

Askeri güç

American Thinker (Amerikalı Düşünür) adlı muhafazakâr internet sitesinin siyaset editörü Richard Baehr, 'Hizbullah bir terör örgütü gibi davranıyor, sivilleri öldürüyor, silahsızlanmasını öngören BM kararlarına meydan okuyor. Bu durumda ne olduğu açıkça ortada, bir terör örgütü.' diyor. Ancak bu tanımlamaya karşı çıkan gözlemciler var. Alistair Crooke, şu an Beyrut'ta bir düşünce kuruluşunun başında bulunan ve Hizbullah'la sık-

lıkla temas içinde olduğunu söyleyen eski bir İngiliz istihbarat yetkilisi. 'Hizbullah bir direniş hareketidir.' diyor; 'Bir kurtuluş örgütü.' Fakat İsrail Lübnan'daki işgaline son verdiğine göre, 'Hizbullah artık bir direniş örgütü olduğunu savunamaz.' diyenler var. Hizbullah'ı destekleyen çevreler bu argümana, 'Önce İsrail, Lübnan topraklarındaki işgali 'tamamen' sonlandırsın.' diye yanıt veriyor. Bununla kastedilen, İsrail'in halen işgal altında tuttuğu Şeba Çiftlikleri. Ancak bu bölgenin kime ait olduğu tartışmalı bir konu. Birleşmiş Milletler dâhil olmak üzere kimi çevreler, Şeba Çiftlikleri'nin Lübnan'a değil, Suriye'ye ait olduğuna inanıyor. Ancak bunun yanı sıra, Lübnan topraklarında yer alan Ghajar köyünün kuzey yarısı da halen İsrail'in kontrolünde. Merkez sol düşünce kuruluşu New America Foundation'dan (Yeni Amerika Vakfı) Ran-

da Slim, "Burası İsrail'in işgali altındaki Lübnan topraklarıdır." diyor. Richard Baehr gibi İsrail'i destekleyen çevreler ise, bir köyün yarısından dolayı Hizbullah'ın sahip olduğu büyük askeri gücü haklı göstermenin mümkün olamayacağını savunuyorlar. Richard Baehr, "Hizbullah'ın elinin altındaki 40 bin roket ve füzeyi, sınırda öldürülen İsrail askerlerini, halen İsrail topraklarına ateşlenen roketleri, bir köyün yarısıyla mı açıklayacağız?" diye soruyor.

İran yardımı

Fakat Hizbullah, sahip olduğu askeri gücün bir başka haklı sebebi olduğunu söylüyor: İsrail'in gelecekte olası saldırılarına karşı Lübnan'ı korumak. Beyrut'un güneyinde Hizbullah'ın kontrolü altındaki bölgelerde, örgüte muazzam bir destek veriliyor. Trafik polislerinin dahi Hizbullah üyelerinden seçildiği bu bölge, 2006'daki savaş ardından, İran'dan gelen parasal yardımlarla hızla yeniden inşa edildi. Hizbullah'ı destekleyen bir Lübnanlı, "Biz çocukken İsrail'in toprağı-mıza, evlerimize girişine tanık olduk. 1982'den beri ailelerimizin İsrail'den nasıl korktuğunu gördük. Ama nihayet bizi destekleyen birisi var. Hizbullah, kendimizi güvende hissettiriyor." diyor. Lübnan'ın partiler arası pazarlıklara sıkça rastlanan çok karışık seçim sistemi olduğu için,

Hizbullah'a verilen desteği tam olarak kestirmek zor. Fakat Lübnanlı seçmenlerin yüzde 15 ila 20 arasında bir bölümünün çok sağlam Hizbullah destekçileri olduğu rahatça söyleniyor. Örgütün çekirdek tabanını ne olursa olsun Hizbullah'a oy veren Şii Müslümanlar oluşturuyor. Hizbullah, bir yandan İsrail'in ortadan kaldırılması için çağrıda bulunurken, diğer yandan, Filistinlilerin üzerinde anlaştığı iki devletli bir çözümü kabul edeceğinin işaretlerini vermiş bir örgüt. Birbirleriyle çelişkili duran bu iki pozisyonundan ikincisi, yani İsrail ve Filistinliler arasında iki devletli bir çözüm olasılığı, yakın gelecekte mümkün görünmüyor.

Çatışma korkusu

Hizbullah-İsrail gerginliği hakkında bir kitabı olan Thanassis Cambanis, "İsrail, her Lübnan savaşında Hizbullah'ı yıkacağını, ortadan kaldıracağını vaat etti" diyor. Cambanis, "Ama savaş alanında ne yaşanırsa yaşansın, Lübnanlı Şii Müslümanları temsil eden öncü güç Hizbullah olarak kalmaya devam edecektir" diye ekliyor. Gözlemciler, her iki tarafın da diğerini ortadan kaldırmak için açıklamalar yaptığı bir ortamda, Hizbullah-İsrail gerginliğinin yeniden çatışmaya dönüşmesi olasılığının gündemde olduğuna dikkat çekiyorlar. (BBC, 12.10.2011)

İslam Şeriatı Devleti

Şahin ÖZDAŞ
sahinozdaz60@mynet.com

Geçtiğimiz Ramazan ayında radyonun birinde sevdiğim Müslüman bir kardeşimle birlikte *"Kur'an yolunda"* isimli bir program yapmıştık. Bu programlarımızın birinde Osman Yıldız kardeşimiz İslam tarihinden şöyle bir kıssa anlatmıştı: Ömer'ül Faruk (ra) Emir-el Mü'min'in iken yani İslam devleti başkanı (Halife) iken bir gün Cuma günü hutbede vaaz-u nasihat ederken cemaatten bir sahabe kalkıp hutbe esnasında Hz. Ömer'e (ra) hitaben *"Ya Ömer"* diye seslenmişti. *"Görüyorum ki ganimet malı olarak elde ettiğimiz kumaştan herkese eşit miktarda dağıtıldığı halde ve bu kumaştan bir cübbenin yarısı bile dikilemezken sen kalkmış kendine bir cübbe diktirmişsin. Eğer bu üstündeki cübbenin hesabını veremezsen, ben seni dinlemem"* demişti. Hz. Ömer'de o kalabalıkta (Eyne Abdullah) *"Abdullah nerede?"* diye sormuş ve cemaate bu üstündeki cübbenin nasıl diktirildiğini anlatmasını istemişti. Hz. Ömer'in oğlu Abdullah ayağa kalkmış ve cemaate *"Benim babamın cübbesi paramparça olmuş, yamalıklar ve yırtıklar içerisinde giyilecek gibi değildi, ganimet malı kumaştan diğer sahabeler gibi benim hakkıma düşen kumaşı ben babama verdim. Babam onunla kendisinin kumaşını birleştirip üstünde gördüğünüz bu cübbeyi diktirdi"* demişti de, itiraz eden sahabe *"el hak, ya Ömer! İşte şimdi seni dinleyebilirim"* demişti.

Evet, işte bu nokta sözün bittiği nokta olması gerekir diye düşünüyorum. Burada söylenecek tek söz *"Ümmetin olduğumuz devlet yeter"* dir. Esasında fırtınanın yakalayamadığı, açık kalmayan kapı işte burasıdır. İslam Devletine bakın. Halifesine bakın, oğluna bakın, itiraz eden sahibinin sorumluluğuna bakın. Rasulullah (sav) efendimizden sonra idareci olan Halife yeryü-

zünde Allah (cc)'ın kanunlarını tatbik eden ve Allah (cc)'a karşı sorumlu, *"Kur'an ile sünnetin hükümlerine itaat"* ile mükellef olan zatı şahane-nin sorumluluğuna bakın. Bu itaati terk ettiği an, kendisine de itaat edilmeyeceğini biliyor ve görüyor. Halife, devleti idare ederken devlet ricailinden (şura) mahir ve muktedir olanlarla meşveret (istişare) edilmesi gerektiğini de biliyor. Zira halifenin otoritesi, meşru daire ile sınırlıdır. Layüsel olamaz, dilediği gibi harekette edemez. Çünkü onun idaresi, *"İlahi kanunlar"* ile kayıt altına alınmıştır. Dedikten sonra gelelim *"Devlet olma"* meselesine.

Bir önceki *"genç BİRİKİM"* dergisindeki yazımızda Şeriat Müslümanların kendi aralarından seçecekleri şura kararlarına dayandırılır diye belirtmiştik. *"Ki onlar Rablerinin davetine icabet ettiler ve namazı kıldılar. Onların işleri, aralarında istişare (danışma) ile olur. Ve kendilerine verdiğimiz rızktan harcarlar."* Şura-38 Ayetinde olduğu gibi birçok ayette de yapılan açıklama ile ALLAH (cc) Şura ile *"Düzenli bir devlete"* giden yolu Müslümanlara beyan buyurmuştur. Dolayısıyla Allah dünyayı, insanoğluna bir yerleşim yeri olarak bahşederken, onu başıboş bırakmamış, hayatına biçim verip *"İslam nizamına"* boyun eğecek formülünü de *"vahiy"* yoluyla, gerek suhuf gerekse de kitap olarak göndermiştir. *"Hayatın vahye göre biçimlenmesi"* gibi geniş bir anlamda ifadesini bulan İslam nizamı dediğimizde ortaya şu mana çıkar: İman ve amel yani; itikat, ibadet, iktisat, fikri hareket, karşılıklı münasebet ve sosyal düzenin kutsallık vasfını en küçük detaylarına kadar inceleyerek bunları haram ve helal dairesi içinde disiplin altına alan *"Adaletin tecelli ettiği İlahi bir nizam"* sonucu çıkar.

ALLAH MUHİM DİR

Allah tarafından yaratılan tüm canlı türleri yeryüzünde ikâmete mecbur bırakılınca, her tür canlı kendi cinsleriyle bir araya gelmiş sosyal ve içtimai alanlarda ortak nokta belirleyerek hak ihlallerinin olmayacağı, düzenli bir yaşayışın olacağı varsayımıyla "bazı kurallar" konusunda hal diliyle de olsa anlaşma yolunu seçmişlerdir. Ancak canlı türleri içinde yalnız hayvanlar beraber yaşama içgüdülerinden hareketle kendi cinsleriyle bir kalabalık oluşturarak "ormanlar kanunu" ile hemcinslerine kol ve kanat germişlerdir. İnsan cinslerine gelince; Bazıları aklıyla, bazı insan türleri zulümleri ve karanlıklarıyla, bazıları karşı koyamadıkları nefislerinin emirleri veya hayvanlar gibi içgüdüleriyle, Müslümanlar ise "vahyin ölçüleri" içinde yani batılın zail olacağı ümidiyle, nurun aydınlığında bir araya gelmiş ve bir topluluk halinde yaşamaya başlamışlardır. Evet, Müslüman insanlar arasında bu birlikteliği sağlayacak baş neden sadece "Vahiy" emri olmuştur. Esasında Kur'an-ı Kerim'de; ilk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem (as) ile başlayan düzenli bir yaşayış biçimi anlatıldığı gibi, Hz. İbrahim (as) dönemindeki düzenli yaşayışın daha da genişleyerek toplumsal sınır ötesindeki şekillenmelere kadar gittiğinden de söz edilir. Hatta Kur'an-ı Kerim'de Firavun ve Nemrut gibi "İlah" davasında bulunan devlet başkanlarından ve onların sonu gelmez ihtiraslarından, "kanun koyucu ve koruyucu" düzenlerinden de söz edilmektedir.

Sayıdığımız bu nedenlerden dolayı bir araya gelerek, bir topluluk oluşturanlar mahalle, köy, kasaba ve şehir kurmuşlar sonra da bunları örgütleyerek, kendilerince kabul gördükleri mefhumları, ölçüleri ve kanaatleri belli bir toprak parçası üzerinde infaz edip, yükledikleri sıfatlarla "Devlet"i meydana getirmişlerdir. Esasında devlet; sosyal bir üst yapı kurumu yani, toprak, halk ve yönetim mekanizması (rejim) gibi üç asli unsurun bir arada olması anlamına da gelir. Sonrasında insanların bu birlikteliklerinden çıkan sonuca göre krallık devleti, saltanat devleti,

ulus devlet, feodal devlet, monarşi devlet, global devlet, laik devlet, demokratik devlet, cumhuriyetçi devlet, Yahudi devleti, İslam devleti gibi isimlerle anılmışlardır. İslam Devleti hariç diğer tüm devletlerin anayasalarında kişilerin hakkının kendisinden korunduğu bir güç olarak belirlenen "Devlet", işgal edilmiş ve sömürge altına girmiş devletlerde ve T.C anayasasında halk üzerinde iç ve dış etkenli bir gücün mevcudiyeti ile ifade edilir. Halkın hakkı kopararak koruma altına alınmış, halk devletinden korkmuş, bir "gulyabani" gibi korkutulmuştur. Her ne kadar devlet görünümü altında olsalar da "Muktedir devlet" özelliği taşımazlar. Bu tip devletlerde, birileri, silah gücünü yüksek tepelerdeki verici antenleri gibi kendi halkının tepesinde her daim bekleterek, canlarının istediği zaman veya kendi korkularının zebunu olup, her an tarihte örnekleri görüldüğü (ve görüleceği aşikâr) gibi bir halkın ve ülkenin kaderine devlet'i kurtarmak adına rahatlıkla "el" koyabilir.

Müslümanlara ve devletlerine gelince; Varlıklarını ve birlikteliklerini bir düzen içerisinde devam ettirmek istemeleri, biri birleriyle yakınlaşıp kaynaşmaları, dayanışma duygularının gelişmesi, onların cemiyet ve cemaat halinde hem kendi cinsinden hem de diğer varlıklarla birlikte yaşama ihtiyacında olmaları Allah (cc)'u teâlâ'nın emrinin (Sünnetullah'ın) bir gereğidir. Bu bakımdan Şura ile çıkacak yasaların "Vahyin inşasında tatbik edilecek yasalara uygunluğu" Müslümanların yetkisine bırakıldığı ve Allah (cc) tarafından Müslümanlara bırakılan vahye uygun yasama yetkisi "İslam Nizamına giden devlet" anlamını elbette ki kuvvetlendirir. Adaletle dayanmayan kuvvetle, kuvvete dayanmayan adaletle hak aramanın imkânsız olduğunu anlayan Müslümanlar özgür ve bağımsız kalabilmek için "vahyin gücüne ve hâkim olan hukukuna", bu yapıyı olgunlaştırıp devamını sağlayan "adil insana" ve bunların tamamının teminatı olan "İslam devletine" mutlak ihtiyaç duyulduğunu anlamışlardır.

Beşeri sistemlerde, kaynağını insanların kafası ve kafa yapısından alan "Devlet" kavramı, İslam dininde kaynağını yalnızca "Vahiy"den alır. Vahyin uygulama alanında Müslümanlar tarafından hakikate ulaşması ise "Şura ve İmam'a bey'at" yoluyla olur. "Vahiy"le kurulacak düzenin halkın özgürlüğü, refahı ve güvenliği temel prensiplerine bağlı "caydırıcı bir güç olan devlet"e gerek duyulduğunu anlayan Allah (cc) Rasulü Efendimiz (sav), fertten devlete geçiş merhalesindeki hizmetleri sahiplenip hızlandırarak "Ashab" kadrosunu kurmuş, sağlamlaştırmış ve onları bağımsız aynı zamanda da egemen bir konuma getirmiştir. Bu az, ama güçlü, ama dirençli, ama fedakâr ve gözü pek toplumla birlikte dünya tarihinin en büyük inkılâbını gerçekleştirmiştir. İşte bu toplumun adı "Devlet", başkanı "Rasulullah" (sav), kaynağı "Vahiy" yani Şer'i Şerif, "Kanun Meclisi" ise hep şura ile meşveret ile olmuştur.

Bu açıdan bakıldığında, hem vahiyle gelen hükümlerin uygulanabilmesi hem de Müslümanların hukuksal ortamlarda, İslami hükümleri uygulama alanlarına taşımaları bakımından "İslam Devleti'ni" oluşturmak Müslümanlar üzerine farz olur. İslam Devleti hiçbir zaman insanların inançlarından dolayı güdülmesine, sürülmesine ve süründürülmesine izin vermez. Vahyi inkâr ederek, insanların çoğunluğunun rızasına göre kurulduğu iddia olunan bütün demokratik sistemler, Allah (cc)'ın hükümlerine mukabil ve onların yerine geçmek üzere hükümler icad ederler. Bu açıdan bütün demokratik veya ideolojik sistemler, Allah (cc)'ın emir ve yasaklarıyla çatışan bütün gelenekler, esas alınan bütün rejimler, açıkçası İslam'ın dışındaki bütün sistemler tağuti özellikler taşır. Oysa Müslümanlar tağuti sistemlerin diyalog, uzlaşma ve yok etme politikalarına karşı "İslam"la yönetilmek, yeryüzünden fitneyi kaldırmak ve Allah (cc)'ın hükümlerini hâkim kılmak için gönderilmiş tek ve en hayırlı ümmet olmanın bilinci içerisinde kalmak ve buna göre davranmak zorundadırlar. Allah'ü Teâlâ'nın(cc) "Onlar hâlâ cahiliye hükmünü mü arıyorlar? (Cahilliye kanunu ile yönetilmek mi istiyorlar?) Kesin bilgiye inanan (kalben mutmain olan) insanlar için hükmü, (kanun koyucu) Allah'tan daha güzel olan kimdir?" Maide suresi 50. ayeti ile Müslüman kullar; Gücün ve hükmün sadece Allah (cc)'a ait olduğu gerçeğini anladıklarında, uyanıp "tatbikat" alanına koşmaları lazım gelir. Bu demektir ki kul; Allah (cc)'ın hükümlerinin imani yünden tespiti ve ibadet yönüyle de uyguladığı sonucu değer taşır. Bu da İslam Şeriatı hükümlerine göre yönetilecek ümmetin oluşturduğu "İslam Devleti"nde daha rahat gerçekleşir ki, bu devletin amacı; Allah'ın (cc) hükümlerini

insanlara tebliğ etme, hükümleri uygulattırma ve bu uygulamaları da denetlemektir.

İslam dininin tamamlanarak "İslam Devleti" haline merhaleler kat ederek gelmesi iki devrede olmuştur. Mekke'de Müslümanların sayısı az ve henüz kendilerini savunacak düzenli bir güce sahip olmadıkları için, bu devrede şeriatın dünyaya ve devlet düzenine ait hükümlerini uygulama imkânı yoktu. Bu yüzden Mekke'de inen surelerde daha çok inanç, ibadet, ahlâk ve fazilet konuları yer almış ve geçmiş milletlere ait ibret verici kıssalar anlatılmıştır. Medine döneminde ise artık evlilik, boşanma, nafaka, miras, ticaret, tarım, cihad, ceza hukuku müeyyideleri gibi devlet düzeni içinde yaşayan bir toplum için gerekli olacak bütün Şer'i Şerif hükümleri gelmiştir. Bunların bir bölümü Kur'an-ı Kerim'de, daha geniş bölümü de hadis-i Şeriflerde yer almıştır. Artık Müslümanların "Şer'i Şerif hükümlerinin" uygulanması gerektiğinde zor kullanarak sağlayabilecek bir güce kavuştukları, Bedir, Uhud, Hendek gazveleri gibi düşmanla yapılan savaşlarda kendilerini savunabildikleri, ya da düşmanı yenilgiye uğrattıkları görülür. Böylece Şer'i Şerif hükümleri Müslümanların devlet olma süreci içinde ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal bir sistem olarak bir bütünlük içinde, devlet başkanı (Halife) olan zat-ı şahanenin imametinde ve "Şeriat devletinde" uygulanmaya başlanmıştır. Şu zamanda ise ümmet güdümlü bir siyaset içine çekilerek, hoşgörülü, uzlaşıcı, liderine duacı ve yalnızca "ılımlı olmak" benimsetilmiştir. Hayra ve dolayısıyla İslam devletine giden yolda fren olma" konumunda tutulmuş, "duayı filli-yatta arayınız" emrine muhatap olamadığından boynu bükük, yalnız, garip ve yetim kalmıştır. Yinede ümmetin bu "devletsiz yaşamak" acısını gönüllerinde duyan tüm Muvahhid kardeşlerime selam olsun.

İmam Gazali, "Dini emirlerin düzenliliği kendisine itaat edilen bir devlet başkanının varlığıyla mümkün olabilir. Can ve mal güvenliği kendisine itaat edilen bir devlet başkanının varlığıyla sağlanabilir." Şeklinde tespitte bulunurken, Şeyh Edebali'nin Osman Gaziye vasiyeti ise şöyleydi: "Ey oğul beysin. Bundan sonra öfke bize, uysallık sana, güceniklik bize, gönül almak sana. Suçlamak bize, katlanmak sana. Ey oğul! Sabretmesini bil! Vaktinden önce çiçek açmaz. Şunu da unutma! İnsanı yaşat ki devlet yaşasın. Ey oğul! Yükün ağır, işin çetin, gücün kula bağlı. Allah (cc) yardımcın olsun." Bizlerde Allah (cc) ümmete izan ve nizam versin ve Müslümanların yardımcısı olsun diyelim âmin, âmin velhamdülillahi Rabbil âlemin... "ÜMMETİ OLDUĞUMUZ DEVLET YETER"

Kapitalizme Karşı Fıtrat

Hayriye BİCAN

Yaratılan her şeyin kendine özgü bir fıtratı vardır. Yaratılan her canlı yaratıldığı fıtrata uygun olarak hayatını sürdürür. Bitkilerde, hayvanlarda ve dünyada bulunan tüm canlılarda geçerlidir bu kural. Yeryüzündekiler fıtrat dairesinde kalarak ilerliyorsa her şey normal seyrinde akar. Kâinat Rabbimizin koyduğu fitri kaidelerle, Rabbinin emrine boyun eğerek bugüne kadar gelmiştir, kıyamete kadarda bu düzen sürecektir. Fıtrat doğal olandır, yaratılışa uygun olandır. Fıtratı korumak Müslüman'ca yaşamakla yakından ilgilidir. Allah'ın yaşama koyduğu ilkeleri önemsemeyenler fıtrat ile çatışma içine düşer ister istemez. Bu çelişki insanın kendisine karşı ilan ettiği bir savaştır, aslında. Fıtrata karşı taarruz ise sonucunda ifsat ve kaos doğurur.

İnsan fıtrat koordinatlarından çıkarsa, hüsrân koordinatlarının içine düşer. En güzel biçimde yaratılmış olan insan, iradesi ve beyan gücüyle diğer canlılardan ayırarak, yaratıcısına ve içinde bulunduğu evrene, insanlığa, kendisine karşı sorumlu olmasını gerekli kılmıştır. Her insan iradesiyle imtihan olur. İmtihan sebebi olarak insanın tabiatına takva ve fücür eğilimleri birlikte konulmuştur. Aciz ve zayıf olarak yaratılan insan aynı zamanda da acelecidir. Kolay olanı ister ve çekici olanı sever. Kötülüklere meyyaldır. İradesini fonksiyonel olarak kullanabilen insan nefsin ve şeytanın tasallutundan kurtulacağı için fıtratı koruma noktasında da başarılı olur. Allah'a iman eden kişi, O'nun hayata koyduğu yasalara riayet eden insan fıtrata uyumlu bir yaşam sürdürürken, iradesini de sadece haktan yana kullanır. Güzeli, doğruyu, temiz olanı seçerek fıtrat zeminini kirletmeden yola devam eder.

Hayata bakış açısını, inancını Allah'a ve ahirete iman dengesi üzerine kurmayan, hayatı sadece dünyadan ibaret sayan için hayatta hiçbir ölçü ve kural yoktur, her şey mübahtır. Gönülün istediklerini gerçekleştirmek kadar doğal bir şey yoktur onun için. Sınırsız arzularla kanaati kaybeden insan kapitalizmin kısacına takılır. Yaşamı fayda ve zevkten ibaret sayan bu insan kapitalist emellerin gerçekleşmesinde bir araçtır artık. Çünkü kapitalizmin çıkarlarıyla hevanın esiri olan insanın istekleri birbiriyle örtüşmektedir. Kapitalizm ve fıtratı bozulan insan, otak noktaları olan tahripkârlıkta birleşmektedir.

Gelişmek, değişmek, dönüşmek kelimeleri ilk anda insan zihninde güzel etkiler bırakıyor. Bu kelimeler her ne kadar etkili ve geniş anlamlar taşıyalar da, büyüleyici olsalar da dikkatle değerlendirilmeleri gerekiyor. Her değişim, her dönüşüm yerinde midir, gerekli midir, güzel midir? Şurası bir gerçek ki, her değişim ve dönüşüm insanı tekâmüle götürmez. Çağdaş dünya değerleri değişimi sadece insanlığı kaosa sürüklemek için isterler. Kapitalizm "değişim" adı altında tüm değer yargılarını yıkmak için çalışır. Hayat felsefesini, her boyutta sadece tüketmek üzerine kuran herkes kapitalizmin dostu ve destekçisidir.

Kapitalizm yerli olanı, yerel olanı sevmez. Öz olan, doğal olan ne varsa hepsine savaş açar. Kültürel farklılıklardan hoşlanmaz. Kendi özgünlüğüyle özgür bir yaşam kurmaya çalışanları asla affetmez. Kapitalizm, tabi ve fitri olandan uzaklaşıp, insanı fıtrattan koparmanın adımıdır. Modernizm insani değerleri bir bir buharlaştırıyor. Liberalizm geleneksel olan değerleri yok ediyor. Moda adı altında her şeye yumuşak dokunuşlarda bulunarak, bazen fark ettirmeden, bazen

de yaldızlı yalanlarla kandırırlar insanı. Her şey an be an değişir, her şey yenilenir, eski gözden düşer, yeni revaç bulur. Yeni zehir olsa da iyidir, güzeldir. Eski geçmişte kalmıştır, folklorik bir unsurdur artık, sadece nostalji olarak ruhsal bir dinginlik yaşatır, insana.

Hayatı sadece tüketmekten ibaret sayanlar, diğer insanlara fark atmak için, daha iyi, daha güzel olana ulaşmak konsepti içinde koşturarak helal-haram, doğru- yanlış demeden asla fitri olmayan bir yaşam anlayışını modern olmanın gereği olarak sayarlar. İşte bu noktada kapitalizm ve modernlik eş değer, eş zamanlı tahribatla kendi düzenlerinin devamını sağlamak için cam-bazlıklar yaparlar. Nasıl olursa olsun çok kazanmak, çok tüketmek kapitalizmin asıl gayesidir.

Buğdayı öğütüp un yaparak ekmeğini pişirmek, buğdayı kaynatıp bulgur yapmak, buğdayı pişirerek ayran aşı yapmak atadan kalan yöntemlerle üretip tüketmek kapitalizme karşı duruşun basit ama önemli ve etkili bir biçimidir. Bu yöntemleri unutarak, yada önemsemeyip kolayca kaçarak renkli naylon paketlerdeki hazır gıdaları tüketmeyi modernlik olarak yutturan kapitalizm, bu yolla büyük bir rant elde eder.

Kendi üretmediğini yiyen, kendi dikmediğini giyen, kendisinin yapmadığını kullanan, tüketen bir toplum asla iflah olmaz. Aç gözlülüğü bırakmak lazım. Kapitalizm, kanaati yitirip, fitri özellikleri sıfırlayan bir insan prototipini ortaya çıkarıp, ayakta tutmak için çabalar. Bencillik ve ferdiyetçiliğin nam saldıği bir zaman dilimi olan bu modern çağ da kapitalizmin üretip ortaya koyduğu bir durum. Çünkü bencil, aç gözlü, istekleri sonsuz, tatminsiz, doyumsuz bir toplum her eylem ve söyleminde kapitalist dünyanın emellerine yardım eder.

Kapitalizm ifsat ve tahribin adıdır. Adaletsizdir, aç gözlüdür, doyumsuzdur aynı zamanda. Bu da daha çok haksız kazanç için her kapı açar. Kapitalizmin ahlakı yok, amaca ulaşmak için her yolu mubah sayar. Yakar, yıkar, bozar, mahveder. Kapitalizme dayanan modern uygarlığın tek endişesi petrol vb. çıkarlarına bir zararın gelmesidir. Özgürlük ve demokrasi maskesinin arkasına saklanan kapitalizm, bunları sadece kendi çıkarları söz konusu olduğunda istiyor.

Aç gözlü kapitalizm doymak bilmez. Daha çok servet için yeryüzünü ifsat edip tahrip etti. Teknoloji adına havayı, suyu, toprağı zehirledi. Ormanları katletti, doğal çevrenin bitki örtüsünü mahvetti. Doğal alanlarından mahrum kalan hayvanlar yok olmak tehdidi altında bırakıldı. Denizler kirletildi, daha bugünden gelecek nesillerin balık yeme özgürlüklerine sınır konuldu.

Kimyasal maddeler ve suni gübreler kullanılarak toprağın kimyası bozuldu. Verim arttı ama renk, şekil, tat değişti. Eski lezzeti bulamaz olduk meyve ve sebzelerde. O da yetmedi, sebze ve meyvelerin genleriyle oynadılar daha çok kazanmak için. Geni değiştirilen sebzelerle ortaya konulan doğal olmayan ürünlerle de insanlık zehirlenir. Tabiat kirlenir ve tükenir.

Teknoloji ve kapitalizm arasında sıkı bir bağ vardır. Sanayi devriminden beri icatlar hep oldu. Teknolojik icatlar birbirini takip etti. Tabi ki, bu teknolojik yenilikler insan hayatını kolaylaştırıyor. Daha hızlı bir hayat vaat ediyor elbette. Kapitalizmin elinde maşa olan teknoloji, bugün geldiği noktada insanlığa ne kadar yardımcı oluyor? Teknoloji ile bütünleşen "tekno hayat" bağlamında insanlar ne kadar doğal? Modernizm'in temelinde pozitivist felsefe vardır. Pozitivist düşünceye göre hayat organizesi yapan insan kendisini Allah'tan koparıyor. Seküler bir anlayışla tüm programlarını Allah'ı ve ahireti hayatından çıkararak yapıyor. Allah inancından kopan insan çaresizleşiyor, anlamsızlaşıyor. İçsel olmayan, maneviyattan uzak bir teknoloji anlayışı, hayatı daha hızlı daha eğlenceli yapıyor. Ama haz ve hız her zaman hayır getirmiyor, ne yazık ki. Hayat hızlanırken dostluk ve nezaket azalıyor, öyle değil mi?

Fitratı korumak için çalışan Müslümanlar, küresel kapitalizme dur diyerek, yaşam tarzlarını kendi hür iradeleriyle, İslam'ın ışığı altında belirleyerek o minvalde bir hayat sürdürmelidir. Yeryüzünü imar etmek ve Allah'ın hükmünü hâkim kılmak için yaşayan Müslüman kendisinin farkında olarak, fitratı korumakla yükümlüdür. Kendi gücünü unutan insan arzı imar yetkisini hakkıyla kullanamaz.

Fitrat genlerini zedelemeyen, küresel kapitalizme hayır diyerek yaşamayı seçen her Müslüman, israfa, aşırılığa, doyumsuzluğa, ahlaksızlığa karşı durarak insan kalarak, kapitalizmin emellerine alet olmadan, fitrata aykırı olan yaşam şartlarına hayır diyerek, ifrat ve tefrite düşmeden, lüks tuzaklarına düşmeden, tüketim köleleri olmadan, hayatı yemek için yaşamak değil de, yaşamak için yemek felsefesi üzerine kuran bir anlayış geliştirmek lazım. Kainatın selameti ve insanlığın kurtuluşu için.

Hayat tarzı insanın duygu ve davranışları-na kadar yansır. Ya da düşünce şekli, ideoloji insanın yaşam tarzını inşa eder. Düşünce, duygu ve davranış hayattan koparılmayacak, ayrılmayacak kadar birbiriyle sıkı bir ilişki içindedir. Yaşamın ana yapılarını oluştururlar. Her Müslüman hayatını İslam'ın öngördüğü yasaya

göre düzenlemelidir. İnsan fitratını korumak için Müslüman'ca yaşamalıdır. Fitratı korumaya talip olan her insan, küresel kapitalizmin karşısında durmak zorundadır. Yoksa onların yaptığı ifsada ortak olurlar. İfsada sebep olanlar da asla iflah olmaz.

Müslüman, kazanırken helal çizgisinden ayrılmaz, harcarken israf etmez. Komşusu darda iken keyif çatmaz, ihtiyaç sahibine el uzatır. Geleceğe fitrata uygun bir hayat tarzını taşımak için çalışırlar. Haram ve şüpheli olan her şeyden el çekerler. Akli zayi eden içkiden, nesli ifsat eden zinadan, malı kirleten faiz ve rüşvetten uzak dururlar. Ekini ve nesli tahriften korumak için ne tedbirler alırlar, kapitalistlerin aksine.

Kapitalizm lüks tüketimi körükler. Lüks tüketim tutkusu insanı konfor bağımlısı yapar. Lüks tüketim had safhalara ulaşıncaya, zengin ve fakir arasındaki mesafe gittikçe açılır. Lüks tüketim göze dikenler, fitri olandan kaçarak, fitratın hâkim olduğu bir toplumdan da uzaklaşırlar. Allah'ın(c.c), yeryüzünde öngördüğü hayat düzeninin önünde de engel oluştururlar. Lüks tüketim

tim hayatın gayesi edinenler, daha çok kazanmak için daha çok mesai harcarlar. Bu da hırsı teşvik eder. Konforun peşinden koşanlar, gösteriş gibi helak edici bir halin içine düşerler.

Mülkün sahibi Allah'tır. Mal bize emanettir. Ömür boyu tüketeceğimiz rızık belirlidir. Ne bir gram fazla ne de bir gram az. Hırs, gösteriş, üstünlük taslamak, israf, lüks, konfor müminin dünya-ahiret inancına aykırıdır. Ruh ile beden bileşik kaplar gibidir. Biri azalırken diğeri artar ya da tam tersi söz konusudur. Hayatta bedensel hazlar arttıkça ruhsal dinginlik azalır. Ruhunu selamet sahiline taşıyan badenler aza kanaat ederek, yalnızca, mide gibi şerli bir kabı doldurmak gibi bir amaçtan azade olurlar. Allah'a kulluğu seçen azade gönüller kapitalizmin esaretinden kurtulurlar. Kapitalizme karşı fitrat zırhını işlevselleştirerek hakkın ve adaletin yanında yer alırlar.

"Allah mü'minlerden mallarını ve canlarını, kendilerine verilecek cennet karşılığında satın almıştır..."

Suriyeli Muhalif Alimlerden Bir Heyet Derneğimizi Ziyaret Etti

Genç Birikim

Muhammed Faruk El Battal, Prof. Dr. Halid Hasan Hendavi ve Musa İbrahim el İbrahim'den oluşan Suriyeli muhalif âlimler Derneği'mizi ziyarette bulunmuşlardır. Bu alimlerin her biri 30 seneye yakındır çeşitli ülkelerde, halen ise biri Katar'da, Biri, Suud'da, diğeri de Ürdün'de sürgün hayatı yaşamaktadırlar. Kendi memleketlerine dönmelerine izin verilmemektedir. Kendileriyle Suriye'de cereyan etmekte olan olaylar ile ilgili olarak aşağıdaki görüşme yapılmıştır.

Genç Birikim: Ortadoğu'da, özellikle de Suriye'de devam etmekte olan olayları Türkiye'de yaşayan Müslümanlar olarak içimiz kan ağlayarak izlemekteyiz. Sizler, 15 Mart'tan bu yana katliama dönüşen bu olayları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Musa İbrahim el-İbrahim: Suriye'deki olaylar halkın topyekûn ihtilalidir ve hiçbir siyasi partinin hareketi değildir, tamamen halk hareketidir. Bu halk, bu zulme çok uzun bir süre sabretti. Ve sonunda kanuna ve sisteme rağmen ayaklandı. Çünkü hak ettiği yere gelmesi lazımdı onun için topyekûn ayaklandılar.

Suriye'de devam etmekte olan bu halk ayaklanmasının üç temel esası vardır; Birinci esas; silaha sarılmadan barışı gerçekleştirmek, yani silahsız bir devrim gerçekleştirmek. İkinci esas; Bu muhalif halk ayaklanmasının, bir ırka, bir mezhebe dayanmamasıdır. Farklı ırk ve mezhebe mensup olanların kanun karşısında aynı ve eşit haklara sahip olmasını sağlamaktır. Üçüncüsü ise, dış müdahaleye karşı olmasıdır. Türkiye ile aramızda ilişkiler var, birbirimize bağlayan Türkiye halkının ve hükümetinin bize karşı

duyguları ve hassasiyetleri had safhadadır. Bu nedenle biz, Türkiye'den ve halkından umutluyuz. Sizlerden haklı davamızı Türk halkına anlatmanızı ve bize çokça dua etmenizi istiyoruz.

Genç Birikim: Suriyeli muhaliflerin Türkiye'de yaptığı toplantılar var. Antalya'da yapıldı İstanbul'da yapıldı. Önce Ulusal Konsey, sonra da Ulusal Meclis ilan edildi. Bu toplantılardan farklı olarak bir de 12-13 Temmuz tarihlerinde Suriye Muhalif Alimler Konferansı düzenlendi. Yeni kurulduğu açıklanan Ulusal Meclisi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Musa İbrahim el-İbrahim: Bu toplantılara değişik cephelerden bakabiliriz. Bu toplantılara katılan muhaliflerin hareketleri tek yönlü değil; laiklerin farklı bir bakış açısı var, solcuların değişik bir bakış açısı var. Çünkü bu toplantılara değişik kesimlerden isimler katılmaktadır; her kesimin kendine göre bir bakış vardır. Bu toplantılar, Antalya'da, Brüksel'de, Paris'te farklı cemaatler, değişik toplantılar düzenlediler. Sonunda bir ay önce İslami hareketlerin başarısı neticesinde İstanbul'da yapılan toplantıda bütün muhalifler bir tek çatı altında bir araya getirildiler. Dağınık bir şekilde Beşşar Esad'a karşı mücadele etmek mümkün değil. Yeni kurulan bu Meclis, geçmişte yapılan toplantılara katılan muhaliflerin %80'nini temsil etmektedir. Bu Meclis'in Başkanlık Heyeti 7, Sekreterlik Heyeti 29, Genel Heyeti ise 180 kişiden oluşmaktadır.

Genç Birikim: Peki Suriye'de nasıl bir devlet istiyorsunuz?

Musa İbrahim el-İbrahim: Suriye'de, problemlerin düğümlendiği yer, sistemdir; sis-

temin çöktüğü gün, problemlerin düğümü de çözülmüş olur. Parlamento'da ve mecliste halkın temsil edildiği, Türkiye'deki gibi bir sistem isteniyor. Halk, nasıl bir sistem isterse öyle bir sistem olacak. Fakat halk, İslam'ı olanı istemektedir. Bu yönde halka güvenimiz tamdır ve halkın yanlış yapmayacağına inanıyoruz. Halkın İslam'ı seçeceğine eminiz. Halkta mezhebi taasub yoktur.

Genç Birikim: Ulusal Meclis'e Kürtlerin adına katılan Muhammed El Haznevi "Biz İslam devleti istemiyoruz; biz laik bir devlet istiyoruz" diye açıklaması yansıdı basına. Genelde Ulusal Meclis'e katılanların yaptıkları açıklamalarda "biz demokratik bir sistem istiyoruz" diyorlar. Daha önce Suriye İhvan Genel Sekreteri Muhammed Riyad el-Şukva'nın yaptığı bir açıklama vardı: "Biz Türkiye'nin, laikliğini model olarak almıyoruz, demokrasisini model olarak almıyoruz, Batı, Amerika ve İsrail'le olan ilişkilerini model almıyoruz. Türkiye'de halk daha özgür olduğu için AKP'yi model alıyoruz" demişti. Siz ne düşünüyorsunuz?

Bir de şunu biliyoruz demokrasi ile İslam taban tabana zıt iki sistemdir. Demokrasi halkın iradesinin esas alındığı, ilahlaştırıldığı; İslam ise vahyi esas alan bir sistemdir. Müslümanların

halkın iradesini esas alan ilahlaştıran bir sistemi geçici de olsa isteme hakkı var mıdır?

Musa İbrahim el-İbrahim: Muhammed El Haznevi, sarığı takmış, âlimler safına girmiş, ama onu susturdular. Müslümanları temsil etmiyor. Herkes karşı çıktı ve sustu. Evvelinde ve ahirinde Müslümanlar sadece İslam'ı seçecektir. Müslümanlar görünüşte halkın % 85'ini temsil ediyor. Halka sonuna kadar güveniyoruz, halk tercihlerini yaparken Müslümanları seçeceğine inanıyoruz ve güveniyoruz. Biz bunu ilerideki hedefimize ulaşmak için bir aşama olarak görüyoruz. Laiklikle demokrasi arasında fark vardır. Laiklik dini hayattan tamamen soyutlamaktır. Laiklik, dini tamamen reddetmektir. Din yoktur laiklikte. Demokrasi, Cunta rejimlerinden bir gömlek üstündür. Demokrasiyi kesinlikle kabul etmiyoruz, ama bir aşama olarak görüyoruz. Demokrasi, bizim açımızdan bir hedef değildir.

Bizim İslami Şuramız var, Meclisimiz var. Demokrasi bunu reddetmiyor. Bizim görüşlerimiz, fikirlerimiz demokraside yer bulur. Kısaca batıya göre demokrasi Müslümanlara olmaz. Neden, diktatörlük getirecek diye. Güzel karşı-lamanızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Genç Birikim: Biz de teşekkür ediyoruz. Allah, İslami mücadelenizde sizlere yardım etsin.

Suriye’de Müslüman Kardeşler Hareketi

Ali KAÇAR
kacarali@hotmail.com

Müslüman Kardeşler ya da İhvan-ı Müsliminin Teşkilatı, Osmanlı İmparatorluğunun dağıldığı ve İslam Dünyasının her tarafının Batılı sömürgeci güçler tarafından işgal edildiği bir dönemde Mısır’da doğmuş ve diğer ülkelere de yayılmış bir harekettir. Hasan el-Benna tarafından 1928’de Mısır’da kurulmuş olan bu hareket, kısa bir süre içerisinde Müslümanların yaşadığı bütün coğrafyaları etkilemiştir. Günümüzde Ortadoğu’da etkili olan birçok örgütün temelini oluşturan bu Hareket, bölgede kurulan en eski örgüt olmasına rağmen varlığını bugün de aynı canlılıkla devam ettirmektedir. Ortadoğu’da geniş bir yapılanması bulunan Müslüman Kardeşler, başta Mısır ve Suriye olmak üzere Ürdün, Filistin, Lübnan, Irak gibi çok sayıda ülkedeki faaliyetlerini halen sürdürmekte, yerel ve küresel bütün tağuti rejimlere karşı en güçlü tek muhalif bir hareket olma özelliğini korumaktadır.

Birinci Dünya Savaşı’ndan önce Lübnan, Ürdün, Filistin (Siyonist İsrail’in işgal ettiği topraklar da dâhil) ve bugünkü Suriye’yi içine alan bölge; sosyal, ekonomik ve kültürel olarak tek bir birim halindeydi ve Şam Beldeleri (Bilad-i Şam) olarak bilinmekteydi. Büyük Suriye’nin ya da Bilad-i Şam’ın paylaşılarak bugünkü hale gelmesi İngiliz Mark Sykes ile Fransız Georges Picot arasında Nisan 1916’da yapılan “gizli Sykes-Picot” anlaşmasında¹ kararlaştırılmıştır. Bu anlaşma, daha sonra

aynı yılın 16 Mayıs’ında diğer emperyal ülkeler yani Çarlık Rusya’sı ve İtalya tarafından da imzalanarak yürürlüğe konulmuştur. Bu anlaşmayla İngilizlere, Ürdün, Irak ve Filistin; Fransızlara ise Suriye ve Lübnan üzerinde egemenlik kurma hakkı verilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Şam eyaleti olarak bilinen bugünkü Suriye’de, önce Şerif Hüseyin’in oğlu Faysal krallığını ilan etmiş ve Büyük Suriye’yi oluşturmak için çalışmalara başlamıştı. Ancak Fransa, buna müsaade etmeyecek 1920 yılında gerçekleştirdiği işgalle Faysal’ın krallığını sona erdirmiş ve ülkede 1946 yılına kadar devam edecek olan manda yönetimini kurmuştur. Bu süre içerisinde Fransa’nın manda yönetimi üç dönem halinde devam etmiştir: 1- 1920-1926 dönemi anlaşmazlık ve çatışmanın dorukta olduğu dönem. 2- 1926-1936 dönemi, Fransa’nın ulusal talepleri ve milliyetçileri biraz daha olumlu bir anlayışla değerlendirdiği ve görüşmelerin başladığı bir dönem. 3- 1936-1946 Fransa’nın manda yönetiminin sona erdiği ve Suriye’nin bağımsızlığını kazandığı dönem.² Suriye’de, Fransız işgalini kırmak ve bağımsız

1 Sykes-Picot anlaşması 1916 yılında Fransız ve İngilizler arasında bir anlaşma yapıldı. Bu anlaşma özellikle Ortadoğu’nun bugünkü haline gelmesine sebep olması açısından önemlidir. İngiliz Subay Mark Sykes ile Fransız subay Georges Picot Kahire’de bir araya gelerek masa başında Ortadoğu’yu iki ülke arasında paylaştırdılar. Bu paylaşım göre;

1-Rusya’ya, Trabzon, Erzurum, Van ve Bitlis ile Güneydoğu Anadolu’nun bir kısmı,

2-Fransa’ya, Doğu Akdeniz bölgesi, Adana, Antep, Urfa, Diyarbakır, Musul ile Suriye kıyıları,

3-İngiltere’ye Hayfa ve Akka limanları, Bağdat ile Basra ve Güney Mezopotamya verilecekti.

4-Fransa ile İngiltere’nin elde ettiği topraklarda Arap devletleri konfederasyonu veya Fransız ve İngiliz denetiminde tek bir Arap devleti kurulacak,

5-İskenderun serbest liman olacak,

6-Filistin’de, kutsal yerleşim yeri olması nedeniyle bir uluslararası yönetim kurulacaktır.

2 Daha geniş bilgi için bkz: Sabahattin Şen, Ortadoğu’da İdeolojik Bunalım Suriye’de Baas Partisi ve İdeolojisi, Birey yayınları, 1.bsk. Temmuz 2004, İstanbul, s. 88

Suriye'yi kendi anlayışı doğrultusunda yönetmek için faaliyet gösteren oluşumların içinden ikisi bugüne kadar faaliyetlerini devam ettirebilmiştir; bunlardan birisi Baas Partisi'dir, diğeri ise Müslüman Kardeşler Teşkilatı'dır.

Bu iki oluşumdan birisi olan Baas Partisi (Diriliş Partisi), 24 Temmuz 1943'te Şam'da kurulmuştur. Bu partinin önemli iki kurucusundan³ birisi Mişel Eflak (1912-1989) alevi, diğeri ise Salah Bitar (1911-1980) Sünni bir aileye mensuptur. Her ikisi de yüksek öğrenim yapmak üzere 1928'de Fransa'ya gitmişlerdir. Birbirleriyle ilk kez Paris'te 1929'da karşılaşan Eflak ve Bitar, Marksist düşünceyi Fransa'da öğrenmişlerdir. Mişel Eflak kendi ifadesiyle Fransa'ya gitmeden önce milliyetçi düşüncelere sahip olduğunu söylemiştir. Üstelik kendisi Fransa'ya karşı uzun süre mücadele vermiş ve çok kez de tutuklanmış bir babanın oğludur.

Mişel Eflak ve Salah Bitar'ın siyasi faaliyetleri, daha çok üniversite ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilere yönelik propaganda faaliyetlerini içeriyordu. Arap ulusunun Rönesans'ını gerçekleştirmeyi amaç edinen Baas Partisi 1946 yılına kadar daha çok entelektüel bir hareket olarak faaliyetlerini sürdürmüştür. Bu tarih itibarıyla Baas Partisi Suriye'de gittikçe güçlenmiş⁴ ve 1963'de gerçekleştirdiği darbeyle yönetimi ele geçirmiştir.

SURİYE'DE MÜSLÜMAN KARDEŞLER'İN KURULMASI!..

Müslüman Kardeşler'in bir cemaat ve bir örgüt olarak en güçlü olarak örgütlendiği yer Suriye olmuştur. Buradaki Müslüman kardeşler Teşkilatı, Mısır'a öğrenim amacıyla gidip, öğrenimlerini tamamladıktan sonra Suriye'ye dönen öğrenciler tarafından kurulmuştur. Bu öğrenciler, Mısır'da öğrencilik yıllarında Hasan el-Benna ile tanışmışlar ve Mısır İhvan'ın çalışmalarına bizzat katılarak tecrübe kazanmışlardır. Suriye'ye döndükleri zaman da, başlangıçta adı Müslüman Kardeşler olmasa da çeşitli isimler adı altında örgütlenmeler/cemiyetler kurmuşlardır. Bu cemiyetlerin kuruluşunda hem Mısır'da kazanılan tecrübeler, hem de Hasan el-Benna'nın yardım ve teşviki etkili olmuştur. Nitekim Hasan El-Benna'nın öğrencilerinden Abdurrahman Saadi ve Muhammed Esad Hâkim, Suriye'ye döndüklerinde Mısır'da eğitim görmüş sempatanlarla bir araya gelerek çalışmaya başlamışlardır. Bunlar, daha önce Müslüman Kardeşler'e fikren yakın bulunan Şam'daki "Muhammed Gençliği",

Halep'teki "İslam Cemiyeti" ve "Dar ül-Erkam Cemiyeti"ni kurmuşlardır.⁵

Suriye Dosyası'nın yazarı Ömer Faruk Abdullah, Suriye Müslüman Kardeşler Teşkilatı'nın 'Mısır ithali' olmadığını belirterek; "Suriye Müslüman Kardeşler Teşkilatı, Mısır Müslüman Kardeşler Teşkilatıyla başlangıçtaki çok yakın bağlarına rağmen Suriye Müslüman Kardeşler Teşkilatı'nı bir "Mısır ithali" olarak görmek aldatıcı olacaktır. Aksine Suriye Müslüman Kardeşleri, kökleri sosyal yardımlaşma cemiyetlerine dayanan ve 1930'larda önemli ölçüde mesafe kat eden çok sayıdaki Suriye İslam Cemiyetlerinin oluşturduğu bir federasyon olarak ortaya çıktı"⁶ şeklinde bir değerlendirmede bulunmuştur. Oysa birçok araştırmacı ve kurulan örgütlerin faaliyet şekli, Ömer Faruk'un bu değerlendirmesinin aksine sadece Suriye'de değil bütünüyle Ortadoğu ülkelinde kurulan İslami hareketlerin, az ya da çok Mısır İhvan'ından etkilendiğini göstermektedir. Dolayısıyla Suriye Müslüman Kardeşler Teşkilatı da, Mısır Müslüman Kardeşler Teşkilatından etkilenmiş, hatta destek ve yardım görmüştür. Üstelik Suriye Müslüman Kardeşler Teşkilatı'nın kurucuları Mısır'da eğitim görmüş ve her biri de Hasan el-Benna'dan çok etkilenmiş kişilerdir.

Bu çerçevede Suriye'de, "ilk ciddi örgütlenme, 1930'lu yılların sonunda Hama kentindeki bazı aydın ve tüccarların öncülüğünde kurulan Suriye Müslüman Kardeşler (Cemiyet-i İhvan-ı Müslimin) Hareketi ile başlamıştır. Grubun ilk başkanı Şeyh Abdülgani El-Hamid, Mısır'da öğrenci olduğu yıllarda İhvan'ın kurucusu Hasan el-Benna ile tanışmış, İhvan'ın Mısır'daki faaliyetlerinde bulunmuş ve ülkesine döndükten sonra da benzer bir örgütlenme başlatmıştır. Hareketin ilk dönemdeki üye sayısı sadece 500-600 civarında bulunmaktaydı. Örgütlenme sürecini ikinci başkan Dr. Nuris Abdurrezzak zamanında da sürdüren Suriye ihvanı, kısa süre içinde Humus, Der'a ve Deyri Zor gibi kentlerdeki diğer hayır cemiyetleri ile de güç birliği yaparak 1944 yılına gelindiğinde tüm Suriye'deki cemiyetleri bir çatı altında toplamayı başarmıştır.

1944 yılında Mustafa Sıbai'nin başkanlığa seçilmesiyle cemaat yeni bir örgütlenme gerçekleştirmiştir. İhvan'ın asıl kuruluşu ve teşkilatlanması diyebileceğimiz bu dönemde, başkanlar "Genel Murakıp" adını almış ve yetkileri sınırlandırılmıştır. Ülkenin her kentinden cemaatin o kentteki sayısal büyüklüğüne göre temsilcileri

3 Diğer kurucuları ise, Ali Cabir, Abdullah Abdul Daim, Vahip El Ganim, Cemal Atasi, Musa Rizik, Badi El Kasm, Sami El Durabi ve Abdul Birriyun El Sud. Bkz: Şen, age. s.115

4 Şen, age. s.115 vd.

5 İbrahim Tolga Baban, Müslüman Kardeşler Örgütünün Çağdaş Akımlar Üzerindeki Etkileri (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006, s.97

6 Ömer Faruk Abdullah, Suriye Dosyası, Akabe Yayınları, İstanbul, 1985, s.107-108

görev aldığı "Kurucular Heyeti" bir nevi cemaatin parlamentosu gibi işlev görerek, yönetim yetkilerini başkanla paylaşmıştır. Yönetim kadrolarının atamalarının yapıldığı, cemaatin çalışma ilkelerinin tespit edildiği toplantılar, Halep ve başkent Şam'da dönüşümlü olarak gerçekleştirilirse de genel merkez fiilen Şam⁷ olarak belirlenmiştir.

Bağımsızlığı izleyen Kuvvetli⁸ döneminden, Hüsnü Zaim'in 1949'daki askeri darbesine kadar, Müslüman Kardeşler Teşkilatı siyasi alanda da çok aktifti ve üst tabaka ve seçkin sınıfa karşı doğrudan muhalefet içinde bulundu ve neticede bunların etkinliklerini azaltmada önemli rol oynadı. Orta sınıf ile aşağı sınıf üzerinde nüfuz sahibi olma yarışında Suriye Müslüman Kardeşler Teşkilatı'nın başlıca rakipleri Suriye Komünist Partisi ile Suriye Baas Partisi idi.⁹

Suriye'de bağımsızlık sonrasında yapılan seçimlerde, ülkede oluşan baskı ortamı nedeniyle Müslüman Kardeşler istenilen sayıda milletvekili çıkaramamıştır. Müslüman Kardeşler, bağımsızlık sonrası 1947 yılında yapılan seçimlerde 3, 1951 yılında yapılan seçimlerde ise, 33 milletvekili çıkarmışlardır. O dönemlerde Suriye Parlamentosu 142 üyeden oluşmaktaydı. Bu süreçte askeri darbeler birbirini izlemiş (1. Darbe: Mart 1949'da Hüsnü Zaim; 2. Darbe: 14 Ağustos 1949'da Sami el-Hinnavi; 3. Darbe: 19 Aralık 1949'da Edip Çiçekli tarafından yapılmıştır.) ve ülkede tam anlamıyla bir kaos ve baskı ortamı oluşturulmuştur. Bu baskı ortamına rağmen İhvan güçlenmeye devam etmiştir. Ancak 1954 yılına kadar Edip Çiçekli'nin, 1958-61 Birleşik Arap Cumhuriyeti (BAC) döneminde de Cemal Abdunnasır'ın, Müslüman Kardeşlere yönelik gerçekleştirdiği baskı, Müslüman Kardeşler Hareketi'ni zor durumda bırakmış ve gittikçe güç kaybetmesine neden olmuştur. Bu baskılara bir de Mustafa Sibai'nin gittikçe ağırlaşan sağlığı da ilave olunca Hareket bir ara neredeyse dağılma aşamasına gelmiştir.

Cemal Abdunnasır'ın Mısır'da yönetimi eline geçirdikten sonra ve özellikle de "1954'te Mısır Müslüman Kardeşler'e ağır bir darbe indirmesi üzerine, Suriye Müslüman Kardeşler cemaati faaliyetlerini dikkat çekmeyecek seviyeye indirmiş ve 1954'ten sonra Suriye'de seçimlere katılmamıştır.

1958'de Mısır ve Suriye'nin Birleşik Arap Cumhuriyeti adı altında birleşmesi, Suriye Müslüman Kardeşler'e yönelik baskı döneminin baş-

langıcını oluşturmuştur. Bu tarihten sonra örgüt feshedilmeye zorlanmıştır. C. A. Nasır, Müslüman Kardeşler'e tüm Arap dünyasında itibar kaybettirmek için propagandaya girişmiş, 'örgütün ABD, İngiltere ve İsrail ile gizli ilişkileri olduğunu' yaymış, hatta örgüte 'Şeytan Kardeşler' (İhvan üş-Şeyatin) adını koymuştur."¹⁰

Oysa İhvan, Suriye ile Mısır arasında gerçekleştirilen 'Birliğe' destek vermiştir. Nitekim İhvan liderlerinden Adnan Saadetin'e göre, İhvan "Arap Birliği"ni "İslam Birliği"nin ilk nüvesi olarak telakki ettiğinden dolayı, BAC'ı desteklemiş ve bu desteği fiilen göstermek için faaliyetlerini birlik lehine askıya almıştı.¹¹ Ancak her ne sebeple olursa olsun, İhvan, 1958-61 arası dönemde ciddi bir muhalefet göstermemiştir.

MUSTAFA SİBAİ'NİN HAYATI VE MÜCADELESİ..

Mustafa Sibai, Suriye'de, 1930'lu yıllardan itibaren kurulan çeşitli cemiyetleri bir araya getirerek tek çatı altında toplamış ve bugün Suriye İhvanı olarak bilinen teşkilatın kurulmasına öncülük etmiştir. Mustafa Sibai, çocukluğundan itibaren vefat edinceye kadar Müslümanlar tarafından imrenilecek ve örnek alınacak mücadele dolu bir hayat yaşamıştır. Mustafa Sibai, 1915 yılında ilmi geleneğe sahip, direniş kültürünü özümsemiş bir ailenin çocuğu olarak Suriye'nin Humus şehrinde dünyaya gelmiştir. Dedesi ve babası ulemadan idi ve güzel hitabete sahip olmaları nedeniyle Humus'un büyük camisinde Cuma namazı imamlığı ve hatipliği görevini yaparlardı. "Mustafa Sibai, babasının yanında Kur'an-ı Kerim'i hıfzedip temel dini bilgileri öğrendikten sonra ilkökul çağında Mesudiye medresesine gönderilmiştir. Başarılı bir şekilde bu tahsilini bitirdikten sonra 1930 yılında liseden mezun olmuştur. Büyük bir zekâyâ sahip olan Üstad Sibai, hazır cevap oluşuyla da dikkatleri celbetmekteydi. Okuldaki derslerinin yanı sıra babasının Humus'lu âlimlerle organize ettiği ilmi toplantılara katılıyor, araştırmalarda bulunuyordu. Humus müftüsü Şeyh Tahir Elaterasî, Zahid Atasî, Muhammed Yasin ve Enes Kelalib istifade ettiği âlimlerden bazılarıydı. 17-18 yaşlarındayken Humus'taki büyük camide hutbeleri bazen o okurdu."¹² Sibai, on sekiz yaşındayken eğitimini tamamlamak üzere Kahire'deki el-Ezher Üniversitesine gönderilmiştir. Muteakip on altı yılında el-Ezher'de İslam Hukuku öğrenimi yapması ve aynı zamanda Mısır Müslüman Kardeşler Teşkilatı ile yakın bir işbirliği içinde çalışması sebebi ile sık sık Mısır'da bulunmuştur. 1949'da, Ezher'den

7 Ahmet Emin Dağ, Suriye Bilad-i Şam'ın Hazin Öyküsü, İHH yayınları, 1. Bsk Haziran 2004 İstanbul, s.86

8 Temmuz 1943'de yapılan genel seçimlerde Fransız karşıtı Milliyetçi cephe hükümeti oluşturularak Şükrü el-Kuvvetli devlet başkanı seçilmiştir. Bağımsız Suriye'nin ilk başkanlığına da Şükrü el-Kuvvetli getirilmiştir.

9 Ö. F. Abdullah, age. s.110

10 Tolga Baban, age. s.98

11 A. Emin Dağ, age. s.88

12 M. Ali Erdoğan-http://www.dogruhaber.com.tr/Haber/Suriye-Ihvaninin-Kurucu-Lideri-Ustad-Mustafa-Sibai-6129.html

İslam Hukuku dalından doktora payesi almıştır. Doktora tezi Sünnet ve İslami Kanunlaştırma Sürecinde Yeri (Es-Sünne ve Mekanetüha fi Teşri'i-İslam) daha sonra kitap olarak yayınlanmış ve İslam ve Arap dünyasında çok büyük bir takdir toplamıştır.¹³

Mustafa Sibai çocuk yaşta iken işgale karşı aktif mücadelenin içerisinde yer almış bir ilim adamıdır. Bu mücadelesine henüz daha 15 yaşında iken yabancı misyon okullarıyla mücadele etmek için gizli bir İslam cemiyeti kurduğu zaman başladığı söylenir. Bundan bir yıl sonra, Fas'taki Fransız sömürge politikasını eleştiren bildiriler yayınladığı için Fransız mandası yetkililerince tutuklandığı zaman, politik faaliyetlerinden dolayı ilk defa hapse girmiştir. 1932'de 17 yaşındayken bir Cuma Namazı'ndaki konuşmasında Suriye'deki Fransız mandasına saldırdığı için yeniden tutuklanmıştır. Mustafa Sibai'nin politik eylemciliği 1933'de Mısır'a gittiği zaman sona ermemiş, bilakis hayatının en zengin ve politik olarak en aktif dönemlerinden birisini başlatmıştır. Çünkü ilmi çalışmalarının yanı sıra Hasan el-Benna ile ömür boyu sürecek olan yakın bir dostluk kurmuş ve Mısır Müslüman Kardeşler Teşkilatında aktif bir şekilde çalışmıştır. Sibai, doktorasını aldığı zaman Müslüman Kardeşler Teşkilatı içinde büyük tecrübeler kazanmış ve teşkilatta önemli bir mevki işgal edecek seviyeye gelmiştir.¹⁴

Mustafa Sibai, sadece Fransız işgaline karşı mücadele etmemiş, Mısır'da bulunduğu süre içerisinde İngiliz emperyalizme karşı da mücadele etmiştir. Ayrıca "Raşit Ali Seylani'nin anti-İngiliz Irak isyanını desteklemek için Mısır'da gizli bir cemiyet kurmaktan dolayı 1940'da Kahire'de İngilizler tarafından tutuklanmıştır. Mısır hapis-hanelerinde iki ay gözaltında tutulduktan sonra İngilizler onu (Sibai'yi) dört ay hizmet gördüğü Filistin'deki Sarfad Temerküz Kampına göndermişlerdir. 1941'de Sarfad Kampından serbest bırakıldığı zaman 26 yaşındaydı ve memleketi Humus'a döndü. Orada (Şabab Muhammed) Muhammed Gençliği adı altında İslami bir teşkilat kurma çalışmalarına başlamış ve bu teşkilat dört yıl sonra Suriye Müslüman Kardeşler Teşkilatı ile birleşmiştir. Fakat Fransızlar, Sibai'yi faaliyetlerinden dolayı yeniden tutuklamışlar ve iki buçuk yıl hapiste tutmuşlardır. Hapishanede kaldığı süre içerisinde sık sık işkence edilmiş ve çok zor bedeni işler yapmaya zorlanmıştır. 1943 yılında serbest bırakıldığı zaman Sibai'nin sağlığı önemli ölçüde bozulmuştur."¹⁵ Buna rağmen mücadelesine ara vermeden devam etmiştir. Nitekim "Ma-

yıs 1945 de Fransızlar ülkeye karşı düşmanlıklarını ve zulümlerini tekrar estirdiklerinde Sibai'de Humus da silahlı mücahidlerin basında Fransız emperyalistlerine karşı cihad etmeye başlamıştır. Bu direnişte ilk mermiyi de Sibai atarak kendisi ve adamlarının kahramanlıkları ve cesaretleri, Fransızların kalplerine korku salmış, onları yenilgiye uğratmıştır."¹⁶

1950'li yılların ortasında Mısır'da Süveyş Kanalı'nın millileştirilmesinden dolayı Fransa, İngiltere ve Siyonist İsrail, Mısır'a karşı savaş başlatmıştır. Emperyal ülkeler, özellikle de İngiltere, Süveyş Kanalı'nın sadece Mısır'ın kontrolünde kalmasını kendi menfaatlerine aykırı görmekte idiler. Çünkü "emperyalist İngilizler Süveyş'i kendileri için büyük bir üs edinerek Mısır halkı üzerinde hegemonyasını sürdürmek istiyordu. Buna karşılık Mısır gençliği harekete geçerek İngilizlerin askeri karargâhlarına saldırılar düzenliyor, kurdukları askeri köprüleri havaya uçuruyor ve merkezlerine saldırılar düzenliyorlardı. Üniversitedeki Müslüman gençler halkı İngilizler aleyhine hazırlıyor ve Süveyş kanalında cereyan eden savaşa gönüllü mücahidler yetiştiriyorlardı. Mustafa Sibai de Suriye'de Mısır'daki kardeşlerine yardım edebilecek gönüllü mücahid toplamaya başlamıştır. Bu arada Mısır başbakanına da bir mektup göndererek Mısır'da Süveyş kanalı savaşına binlerce gönüllüyü takdim etmiş fakat Suriye idarecileri tarafından Sibai ve hanımı yakalanarak dört ay hapse mahkûm edilmişlerdir. 1956'da Amerika, İngiltere ve Fransa gibi emperyalist devletler tarafından Mısır, Süveyş kanalıdan dolayı tehdit edildiğinde Sibai Suriyeli Müslümanların Mısır halkının yanında olması için çok gayretler sarf etmiştir.

Üniversitenin âdete bir askeri kışla olmasında, hocaların ve talebelerin birer mücahid olarak emperyalistlere karşı direnmesinde üstadın çok büyük payı vardı. Olaylar esnasında üstad Sibai direnişin simgesi olan bir elbiseyi devamlı giymiş ve bu elbisenin halk arasında emperyalistlere karşı bir direniş simgesi olmasını sağlayarak onların da bu elbiseyi giyip sürekli emperyalistlere karşı bir direniş ve mücadele içinde olmalarını sağlamıştır."¹⁷

SİBAİ'NİN HASTALIĞI VE SÜRGÜN EDİLiŞİ

1952 yılının sonlarında Edip Çiçekli'nin zamanında Sibai çok sıkıştırılmış üniversitedeki tüm hareketi kontrol altında tutularak çalışma sahası iyice daraltılmıştı. Çiçekli bununla da yetinmeyip üniversitelerin hocalarından ve ülkenin ileri

13 Ömer Faruk Abdullah, age. s.116

14 Ömer Faruk Abdullah, age. s.116-117

15 Ömer Faruk Abdullah, age. 117-118

16 <http://www.enfal.de/ecdad115.htm>

17 <http://www.enfal.de/ecdad115.htm>

gelenlerinden kendisine bağlılık yemini istemiş hatta bunu şart olarak ileri sürmüştür. Âlimlerin birçoğunun bu bağlılık yeminini etmesine karşılık, ömür boyu hür yaşamış ve hürriyet için mücadele etmiş olan üstad Sibai, şeriatın cevaz vermediği bir bağlılığı yapamayacağını bildirerek reddetmiştir.

Bunun üzerine Çiçekli resmi bir yazıyla Sibai'yi üniversiteden uzaklaştırmış ve kendisine gidebileceği bir ülke seçmesini istemiştir. Bu durum karşısında Lübnan'a gitmeyi tercih eden üstad, Suriye'den ayrılarak Lübnan'a yerleşmiştir. Orada etrafı üniversiteli ve kültürlü insanlar tarafından sarılarak kendisinden azami derecede istifade edilen Sibai, daha sonra Lübnan'daki İslâmi hareketin başlatılmasında yine büyük gayretler göstermiştir. Lübnan'daki bu hareket hâlâ çalışmalarını üstadın çizdiği program dâhilinde yürütmektedir. Üstad, 1957'de Rusya'ya yapmış olduğu ilmi bir geziden döndüğünde şiddetli bir şekilde hastalanarak hemen hemen hareketsiz kalmıştır. Fakat üstad durgunluktan ve beklemekten nefret ediyordu. Bu oturma hastalık yüzünden bile olsa, sevmiyor, devamlı hareket istiyordu. Bu durumda bile üniversitenin konferans salonunda ve çeşitli yerlerde birçok ilmi konferanslar vererek halkı ve gençliği İslâmi açıdan yönlendirmeye çalışıyordu. Verdiği konferanslarının arasında ilmi bakımından en meşhurları olarak "İslâm Sosyalizmi" ve "Fıkıhla Kanun Arasındaki Kadın"ı zikredilebilir. "İslâm Sosyalizmi" adlı konferansını yaklaşık olarak üç saatte vermiş, İslâm'ın sosyalizmle uzaktan yakından en ufak bir benzerliği olmadığını, İslâm sosyalizmi gibi isimlendirmelerin İslâm'ı bilmemek olduğunu çok net olarak ortaya koymuştu.

İkinci konferansı olan "Fıkıhla kanun arasındaki kadın"da birincisi gibi takriben üç saat sürmüştü. Bu iki konferans da daha sonra kitap haline getirilmiştir. Bu konferanslardan başka "İslâm Medeniyeti" adlı dergisinde o günün problemlerini çözücü ve Müslümanları fikri olarak yönlendiren birçok da makaleleri yayınlanmıştır. Üstad bu çalışmalarını, bu hastalık döneminde gerçekleştirerek mesuliyetini idrak etmenin örneğini sunmaktaydı.

Üstad'ın hastalığının sekiz sene gibi uzun bir müddet devam etmesine ve onu acılar içerisinde kıvrandırmasına rağmen hastalık dönemi onun en verimli dönemlerinden biri olmuştur. Üstad bu hastalıktan dolayı öyle acı çekiyordu ki, her insan o acıya katlanamazdı. Buna rağmen, büyük bir sabırla ve azimle hem acılara katlanıyor, hem de Müslümanlara faydalı olabilmek için gayret sarf ediyordu.

Hatta "Hayat bana böyle öğretti" kitabının bir kısmını 1962'de hastanede yazmıştı. Doktorlar

okuma ve yazmadan uzak durmasının zarureti söylemelerine rağmen, o kâğıt ve kalemini doktorlardan gizler, onların olmadığı zamanlar yazmaya başlardı. Üstad'ın bu eseri onun eserleri arasında, ilmi, tecrübî ve edebi yönden en değerlilerinden birisidir. Üstad bu kitabından başka "Sünnetin İslâm Fıkıhındaki Konumu" ve "Faydalar Kolyesi" adında yazmış olduğu kitaplarını da yine bu hastalığı döneminde gerçekleştirmişti. Üstad bu hastalık döneminde çok sabretmişti. Öyle ki sabırla ilgili ayetlerin onun halini ne kadar da güzel izah ettiğini görürdünüz. Allah'ın emrine teslimiyetin eseri olarak ağzından hamd etmekten başka bir söz çıkmazdı. Acılarından fırsat bulur bulmaz hemen kâğıt ve kaleme sarılarak ilmini ve tecrübelerini İslâm ümmetine aktarmak için gayret sarf ederdi. Sözün kısası Sibai, gerçek bir İslâm kahramanıydı. Sağlığında da, hastalığında da, o hayatının her dönemini çok üstün bir şahsiyet olarak yaşamıştı.¹⁸

SİBAİ'NİN VEFATI

Yıl 1964, Eylül'ün üçü. Günlerden Cumartesiydi. O büyük kalp susuyor ve nur parçası sönüyordu. O kılıç gibi olan kalem duruyor, o coşkulu hareket diniyordu. O gün binlerce insan rahmetli Sibai'nin evine akın etmişti, belki haber yalandır diye. Fakat haber doğrudu. Allah'ın emri gelmişti. Elbette hiç kimse bu emrin önüne geçemezdi. İşte o uzun hayat ve asil yolculuk Allah'a varis durağına gelmişti. Arkasındaki nesillere bir tarih ve bir hazine bırakarak Rabbine kavuşmuştu. Kanıyla ve ruhuyla öyle ölümsüz sayfalar yazmıştı ki, onları kuşatmak çok zordu. Evet, o, bu cihad sayfalarını inancı uğruna kanıyla, ruhuyla ve düşünceleriyle yazmıştı. Onun bu hali minarede bir nur ve yolda işaretler olarak kalacak ve Sibai, İslâmi Cihad için mücahidlere bir örnek olacaktır. Hem de bir İslâm davetçisi, bir mücahid, bir mürşit, bir terbiyeci ve üstün bir lider olarak.¹⁹

Sibai hayatının geri kalan yirmi bir yılında yani uzun süren bir hastalık ve ıstırap sonucu 3 Ekim 1964'te kırk dokuz yaşında ölünceye kadar çalışmalarını aralıksız sürdürdü ve en büyük icraatını bu yıllarda tamamladı. Doktorunun bütün ısrarlarına karşı dinlenmeyi ve yatmayı reddetti. Hatta Sibai'nin sağlığı konusunda sürekli kaygı duyan Hasan el-Benna bile onun faaliyetlerinin kararlılığını artırmasını önleyemedi. 1957'de felç oldu ve bedeninin yarısını kullanamaz hale geldi. Fakat yine Teşkilat'ın faaliyetlerine aktif olarak katılmaya devam etti. Bu, hayatının son ve zor yıllarında, Sibai, İslâm Medeniyeti (Hadaret el-İslâm) isimli İslami dergiyi kurdu ve yönetti.²⁰

18 <http://www.enfal.de/ecdad115.htm>

19 <http://www.enfal.de/ecdad115.htm>

20 Ömer Faruk Abdullah, age. 117-118

Radikal İslam'ın ve İslamî Terörün Panzehiri: İlmî İslam(!) - 2

Ubeydullah TOPRAK

Yazı dizimizin ilk bölümünde "İlmî İslam projesi, Soğuk Savaş sonrasında, Amerika'nın (genelde tüm Batı dünyasının, hatta Rusya'nın) İslam coğrafyasında sömürgecilğe karşı İslam'la siyasi bilinci, yer yer de fiili mücadeleyi senkronize eden ve "Radikal İslam, Siyasal İslam, Fundamentalist İslam" gibi tanımlamalarla ifade edilen oluşumlara karşı geliştirmek istediği bir İslam formülüdür" demistik ve ABD tarafından Radikal(Siyasal) İslam ve Köktenci terör diye tanımlanan emperyalizm karşıtı duruşa alternatif olarak dillendirilen İlmî İslam projesinin model ülkesinin Türkiye olduğunu ifade etmiştik.

Bu bölümde Radikal (Siyasal) İslam ve Köktenci (İslami) terör kavramlarına Amerika'nın (genelde tüm Batı dünyasının, hatta Rusya'nın) yüklediği anlamlar üzerinde durmaya gayret edeceğiz:

Radikalizm, "kültür değişmelerine ve toplumun bünyesine ait sosyal hareketlerde kökten değişmelere yer veren doktrin veya tavır, mevcut toplumsal ve ekonomik düzenden ve statükodan hoşnut olmayan ve mümkün olan en kısa zamanda sert yöntemlerle değiştirilmesini savunma; köktencilik"¹ şeklinde tanımlanmaktadır.

Sözlüklerde radikalizmle fundamentalizmin aynı başlık altında tanımlandığı dikkat çekmektedir. Radikal İslam için İslami Fundamentalizm tabiri de kullanılmaktadır. Biz konumuzu

ele alırken Siyasal İslam terimini de eş anlamlı olarak kullanacağız. Batılı ilim adamları, Siyasal İslam kavramıyla, iktidarın ya da muhalefetin siyasi hedeflerini gerçekleştirmek için İslam dinini tanımlama üslupları ve hareket noktalarını kastetmişlerdir.²

19. yüzyılda Batılı ülkeler, sanayi inkılâplarını tamamlamış, dünya pazarını ele geçirme planları yapmışlardır. Özellikle hammadde ve Pazar imkânları bakımından cazip görünen Asya ve Afrika'daki birçok meskûn bölgeler, İslam topluluklarının yaşadığı yerler, Batı nüfuzunun saldırgan tesirlerine maruz kalmış veya işgallerine uğramıştır. Bu yenilgiler hem yöneticilerde hem de kamuoyunda üzüntülere, utanmalara ve telaşa yol açmıştır. Bu durum ayrıca dini hassasiyetin ayaklar altına alındığı kanaatini de doğurmuştur.

1920'lerde Türkiye ve İran'da, 1950'lerde ise Mısır ve Kuzey Afrika'daki diğer ülkelerde vuku bulan milliyetçi devrimler neticesinde vücut bulan siyasal iktidarlar Şeriatın (İslam hukukunun) bireysel ve sosyal alandaki bir kısım uygulamalarına müdahale etmeye başlamışlardır. Böylesi bir tehditle karşılaşan Müslüman toplumlar da ortaya çıkan İslamcı canlanışın amacı her açıdan İslam'ın ve Müslümanların bu bozulmuşluktan kurtarılmasıdır.

Genel manzarayı Suriyeli büyük âlim Said Havva'nın kaleminden nakledelim: "Müslümanların oldukça güçsüz, parçalanmış ve ezilmiş

oldukları bir sırada hicri on dördüncü yüzyıla (miladi yirminci yüzyıl) girildi. Öte yandan batı toplumu teknik ve maddi açıdan bir tırmanış içerisindeydi. İslam âlemi bir şeyler yapmak istiyordu ama çoğu iç ve bir kısmı dış sebeplerle genellikle kendini aciz buluyor, başarıya ulaşamıyordu. Birinci dünya savaşı sonrasında daha da kötü bir duruma düşüldü. Batı emperyalizminin tehdidi altında bulunan bazı Müslüman ülkeler komünizm hareketiyle aldatılmış, kızıl emperyalizmin ağına düşmüşlerdi. İslam dünyasının haritasına şöyle bir kuşbakışı baktığımızda Avrupa'nın ortalarından ta Asya ve Afrika'nın hemen hemen tamamına yakınının çeşitli ideolojilerin sömürgesi küçük devletçikler haline dönüşmüş olduğunu görürüz. Buna "reaksiyon" olarak gerek önceleri gerekse sonraları birçok hareket ortaya çıktı. Bütün bu hareketler arasında, İslamcı hareketin gerçek doğuşu ve İslam için "kapsamlı" bir "yenilik" hareketi, üstad Hasan el-Benna'nın başında bulunduğu harekettir. İslam'ı, "bütün" yönleriyle ihya etme hedefine sadece o sahiptir. Müslümanların problemleriyle içinde yaşadığımız dünyayı bilen ve çözüm yollarını en güzel şekilde takdim eden odur..³

Üstad Said Havva'nın belirttiği gibi 20.yüzyılda **Hasan el-Benna**, İslâm'ın inanç esasları çerçevesinde içtimaî, hukukî ve siyasî uygulamalar ekseninde bağımsız ve topyekûn bir hayat görüşü ortaya koyma yönünde faaliyet gösteren âlimlerin öncüsüdür. Önce bütün İslâm topraklarının bağımsızlığa kavuşturulması, ardından buralarda İslâmî hükümlerin uygulanmasını amaçlayan İhvân-ı Müslimîn'in düşüncesi kaçınılmaz olarak ideoloji ve siyaset ağırlıklı bir harekete dönüşmüş, özellikle II. Dünya Savaşı'ndan günümüze kadar Mısır ve diğer Arap ülkelerinde yönetimlerle genellikle çatışma halinde olmuştur.

Yine o dönemde Hint alt kıtasında **Seyyid Ebu'l A'la El- Mevdûdî**⁴'nin başlattığı Cemâat-i İslâmî hareketi, İslâm'ı topyekûn bir hayat felsefesi olarak değerlendiren nihaî planda bir devlet nizamı üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu görüş, bağımsızlık süreci yaşamakta olan pek çok İslâm ülkesinde geniş taraftar bulmuş, böylece İslâm siyasî geleneğinde yeni bir üslûp yaygınlaşmaya başlamıştır. Modern dönem literatür-

ründe "**İslâm devleti, İslâmî devlet, İslâm anayasası, İslâm ekonomisi**" gibi pek çok kavramın kullanılmasında İhvân-ı Müslimîn hareketiyle birlikte Cemâat-i İslâmî'nin de önemli katkısı olmuştur. Üstad Mevdudi, Osmanlı'nın yıkılıştan sonra devletsiz kalan İslam dünyasının başıboş kalmadığını ve bir siyasi tezinin olduğunu savunur. Bu devletin nasıl kurulacağını ve nasıl bir devlet olması gerektiğini anlatır. Bu arayışların tamamının nedeni İslâm'ın ve Müslüman'ın dünyada ve sosyal hayatta hak ettiği yerde olmamasıdır.

Mevdudi'nin 1941 de kurduğu Cemaat-i İslami'nin temel görüşü İslâm'ın bir siyasi tezinin var olduğudur. Bu iddia aslında son yüzyılda, devlet işlerinden dinin ayrılması temelini taşıyan laiklik kuramına bir itiraz, bir reddiyedir. Esas itibarıyla Mevdudi, İslâm'ın yalnız Allah-kul arasındaki bir din olmadığı, bu dinin sosyal ve hukuki hayatla doğrudan ilişkili olduğunu söylemiştir.⁵ Bu fikirlerinden dolayı Üstad Mevdudi; Gilles Kepel, Khan Kagaya, Oliver Roy, Bernard Lewis, Kenneth Cragg ve J.L.Esposito gibi Dünyadaki İslami hareketleri inceleyen batılı ilim adamlarınca '**Siyasal ve Radikal İslamcılığın Babası**' olarak nitelendirilmiştir.⁶

3 Said Havva, Tartışmalar, Sh:9, (çev. M. Said Şimşek), İlim, İst., 1986.

4 Hayatı ve mücadelesi hakkında geniş bilgi için bak: Muhammed İmamoğlu'nun Genç Birikim dergimizde Hayatını İslâm'a Adayan Âlim ve Müfessir: Ebu'l-A'lâ El-Mevdûdî adlı yazı dizisi, Temmuz-Kasım 2011.

5 Ayşe Yıldırım, Hâkimiyet Kavramıyla İlgili Olarak Tefhimu'l Kur'an'da Yer Alan Yorumların Tahlili, Sh:32, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya - 2009

6 Gilles Kepel, Cihat, Çev.: H. Bayrı, Doğan Kitap, İstanbul-

Batılılara göre Militan cihadın öncüsü, bütün dünyadaki Müslüman aşırılık yanlısı hareketlerin manevi babası **Seyyid Kutub**'tur.⁷ Seyyid Kutub, Mevdudi'nin görüşlerini daha da ileriye götürerek, yeni bir İslâmî düşünüş ve alternatif model geliştirmeye çalışmıştır. Kutub'un geliştirmeye çalıştığı bu modelin en belirgin özelliği, hâkimiyet tezidir. Bu tezi onun fikirlerine büyük bir itibar kazandırmış ve İslam dünyasındaki yeni oluşumların çoğuna da temel oluşturmuştur.

Seyyid Kutub'un Müslüman toplumlar üzerindeki en etkili kitaplardan biri olan **Yoldaki İşaretler**'de hâkimiyet mefhumu şu şekilde anlatılmaktadır: "Bu din, insanın yeryüzünde kullara kul olmaktan kurtulup, tek Allah'a kulluk etme hürriyetinin umumî bir fermanıdır. (Hevâ ve hevese kulluk da bir bakıma kula kulluktur) Bu ise, yalnız Allah'ın ulûhiyetini ve O'nun bütün âlemlerin Rabbi olduğunu ilan eder. Allah'ın, âlemlerin Rabbi olduğunu ilan etmek demek; bütün şekil, düzen ve görüşleri ile beşerin egemenliğine karşı cihana şamil bir inkılâp, yeryüzünün her köşesinde her ne şekilde olursa olsun beşerin hâkim olduğu rejimlere karşı tam bir isyandır. Başka bir tabirle; ne şekilde olursa olsun, beşerin ilahlaştırıldığı sistemlere karşı girişilen bir darbedir. Çünkü bütün işlerin son merci beşerin hükmü olan, bütün sultaların kaynağı beşer olan her hüküm, beşeri ilahlaştırma ve insanların Allah'tan başka birbirlerini Rab edinmeleridir. Bu ilanın manası, gasbedilmiş ilâhî otoriteyi çekip alarak Allah'a geri vermektir. Gasbedenleri kovmaktır. Kendilerince düzülmüş hukuk ilkeleriyle insanları yönetenleri, kendilerini Rabb'ler yerine koyup da, kendilerinden olan insanları kul yerine koyanları. İşte; Allah'ın âlemlerin Rabb'i oluşunun ilânı demek, yeryüzünde Allah'ın hâkimiyetini yerleştirmek üzere beşer hâkimiyetine son vermek demektir"⁸

Batılılara göre Siyasal ve Radikal İslamcılık, özellikle İslam'ı her şeyden önce siyasal bir sistem olarak tanımlamaya kalkışan Mevdudi ve Seyyid Kutub'un ortaya koydukları kavramlar ve fikirler etrafında sistemleşmiştir. Yine Batılılara göre başta Ortadoğu olmak üzere bir şekilde hemen hemen bütün İslam dünyasında az

çok yankılar uyandırmış ve giderek küreselleşen dünyada şiddet ve terörü bir araç haline getirerek küresel bir olguya dönüştürmeye başlamıştır.

Kısaca söylersek; **Batılılara göre Siyasal ve Radikal İslamcılık demek: Sömürgeciliğe, emperyalizme ve Batının hegemonyasına direnen Müslümanların zihniyetidir.**

Batı'nın ve batılı ilim adamlarının Radikal (Siyasal) İslam'ı tanımlamasını bu şekilde aktardıktan sonra bir de terör kavramını izah edelim:

Latince 'terrere'den gelen terör sözcüğünün, 'korkutmak, dehşete düşürmek, korkup kaçırma, caydırmak' gibi anlamları vardır. Terör sözcüğünün Türkçedeki karşılığı ise; 'korkutma, yıldırma, tedhiş, bulunduğu ortamda gerilim yaratmak ve korku salmak' anlamlarına gelmektedir.⁹

Meydan Larousse Ansiklopedisi'ne göre terörizm, 'ihtilalci grupların giriştiği şiddet eylemlerinin tümü, tedhişçilik, bir hükümet tarafından uygulanan şiddet rejimi'dir.¹⁰ Ana Britannica'da ise terörizm, 'siyasal bir hedefe ulaşmak amacıyla devlete, halka ya da bireylere karşı sistemli şiddet eylemlerine başvurma' şeklinde tanımlanmaktadır.¹¹

Görüldüğü gibi terör ve terörizm kavramlarının birden fazla tanımlaması ve farklı farklı algılanması bulunmaktadır. Bu tanımlamaların dışında 100'den fazla terör tanımı bulunduğu da ifade edilmektedir. Bu tanımlama ve algılama farklılığının sebebi ise terör ve terörizm kavramlarına nereden bakıldığına bağlıdır. Çünkü olayın neresinde durulduğuna bağlı olarak hangi olayın bir terör eylemi, hangi olayın ise meşru bir direniş olduğu konusunda değişen kanaatlere sahip olunmaktadır.

Emre Öktem, Terörizm adlı eserinde terör kavramına yaklaşımla ilgili şunları ifade etmektedir: "Terör ve terörizm kavramlarının tanımlanması üzerine çalışmalar hala devam etmektedir. Uluslararası hukukta kabul edilen terör tanımı ise bilimsel değil bir anlamda siya-

2001, Bernard Lewis, İslam'ın Siyasal Dili, Rey Yay., İstanbul, 1992, J.L.Esposito, İslam Tehdidi Efsanesi, Ufuk Kitapları, İstanbul, 2002

7 J.L. Esposito, Kutsal Olmayan Savaş, Sh:77, Oğlak Bilimsel Kitapları, İstanbul, 2003

8 Seyyid Kutub, Yoldaki İşaretler, Sh:69, Hicret Yayınları, İstanbul, 1986

9 TDK Türkçe Sözlük, Türk Tarih Kurumu Basımevi. Ank. 1988, s. 1459; Dil Dergisi Yay. Türkçe

Sözlük, Terör Md. Ank. 2005; Ergil, Doğu, Türkiye'de Terör ve Şiddet (Yapısal ve Kültürel

Kaynakları), Turhan Yay. Ank. 1980, s. 1.

10 Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi, Meydan Yay. İst. 1973, XII/83.

11 Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi, Hürriyet Mtb. İst.1999, s. 549.

si yaklaşımlar içermektedir. Ekonomik, siyasi ve sosyal haksızlıklara uğrayan ya da kendilerini böyle gören devletler terörün ve terörizmin biçimsel ve olgusal bir tanımını benimsemeyi reddetmektedirler. Böylece 'mazur görülen' terörizm, 'fakirlerin silahına; teröristler ise halk kahramanlarına dönüşmektedir. Terör mağduru olduğunu iddia eden devletlerin terör eylemlerine karşı başvurduğu tek-tarafli karşı tedbirler, meşru müdafaa kisvesi altında, terör eylemlerine benzer yöntemler izlemektedir."¹²

Her ülke, her ideoloji, terör kavramına kendi hedeflerine ulaşmayı kolaylaştıracak bir anlam yükler. Çünkü ihtiyaçları ve milli çıkarları bu yöndedir. ABD'ye göre terör kendisinin ve yandaşlarının çıkarlarına tehdit veya saldırılardır. Afrika için ırkçılıktır. AB için terör kavramı tanımlanamaz bir olgu olmasına rağmen Batı'ya ve Batılı demokrasileri yıkmaya yönelik saldırılardır. Libya, Küba gibi ülkelere göre ise ABD'nin faaliyetleridir. Rusya açısından Çeçen ve Afganlardır. Çin açısından Tibet, Doğu Türkistan ve Tayvan'dır. Hintliler açısından Keşmir Müslümanlarıdır. İsrail açısından Filistinlilerdir. Filistin, İran ve Lübnan açısından İsrail'in her türlü faaliyetleridir.¹³

Ancak biz Batı'nın özelde ABD'nin terör kavramına yüklediği anlamı ortaya koymak istiyoruz: Küreselleşmenin egemen gücü ABD terörizm konusunda yaptığı yanlış ve çelişkili açıklamalarla bu kavramın doğru dürüst oturmasına en büyük engeli de oluşturmaktadır. Örneğin ABD, Irak işgalini gerçekleştirmeden hemen önce, Irak or-

Her ülke, her ideoloji, terör kavramına kendi hedeflerine ulaşmayı kolaylaştıracak bir anlam yükler. Çünkü ihtiyaçları ve milli çıkarları bu yöndedir. ABD'ye göre terör kendisinin ve yandaşlarının çıkarlarına tehdit veya saldırılardır. Afrika için ırkçılıktır. AB için terör kavramı tanımlanamaz bir olgu olmasına rağmen Batı'ya ve Batılı demokrasileri yıkmaya yönelik saldırılardır. Libya, Küba gibi ülkelere göre ise ABD'nin faaliyetleridir. Rusya açısından Çeçen ve Afganlardır. Çin açısından Tibet, Doğu Türkistan ve Tayvan'dır. Hintliler açısından Keşmir Müslümanlarıdır. İsrail açısından Filistinlilerdir. Filistin, İran ve Lübnan açısından İsrail'in her türlü faaliyetleridir.

dusunda silah bırakmayan her askeri terörist olarak addedileceklerini basından duyurmuştur. Düşünün ki bir ülkenin savunması için kurulmuş silahlı kuvvetlerini bir anda terörist olarak nitelendirebilmektedir. Bu gerçevede küreselleşme sürecinde terörizmden kastedilen şey ABD ve Batıya yönelik tüm saldırılardır. Özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra **"ya bizden ya onlardan; bizden olmayan herkes teröristtir"** gibi resmi söylemler yaygınlık kazanmıştır. Yani terör ve tanımı, ABD çıkarlarına tehdit olarak ilan edilmiştir.

Konumuzun daha iyi anlaşılabilmesi için ABD'nin İslamcılık ve terörizm bağlamında İslam dünyasına bakışını özet olarak yansıtmak istiyoruz:

II. Dünya Savaşı'nda sonra oluşan iki kutuplu dünyada ABD'nin Batı dünyasında en güçlü devlet olarak ortaya çıkması ve İngiltere'nin Orta Doğu'dan çıkmasıyla bölgede oluşan boşluğu doldurması, ABD'nin Müslüman dünyayla ciddi olarak ilk temaslarını kurmasına sebep oldu. II. Dünya Savaşı'ndan sonra oluşan iki kutuplu dünyada "ateizmi" savunan Sovyetler Birliği ile "hür dünya"nın öncüsü olduğunu savunan ABD arasında **"Soğuk Savaş"** dönemi başladı.

Soğuk Savaş döneminin başlamasıyla birlikte ABD ve Sovyetler Birliği arasında küresel ve bölgesel bazda bir yarış/savaş başladı. Sovyetler Birliği İslam coğrafyasında nüfuzunu artırmak için anti-Amerikancı/Batıcı/bağımsızlıkçı olan yerel milliyetçi gruplara destek verirken, ABD ise buna karşılık Sovyetler Birliği'ni etkisiz kılmak ve kendi nüfuzunu artırmak için İslamcı gruplara desteği kendi dış politik çıkarlarına uygun buldu.¹⁴

12 A. Emre Öktem, Terörizm (insancıl hukuk ve insan hakları), Derin Yay. İst.2007, s. 29.'den nakleden Mehmet Fatih İdeş, Kur'an-ı Kerim'in Cihad Ve teröre Bakışı, Sh: 73-74, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2008.

13 Hüseyin Salur, Küreselleşme bağlamında din ve terörizm, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sh:51, Adana-2006

14 Bu konuda detaylı bilgi için bkz: Gilles Kepel, Cihat: İslamcılığın Yükselişi ve Gerilemesi, Doğan Kitap, 2. Baskı, İstanbul, 2001, Sh.: 155-170.

1979 yılında hem Sovyetler Birliği'nin işgali hem de İran'da İslam Devrimi'nin gerçekleşmesi (11 Şubat 1979) ABD'nin İslam dünyasıyla ilişkilerini derinden etkiledi. 1979 yılında gerçekleşen İran İslam Devrimi ve Afganistan'ın işgali olayları, bölge jeopolitiğinde önemli değişikliklerin meydana gelmesine sebep olduğu gibi, İslam coğrafyası sahip olduğu doğal kaynakların yanında stratejik bir değer de kazandı.¹⁵

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesi üzerine ABD, Sovyetler Birliği'ni "çevrelemek" ve "güneye inmesini engellemek" için **"Yeşil Kuşak Projesi"**ni devreye soktu. ABD, Afganistan Savaşı sırasında mücahitleri o kadar kutsadı ki; Başkan Reagan mücahitlerin liderlerinden bazılarını Beyaz Saray'da ağırladı ve onları dünya basınına tanıtırken **"Bu savaşımlar ABD'nin kurucu babalarıyla aynı ahlak ve anlayışa sahipler"**¹⁶ ifadesini kullandı. Bu övmeler stratejik idi. Çünkü Soğuk Savaş döneminin "kutsal Savaşçıları" özellikle 11 Eylül 2001 olaylarından sonra ABD için dünyayı tehdit eden "radikal dinci teröristler" olarak adlandırıldılar.

11 Eylül 2001'e kadar olan 50 yıllık süreçte ABD'nin İslam dünyasına yönelik politikası, büyük ölçüde bölgedeki statükonun korunmasının kendi çıkarlarına en iyi hizmet edeceği yönündeydi. Mısır, Suudi Arabistan, Ürdün, Bahreyn, Kuveyt ve Fas gibi ülkeler ABD ile iyi ilişkiler içinde idi. 11 Eylül saldırıları, ABD'nin Orta Doğu politikası için de yeni bir dönem başlattı. Bush yönetimi terörizmin kaynağı olarak gördüğü siyasi olguları ortadan kaldırmak için en iyi yolun bölge ülkelerine demokrasi getirmek(!) olduğuna inanmaktaydı. Irak harekâtı ile birlikte "demokratikleştirme" iddiası Washington'un Orta Doğu'da sürdürdüğü hegemonya mücadelesinin başlıca ideolojik bahanesi haline geldi. Hâlbuki bugün de olduğu gibi ABD'nin Orta Doğu ile ilgili demokrasi talepleri daha özgür bir yaşamı teşvik etmek için değil iki amaçla yapılmaktadır. Birincisi mevcut siyasi kadroların el değiştirmesi, ikincisi buradaki demokrasilerin gelecekte ideolojik farklılıklara değil ırk ve din temeline dayanacak olması. Böylece bir yandan organize olan, parası olan, medyayı kontrol eden seçilme şansını kavuşurken diğer yandan ırk ve din temelinde farklılaşma ve ayrışan top-

lum nedeni ile o ülkeye has güçlerin oluşması mümkün olmadığından dışarının manipülasyonu kolaylaşacaktır.

1980'lerin sonunda iki kutuplu sistemin sona ermesi ile birlikte Soğuk Savaş kavramı tarihe karışmış ve ekonomik anlamda kapitalizm, siyasal anlamda da Batı liberal demokrasilerinin rakipsiz kaldığı yeni bir siyasal düzen oluşmuştur. Bu yeni sürece yenedünya düzeni (küreselleşme) adı verilmektedir. Bu sürecin temel karakteristiği Batı liberal demokrasi anlayışının tartışılmaz en iyi sistem olarak tüm dünyaya empoze edilmeye çalışılmasıdır. Bu dönemde uluslararası ilişkilerde birtakım yapısal değişiklikler yaşandığı gibi uluslararası ilişkilerin aktörlerinde de bazı değişiklik ve çeşitlenmeler görülmüştür. Bu aktörlerden var olanlar da birtakım değişiklikler görülürken yeni ortaya çıkan aktörler de sistem içinde var olma mücadelesi vermektedir.

Batı (ABD); dünyayı biçimlendirmek, onu yönetmek isterken gelişen koşullar sayesinde dünyadaki bütün olaylardan küresel bazda haberi olan bütün dünya toplumları ve bölgeleri; kendi düzenini, kendi sistemiği içerisinde uygulama gayretine girmiştir. Bu da bu yüzyılın gücünü temsil eden Batı için kendi menfaatlerini koruma adına zıt bir davranıştır. Bütün hegemon gücü kullanmak sadece onların tekelinde iken, yeni bir karşıt güç bulmak da yine onların kendi hedef noktasını oluşturmaktadır.¹⁷

Batılılara göre; **Orta Doğu'da mevcut otoriter ve totaliter devlet yapılarının dönüşümünü zorlaştıran direnç faktörlerinin başında demokrasiyle uzlaşması zor, Batı karşıtlığını kimlik formu haline getiren İslam dini gelmektedir.**¹⁸

11 Eylül saldırıları, ABD'nin Orta Doğu ve İslam politikası için de yeni bir dönem başlattı. Saldırıları gerçekleştirdiği iddia edilen¹⁹ eylemcilerin kimlikleri ABD'nin dikkatini bu bölgeye çekti. Bu bölgedeki statükonun, sosyal ve iktisadi koşulların yol açtığı İslami aşırılığın(!) ABD'ye de zarar verebilen uluslararası tehditlerin kaynağı olduğunu düşünen Bush yönetimi, uluslararası terörizmi destek-

15 Yrd. Doç. Dr., Mehmet Şahin, ABD'nin Müslüman Savaşçıları, Akademik Ortadoğu, Cilt 3, Sayı 1, Sh:44-45, 2008

16 Arundhati Roy, "Savaş Barıştır", Ahmet Demirhan, (Der.), ABD, Terör ve İslam, Vadi Yayınları, İstanbul, 2001, Sh: 49.

17 Zeynep Gürcanlı; "Büyük Ortadoğu Projesi Başladı Bile", Star Gazetesi, 22.03.2004

18 Çetin Güney: Büyük Orta Doğu Çerçevesinde İslam ve Demokrasi, Sh: 6, ASAM Yayınları, Avrasya Dosyası; İslam ve Demokrasi, Cilt: 11, Sayı:3, Ankara, 2005

19 Geniş bilgi için bak: Ubeydullah Toprak, 10. Yıldönümünde Hâlâ Bir Muamma: 11 Eylül Olayları, Genç Birikim Dergisi, Eylül-2011

lediğine inanılan ülkelerdeki rejimleri değiştirme niyetini ortaya koydu. Bugüne kadar Afganistan ve Irak'ta bunu yaptı da. George W. Bush idaresindeki Amerikan yönetimi sadece askeri gücünü kullanmıyordu; aynı zamanda Amerika'nın "yumuşak gücüne" başvuruyordu. Bu yöndeki esas aracı da ABD'nin "Ortadoğu'da demokrasinin ve insan haklarının gelişimini, iktisadi kalkınmayı vb. destekleme" iddiasıyla oluşturduğu "Ortadoğu Ortaklık İnisiyatifi"dir. ABD bu yöndeki politikasını 2003 yılının sonlarında ortaya attığı **"Büyük Ortadoğu Projesi (BOP)"**²⁰ üzerine yoğunlaşarak sürdürdü.

28-29 Haziran 2004'te İstanbul'da yapılan son NATO toplantısının en önemli konusu BOP' tu. Toplantıda proje ile ilgili somutlaştırıcı adımlar atıldı. Örneğin; NATO bünyesindeki "İstihbarat Teşkilatı"nın işlevi artırıldı, Irak güvenlik birimlerine verilecek eğitim NATO bayrağı altına alınarak işgal meşrulaştırıldı, ayrıca Afganistan'daki asker sayısı artırıldı. Bush zirvede diğer üye ülkelere şunları söyledi: **"NATO'nun görevi sadece bir güvenlik örgütü olmakla sınırlanamaz. NATO demok-rasi, insan hakları gibi evrensel değerlere de öncülük yapmalıdır."**²¹

ABD yukarıda açıklanan hedeflerini meşrulaştırmak ve diğer güçlerinde tepkilerini çekmemek için; Ortadoğu'da halklara özgürlük, insan haklarının verilmesi, demokratikleşme ve istikrarın sağlanması ile terörün kaynağının yok edilmesi gibi değerlerden bahsetmektedir.

Her ne kadar ABD yöneticileri, resmi söylemlerinde demokrasi ve insan hakları gibi evrensel(!) kavramları gündeme getseler de Bü-

Ortadoğu'dan Büyük Ortadoğu'ya sürdürdüğü stratejilerinde Türkiye'ye "model" adı altında çeşitli roller veren ABD - Türkiye ilişkileri "stratejik müttefik" etiketi altında, ABD'nin stratejileri doğrultusunda sürmektedir. Soğuk Savaş döneminde, komünizm tehlikesine karşı Batı Bloku'nun cephe alanını üstlenen Türkiye, Soğuk Savaş ertesinde ABD'nin Yeşil Kuşak Projesi çerçevesinde Türk-İslam sentezini benimsemiş, 11 Eylül sonrasında da "ılımlı İslamcı-laik ülke" etiketi altında model ülke olarak gösterilmiştir.

yük Ortadoğu Projesi'nin kökeninde; Amerikan dış politikasının stratejisi olan petrol ve enerji kaynaklarını kontrol altına almak, bu ülkelerin liberal ekonomiye (serbest piyasa) geçmeleri ile kendi pazar payını artırmak, bölge ülkelerinin demokrasiye geçmelerini, bu vesile ile her yıl 2 milyar dolar yardımda bulunulan İsrail'in güvenliğini sağlamak, Irak savaşı sonrası dünya kamuoyunda yükselen Anti-Amerikancı söylemleri demokrasi söylemiyle bertaraf etmek, demokratik söylemleri sıklıkla kullanılarak bölge ülkelerinin radikal İslamcı örgütlerle mücadele etmesini sağlamak, hususlarının yattığı ifade edilmektedir. Bütün bunları yaparken de **"ılımlı", "politik talebi olmayan" ve "Batı'nın bölge politikalarıyla barışık"** özellikler taşıyan hükümetler ve devletler oluşturmak niyetinde ve gayretindedir.

Bu projenin Türkiye ile ilgili bağlantısına gelince; Ortadoğu'dan Büyük Ortadoğu'ya sürdürdüğü stratejilerinde Türkiye'ye "model" adı altında çeşitli roller veren ABD -Türkiye ilişkileri "stratejik müttefik" etiketi altında, ABD'nin stratejileri doğrultusunda sürmektedir.

Soğuk Savaş döneminde, komünizm tehlikesine karşı Batı Bloku'nun cephe alanını üstlenen Türkiye, Soğuk Savaş ertesinde ABD'nin Yeşil Kuşak Projesi çerçevesinde Türk-İslam sentezini benimsemiş, 11 Eylül sonrasında da **"ılımlı İslamcı-laik ülke"** etiketi altında model ülke olarak gösterilmiştir.

Bu projede Türkiye'ye biçilen rolü, Türkiye'nin model ülke olarak seçilmesinin arka planını, başta Graham Fuller olmak üzere Batılı teorisyenlerin bu konudaki gayretlerini ve öngörülerini -inşallah- önümüzdeki sayıda açıklamaya devam edeceğiz. Selam ve dua ile...

20 Büyük Ortadoğu Projesi tabirinin orijinali "the Greater Middle East Initiative", doğru çevirisi "Büyük Ortadoğu İnisiyatifi"dir. Bu isim de daha sonra Geniş Ortadoğu ve Kuzey Afrika İnisiyatifi'ne (GOKA) dönüşmüştür. Ancak bu yazı dizisinde kolaylık olması için Türkiye'de yaygın şekilde kullanılan Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) tabiri kullanılmıştır.

21Hürriyet Gazetesi, 30-06-2004

İsrail ve Libya: Afrika'nın "Medeniyetler Çatışması"na Hazırlanması

Mahdi Darius NAZEMROAYA / globalresearch.com
Çev: İsmail CEYLAN

Obama yönetiminin katkılarıyla ABD'nin terörle uzun savaşı Afrika topraklarına da yayıldı. Barrack Hussein Obama, (lafta) "Afrika'nın oğlu" Afrika'nın en büyük düşmanı oluverdi. Afrika'daki diktatörlerin desteklenmesi, Fildişi Sahili'nin kontrol altına alınması, referandum öncesinde Sudan'ın bölünmesinin Beyaz Saray tarafından açıkça desteklenmesi, Somali'nin istikrarsızlaştırılması, NATO'nun ve ABD'nin Afrika kuvvetlerinin (AFRICOM) Libya'ya gaddarca saldırması, sayabileceğimiz düşmanlıklardan sadece birkaçı.

Libya savaşı yoluyla batılı güçlerin savaş macerası Afrika içlerine de intikal etmiş oldu. Şu an ABD Afrika'da daha fazla askeri üs elde etme peşinde. Fransa'da ayrıca kendi vatandaşları ve çıkarlarının tehdit edilmesi söz konusu ise Afrika'da herhangi bir yere askeri operasyon yapılmasının doğru olduğunu açıkça ilan etti. Bu doğrultuda NATO, Kızıldeniz ve Somali kıyılarında kendi pozisyonunu güçlendirmeye devam ediyor.

Düzensizlik ve kargaşa sağlanarak, Afrika bir kez daha dış güçler tarafından istila edilirken, İsrail tüm bu olanları sessizce takip ediyor. Aslında tüm bu yaşananlar Tel Aviv'in Yinnon Planı çerçevesinde, kendi çevresindeki ülkeleri yeniden şekillendirmesinden başka bir şey değil. Bu şekillendirmenin temelinde ise mezhepsel, dinsel, ırksal ve bölgesel farklılıkların körüklenmesi yoluyla bölge ülkelerinin zayıflatılması ve bu yolla kolayca kullanılması yatıyor.

Şu an Doğu Avrupa, Orta Asya, Ortadoğu, Uzakdoğu, Batı Asya ve Latin Amerika'da yaşa-

nan eş zamanlı problemlerin çoğu dış güçlerin yapısal ayrılıkları körüklemesi nedeniyle yaşanmaktadır. Mezhep ayrılıkları, etnik ayrımlar, dinsel ayrımlar, din farklılıkları ve iç anarşi; ABD, İngiltere ve Fransa tarafından dünyanın çeşitli bölgelerinde kullanılagelen yöntemlerdir. Irak, Ruanda, Sudan ve Yugoslavya bu tip "böl ve yönet" stratejisinin en güncel örnekleridir.

Balkanlardaki Büyük Değişiklikler ve "Yeni Ortadoğu Projesi"

Birinci Dünya Savaşı esnasında Ortadoğu ve Balkanlardaki değişimler, şaşırtıcı biçimde birbirine paralellik gösterir. Birinci Dünya Savaşı sonrasında hem Balkanlar hem de Ortadoğu (dış güçler tarafından) etnik yapıya göre küçük devletçiklere bölünmüştü. Balkanlar'daki ve Doğu Avrupa'daki bu değişim ve şiddet olayları, Birinci Dünya Savaşından soğuk savaş dönemine kadar sürmüştür.

Yıllardır yeni Ortadoğu fikrini savunan ve sınırların yeniden çizilmesini isteyen kesimler olmuştur. Bölgenin etnik ve dini yapılara göre homojen olarak bölünmesi buradaki büyük devletlerin de yıkılması anlamına geliyordu. Böylece Kuveyt ve Bahreyn gibi küçük ülkeler oluşturulacak ve bu gibi küçük güçlerin ABD, İngiltere, Fransa, İsrail vb. tarafından kontrolü daha kolay olacaktır.

Birinci "Arap Baharı"nın Birinci Dünya Savaşı Esnasında Manipülasyonu

Ortadoğu'nun yeniden şekillendirilmesi planları Birinci Dünya Savaşından yıllar önce başladı. Birinci Dünya Savaşı esnasında bu plan

Osmanlı İmparatorluğu'na karşı "Büyük Arap Devrimi" adı altında hayata geçirildi.

İngiltere, Fransa ve İtalya gibi sömürge güçleri Cezayir, Mısır, Sudan, Libya gibi Arap ülkelerinin özgürlüklerini engellemelerine rağmen kendilerini Arap özgürlük akımının bir destekçisi olarak lanse ediyorlardı.

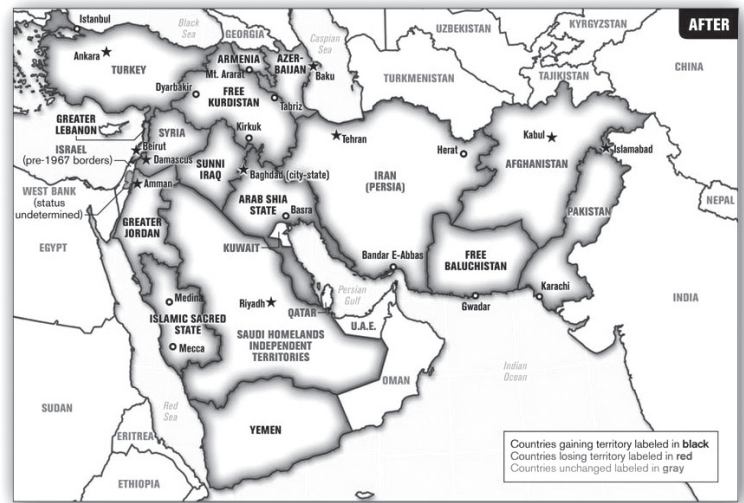
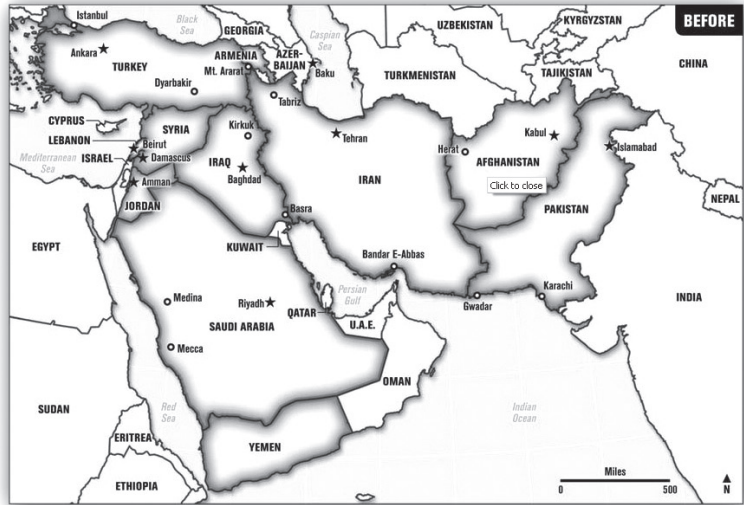
"Büyük Arap Devrimi" esnasında İngiltere ve Fransa, Arapları Osmanlı'ya karşı kullanarak kendi jeopolitik amaçlarını gerçekleştirmeye çalışmışlardır. Londra ve Paris arasında gizlice imzalanmış olan Sykes-Picot anlaşması sırf bu konu üzerinedir. Bu anlaşma doğrultusunda İngiltere ve Fransa, Arapları manipüle etmek için (sözde) Osmanlı zulmüne karşı Arap özgürlüğü akımını başlattılar.

Gerçekte Osmanlı İmparatorluğu çoklu etnik bir yapıya sahipti. Bu yapıdaki tüm insanlar yerel ve kültürel olarak bağımsızdılar. Fakat daha sonraları bu yapı manipüle edilerek imparatorluk bir Türk devletine dönüştürüldü. Bu bağlamda gözlemlediğimiz zaman Ermeni soykırımı, Irak'taki Hristiyanların tehdit edilmesi, mezhep çatışmalarının tümü dış aktörler tarafından aynı tarih diliminde gerçekleşmiştir ve amaç Osmanlı'yı bölerek küçültmektir.

Osmanlı'nın yıkılmasından sonra ise Fransa ve İngiltere Arapların özgürlük taleplerini reddettiler ve Araplar arasına fitne soktular. Yabancı güçlerin partneri olan işbirlikçi Arap liderler ise Fransa ve İngiltere ile iş yapmaktan memnundular. Bugünkü "Arap Baharı" da aynı şekilde manipüle ediliyor. ABD, İngiltere, Fransa ve diğerleri şu anda da Arap Dünyası ve Afrika'yı yeniden şekillendirirken, işbirlikçi liderlerin yardımını alıyorlar.

Yinon Planı

Yinon planı bir İsrail stratejik planıdır. İsrail'in çıkarlarını korumak için kurgulanan bu plan İngiltere'nin geçmişte Ortadoğu'da kurduğu tuzakların bir devamıdır. Bu planın olmazsa olmazları Ortadoğu ve Arap ülkelerinin Balkanizasyonudur. (Balkanizasyon: ülkelerin bölünecek küçültülmesi ve bu yolla zayıflatılması)

Bu planın en büyük hedefi Irak olmuştur. Bu plana göre Irak; Kürt, Sünni Arap ve Şii Arap bölgelerine ayrılmıştır. Geçmişteki Irak-İran Savaşı da bu amaç doğrultusunda kurgulanmıştır.

2008'de Atlantik dergisi ve 2006'da ABD Ordu Dergisi Yinon Planını açıkça ortaya koyan haritalar yayınlamışlardır. Bölünmüş bir Irak ile beraber (bu ayrıca Biden Raporunda da mevcut) Lübnan, Mısır, Suriye, Pakistan, Türkiye, Somali ve İran da bölünmüş halde haritada yerini alıyor. Yine bu planda Mısır'dan Libya ve Sudan'a uzanan Kuzey Afrika hattı da nasibini alıyor.

Ortadoğudaki Hristiyan Azınlığın Yokedilmesi

Libya krizinden hemen önce Mısır'daki Hristiyanlar'ın saldırıya uğraması ile aynı esnada Sudan'da referandumun yapılması bir tesadüf değil. Dünyanın en eski Hristiyan topluluklarından olan Irak'lı Hristiyanların da ana vatanlarından göçe zorlanması da tesadüf gibi

görünmüyor. Yine aynı esnada Irak'taki Şii ve Sünni toplulukların çatıştırılması da Yinnon Planının bir parçası.

İran'da ise İsrail, buradaki İran'lı Yahudiler'in İsrail'e göçü için boşuna uğraşiyor. İran'daki Yahudi topluluk, dünyanın ikinci büyük Yahudi topluluğu ve muhtemelen dünyadaki en eski dağılmamış Yahudi grubu. İran'lı Yahudiler kendilerini İran'lı olarak görüyorlar ve İran'ı kendi anavatanları olarak kabul ediyorlar. Yahudilerin İsrail'e göç etmesi gerekliliği fikri ise onlara gü-lünç geliyor.

Lübnan'da ise İsrail, çeşitli Hristiyan gruplar, Müslümanlar ve Dürziler arasında dinsel çatışmaları körüklemeye çalışıyor. Lübnan, Suriye'ye atlama tahtasıdır. Lübnan'ın küçük bölgelere bölünmesi aynı zamanda Suriye'nin de Balkanizasyonu ve küçük Arap devletçiklerine dönüşümü anlamına geliyor. Yinnon Planına göre Lübnan ve Suriye, dini ve mezhepsel ayrılıklar baz alınarak çeşitli Şii, Sünni, Hristiyan ve Dürzi bölgelerine ayrılacak. Yine burada da Hristiyan göçü söz konusu.

Suriye Maronite Katolik Kilisesi'nin (doğudaki bağımsız Katolik kiliselerin en büyüğü) yeni patriği Al-Rahi, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'deki Arap Hristiyanlar adına kaygılandığını söyledi. Patrik Rahi ve Lübnan'daki ve Suriye'deki diğer Hristiyan liderler, Müslüman Kardeşler'in Suriye'de yönetimi ele geçirmesinden korkuyorlar. Hristiyanların yanında, bu kaygılar ayrıca Asuri ve Ermeni azınlıklar tarafından da paylaşıyor.

Geçenlerde Al- Rahi Paris'te Sarkozy ile görüştü. Al- Rahi ve Sarkozy Suriye konusunda fikir ayrılığına düştü. Bu doğrultuda Sarkozy Suriye rejiminin yıkılması gerektiği, açıklamasını yapmak zorunda kaldı. Patrik Rahi ise Suriye'nin yalnız başına bırakılması ve reformları yapması için zaman tanınması taraftarı olduğunu açıkladı. Ayrıca Patrik, eğer Fransa Hizbullah'ın silahsızlandırılmasını isterse bu durumun İsrail'in işlerini kolaylaştırabileceğinden kaygılı olduğunu bildirdi.

Fransa'daki bu duruşu dolayısıyla Al- Rahi Suriye'deki Hristiyan ve Müslüman dini liderler tarafından Lübnan'da ziyaret edildi ve kendisine teşekkür edildi. Hizbullah ve politik müttefikleri (çoğunluğu Hristiyan parlamenterler) de patriğe bu tutumu dolayısıyla övgülerini sundular.

Al-Rahi Hizbullah'a verdiği destek ve Suriye rejiminin yıkılmasına karşı durması nedeniyle şu an Hariri destekli 14 Mart oluşumunun hede-

fi durumuna geldi. Ayrıca Suriye ve Lübnan'da da etkin olan Tahrir Partisi de Patriği eleştirerek hedef göstermeye başladı. Ayrıca üst düzey ABD yetkilileri de Patriğin bu tutumuna karşı memnuniyetsizliklerini dile getirdiler.

Ortadoğu'daki Hristiyanların Avrupa Birliği ülkelerine göçü Washington, Tel Aviv ve Brüksel tarafından uzunca bir süredir planlanıyor. Bu durum Paris'teki görüşme esnasında Sarkozy tarafından Al- Rahi'ye aktarıldı. Batılı güçler için bu pek hoş bir durum değil. Böylece Ortadoğu'daki kadim Hristiyan varlığını sona erdirerek kendilerine tokat atmış oluyorlar. Hristiyanların bölge dışına sürülmesi ve yeni oluşturulacak Arap devletçiklerinin sadece Müslümanlardan oluşması, işte bunlar tümüyle Yinnon Planı kapsamında.

Afrika'nın Yeniden Bölünmesi

Ortadoğu'daki dini sınıflamaya paralel olarak Yinnon Planı Afrika'da 3 özelliğe vurgu yapıyor.

Etnik- dilsel

Renk

Din

Afrika'daki sınıflama sözde, siyah Afrika ve siyah olmayan Afrika ya da Araplar ve siyahlar ayrımına dayanıyor. Böylece bazı bölgelerde içiçe geçmiş olan Arap ve Afrikalı kimliği ayrıştırılmaya tabii tutuluyor.

Gülünç bir tanımlama olan "Afrika'lı Güney Sudan" ve "Arap Kuzey Sudan" isimlerinin oluşturulması ve reklamının yapılmasının altında yatan neden de bu. Aynı şey Libya'da siyahi Libyalılara karşı başlatılan temizleme kampanyasında da açıkça görülüyor. Böylece siyah Araplar ve siyah olmayan Araplar kamplara ayrılarak çatışma ortamı oluşturuluyor.

Aynı plan doğrultusunda Sudan ve Nijerya gibi ülkelerde Müslümanlar ve Hristiyanlar arasında da gerginlikler oluşturuluyor. Renk, dil, din, etnik köken gibi farklılıklar kullanılarak Afrika'nın istikrarı ve birliği baltalanmış oluyor. Tüm bunlar vasıtasıyla Kuzey Afrika, Afrika kıtasından ayrıştırılmaya çalışılıyor.

İsrail ve Afrika

Aslında İsrail uzun yıllardır Afrika Kitası'na nüfuz etmiş durumda. Fas tarafından işgal edilen Batı Sahra'da, Batı Şeria'dakine benzer bir duvar inşası için, yardımda bulundu. Sudan'da ise ayrılıkçı ve isyancı güçlere silah sağladı. 2009'da İsrail Dışişleri Bakanlığı Tel Aviv'in yeni hedefi olarak Afrika'yı öne çıkardı.

İsrail'in Afrika'da iki hedefi var. Birincisi, Yin-non Planını uygulayarak kendi çıkarlarını korumak; diğeri ise ABD'nin Afrika'da egemen güç olmasına yardımcı olmak. Bu bağlamda İsraililer, AFRİCOM, IASPS, İsrail think-tank vb. kurumlar oluşturdu. Bu bölgede İsrail, ABD ve AB ile ortak çalışırken, karşılığında Çin ve İran yer alıyor.

Tahran ve Pekin, Afrika'da İsrail ve ABD'nin güttüğü amaca benzer bir amaçla hareket ediyor. İran, Suriye ve Lübnan'daki nüfuzunu kullanarak Çin'in Afrika'ya uzanmasına yardımcı oluyor.

Başka alanlarda devam eden ABD - Çin ve İsrail - İran rekabeti, burada da söz konusu. Sudan İran'ın desteğiyle Afrika'nın üçüncü büyük silah üreticisi konumuna geldi. Bunun yanında İran ve Sudan birçok askeri yardımlaşma anlaşması da imzalamış durumda.

İsrail ve Libya

Libya, sömürgeci güçler tarafından bir "ganimet" olarak kabul ediliyor. Libya, geçmişte Afrika Birliği'ni sağlama ve Afrika'nın endüstrileşmesi ve gelişmesi yolunda adımlar atmaya çalıştı. Pek tabii olarak bu durum sömürgecilerin işine gelmedi ve Libya'yı baltaladılar.

NATO'nun Libya operasyonunun başlatılmasında İsrail ve İsrail lobisinin rolü büyük. Saldırıya neden olarak gösterilen ve hiçbir veriye dayanmayan, Kaddafi'nin 6000 kişiyi katlettiği iddiası da Fransa'daki İsrail lobisinin çabalarıyla oluşturulmuş bir yalandan ibaret.

Libya'da yaşanan olaylarda Tel Aviv Trablus'ta hem Ulusal Geçiş Konseyi hem de Kaddafi Hükümeti ile bağlantı kurdu. Aynı zaman dilimi, içerisinde de İsrail lobisinin Fransız üyeleri de Bingazi'yi ziyaret ettiler.

Kendileri de İsrail'le bağlantılı olmalarına rağmen Ulusal Geçiş Konseyi Kaddafi'nin gizli bir Yahudi olduğu iddiasında bulunmaktan çekinmedi. Bu iddia asılsız olmasının yanında aynı

Geçmişte sömürgeci devletler yaptıkları haksızlıklara kendi halklarını inandırmak için, bütün yaptıklarını Hristiyanlık adına ve Hristiyanlığı yaymak için yaptıklarını iddia ediyorlardı. Daha sonraları yine bu sömürgeciler, sömürülerini açıklarken dünyanın diğer bölgelerindeki "medeniyetsiz" insanları "medenileştirmek" amacıyla yayıldıklarını iddia ettiler. Günümüzde ise ABD, İngiltere, Fransa, Almanya gibi emperyalist güçlerin yöntemleri değişmedi. Bugünkü sömürü gerekçeleri ise "kadın hakları, insan hakları ve demokrasi".

zamanda da aptalcaydı. Bu iddianın altında yatan anlayış ise Yahudi olan birisinin dünyada negatif yönde algılanmasıydı.

Gerçekte İsrail ve NATO aynı safta bulunuyorlar. İsrail, NATO'nun resmi olmayan üyesi. Kaddafi, İsrail'le iş birliği yaparken NATO güçleri de Ulusal Geçiş Konseyini destekledi. Bu da şu anlama geliyor ki hem NATO hem de İsrail iki tarafı da aptal yerine koydu.

"Medeniyetler Çatışması" İçin Satranç Tahtası Hazırlanıyor

Tüm bu anlatılanları üst üste koyacak olursak tüm parçalar yerine oturuyor. Medeniyetler çatışması için satranç tahtası hazırlandı ve taşlar diziliyor.

Arap dünyası keskin çizgilerle yeniden şekilleniyor. Bu keskin çizgilerin oluşması için renk, etnik sınıf, dil ve din ayrılıklarına göre göçler gerekiyor.

Çok kültürlülük, NATO'nun ve ABD'nin savaş programını tehlikeye sokan bir özellik. Bu bağlamda ABD'nin Ulusal Güvenlik Konseyi görevlisi Brezinski "ABD'deki çok kültürlülüğün politik konularda karar almayı zorlaştırdığını dolayısıyla çok kültürlülüğün ABD ve müttefikleri için bir tehdit olduğunu" söylüyor.

Geçmişte sömürgeci devletler yaptıkları haksızlıklara kendi halklarını inandırmak için, bütün yaptıklarını Hristiyanlık adına ve Hristiyanlığı yaymak için yaptıklarını iddia ediyorlardı.

Daha sonraları yine bu sömürgeciler, sömürülerini açıklarken dünyanın diğer bölgelerindeki "medeniyetsiz" insanları "medenileştirmek" amacıyla yayıldıklarını iddia ettiler.

Günümüzde ise ABD, İngiltere, Fransa, Almanya gibi emperyalist güçlerin yöntemleri değişmedi. Bugünkü sömürü gerekçeleri ise "kadın hakları, insan hakları ve demokrasi".

İnsanımızı Eğitmenin Neresindeyiz?

İsa MEMİŞOĞLU

Eğitim, bilim alanı olarak çok geniş bir içeriğe sahiptir. Eğitimciler, eğitim kelimesini; **"Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir."** şeklinde tanımlamışlardır.

İstendik davranıştan **hedef** kastedilir. **Eğitim bir davranış değiştirme sürecidir.** Eğitimde mutlaka bir davranış değişikliği meydana gelmelidir.

Eğitim sürecinin özellikleri:

1. Sürekli
2. Dinamik bir süreçtir
3. İnsana özgüdür
4. Kapsamlıdır
5. Çok boyutlu bir süreçtir
6. Bilimseldir
7. En az bir amaca yöneliktir
8. Mekân yönünden sınırsızdır
9. Kültürle sıkı sıkıya bir birine bağlıdır.

İnsanlık tarihinde eğitim ve öğretim, çok önemli bir faaliyet olarak hep kendini göstermiştir. Hiç eğitim almayan insanlar çok azdır. Sanırım İnsanların çoğu ya iyi/doğru eğitim yâda kötü/yanlış eğitim almıştır. Hemen hemen insanların tamamı az veya çok eğitim/ öğretim almıştır/ almaktadır.

Önemli olan azda olsa iyi/doğru eğitim almaktır/vermektir. Doğru eğitim almayan kişiler

ne kadar fazla eğitim alırlarsa alsınlar topluma verecekleri bir şeyleri olamaz. Hatta yanlış eğitim alanların hiç eğitim al(a)mayanlara göre daha fazla toplum için zararlı olacaklarını söyleyebiliriz. Çünkü eğitilmiş insanın iyisi faydalı, kötüsü ise zararlı olur ki; kötülük yapmak için yine bilgiye ihtiyaç vardır.

Dolayısıyla eğitim basite alınacak bir şey değildir. Eğitim hafife de alınamaz. Belki hayatımızda en önemli, önemseyeceğimiz en değerli şey eğitim olmalıdır.

Eğitim, plânlı ve programlı değişimleri içerir. Rastlantılara yer vermez.

Her toplumun kendine özgü bir eğitim sistemi vardır. Bu sistem o toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerine ve öz değerlerine göre biçim alır ve kurumsallaşır.

Eğitim sistemi, toplumla barışık olduğu ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayabildiği ölçüde kabul görür ve toplum içerisinde geçerli olan değerleri yansıtır. O toplumun ihtiyacı olan **"istendik davranışları"** geliştirmeye katkıda bulunur. *Eğitim bir süreçtir. Belli bir dönemle sınırlandırılmamalıdır. Bu sürecin sırrı "Okumanın/ öğrenmenin yaşı yoktur."* sözünde gizlidir.

İçinde yaşadığımız toplumda eğitim sistemi toplumla barışık değildir. Öyle ise bu toplum kendi bireylerini nasıl eğitmelidir? Bireylerine istendik/kendi değerlerine uygun davranış değişikliklerini nasıl kazandıracaktır?

Bugün karşımızda eğer dilsiz, gönülsüz, hevesiz bir gençlik varsa insanımızı eğitmekle

kendini sorumlu hisseden herkes bu durumu sorgulamalı ve çözüm yolu/yolları aramalıdır.

Nesil/nesiller İslami kimliğinden habersiz, desteksiz, dümensiz, yörüngesiz, yetişiyorsa, kendimizi sorgulayalım, biz insanımıza verdiğimiz/vermemiz gereken eğitimin neresindeyiz?

Sağlıklı ve ciddi düşündüğümüzde;

"Hayır, bizim eğitiminden sorumlu olduğumuz Müslüman gençlerimiz okuyor, araştırıyor, değerlerine, dinine, diline ve kültürüne hâkim yetişiyor." diyebiliyor muyuz?

"Biz büyükler, bu işin ciddiyetinin farkındayız, gençliğin eğitimi en öncelikli meselemizdir. Zira gençlik, geleceğimizdir." diyebiliyor muyuz?

"Ailelerimizin, derneklerimizin, vakıflarımızın, kendimize ait eğitim kurumlarımızın(!), kısaca bütün sivil toplum kuruluşlarımızla gençlerimizin İslami eğitimi adına bu olağanüstü çabaları asla inkâr edilemez." diyebiliyor muyuz?

Hayır.

Fakat dert yanarız; *"acımız büyük, bu gençler daha iyi yetişmeli"* deriz. Gençlerde gördüğümüz eksikleri sayar dökeriz, onlara ne verdiğimiz hiç düşünmeden. Bu eksiklikler sanki toplumun eksikliği değil de gençlerin eksikliğiymiş gibi gençlerden dert yanarız.

Bunun için Müslüman gençlerin eğitiminden kendini sorumlu tutan, onların eğitimi ile ilgili programlar düzenleyen ve uygulayan/uygulatan kişiler, dernekler, vakıflar, cemaatler, önderler, liderler, kanaat önderleri herkes yıllardır uyguladıkları ezberlerini bozmalıdırlar.

Gençliğin eğitiminin asla ihmale gelmediğini görüyoruz işte.

Gençliğiniz varsa geleceğiniz vardır.

Önümüzde/elimizde topluma yabancılaşan, kültür çatışması içinde yalnızlaşan, kimlik arayışı içinde bocalayan bir gençlik var.

Bireyselleşen, marka, moda ve lüks düşkünlü bir gençlik var.

"Kendini yetiştirmiş, diline hâkim, kültürüyle barışık, İslami eğitimi tamamlamış, donanımlı gençlerimiz yok mu?" diye sorabilirsiniz.

Evet var. Fakat çok az sayıda. Eğer onlar da olmasa –çok az sayıda olmalarına rağmen- daha fazla hayıflanırız.

İstedığınız genç/gençlik yoksa arzuladığınız gelecek olamaz!

Gençlik geleceğimiz değil mi?

Gençlik, doldurulması gereken boş şişe değil, etrafını aydınlatması için yakılması gereken bir meşaledir.

Eğitimsiz, bilgisiz, vasıfsız, vefasız bir nesil hangi yaraya merhem olabilir ki?

Kim ne derse desin öyle bir problemimiz var ki diğer bütün problemleri unutturacak kadar derin, öylesine acil. Önceliklerimiz arasına acilen alınması gereken bir problem.

İşte bu dev problem, **gençliğin kendi değerlerimiz açısından ihmalı problemi.**

Eğer bu konu samimi ve usta ellerce çözüme kavuşturulamazsa ne yazık ki gelişmeler geleceğimizi karartabilir.

Ne yapmalı peki?

Eğitim rast gelelikten uzak, ciddi plânlama ve programlamayı gerektiren bir iştir. Eğitim maksatlıdır. Belli bir hedef ya da gayeye ulaşmak arzusu vardır. Eğitim sistemi ideal insa-

nı yetiştirecek bir ideal eğitim anlayışına sahip olmalıdır. Eğer bizim bir idealimiz varsa eğitim sistemimizi de bu ideal doğrultusunda oluşturmaliyiz.

Toplumun ihtiyacı olan nitelikli insan gücü okullarda yetişir. Amaçlara Sistemli eğitim kurumlarında ulaşılır. Bu bakımdan okullarda uygulanan ders programları nitelikli/kendi değerleri ile çatışmayan, İslami değerleri benimsemiş insan yetiştirmeye uygun mahiyette olmalıdır. Bunun ahlâkî unsurları da unutulmamalıdır.

Öyleyse önceliklerimizden ilki değerlerimizi, çocuklarımıza/ gençlerimize öğretecek/ aktaracak mekân, sistemli eğitim kurumu/ kurumları olmalıdır.

Sistemli eğitim kurumları, öğretmen ve öğrenci olmadığında herhangi bir yapıdan farksızdır, Kurumları kurum yapan üzerindeki levha değil; bünyesinde yürütülen eğitim öğretim faaliyetleridir.

Bu faaliyetleri organize eden öğretmendir. Faaliyetlerden etkilenen ise öğrencilerdir.

Öyleyse önceliklerimizden birinci önceliğimizle birlikte değerlerimizi, çocuklarımıza/ gençlerimize öğretecek/aktaracak öğretmenler yetiştirmek olmalıdır.

İdeal eğitim anlayışında öğretmenlere/öğreticilere çok önemli vazifeler düşmektedir. İyi öğretmen pedagojik formasyonu tam olan öğretmendir. Öğretmen/öğretici, öğreteceği alanı çok iyi bilen biri olmalıdır.

Öğretmenlik/öğreticilik, basit bir iş olarak ele alınan demode bir uğraş alanı değil; ilmî çalışmalar yapılan bir alan olmalıdır. Öğretmen/öğretici, öğrenciyi/öğreniciyi bilginin doruklarında dolaştırırken, yaşantısı ve davranışlarıyla sürekli örnek bir kişilik sergilemelidir.

Öyleyse önceliklerimizden bir diğeri de; değerlerimizi, çocuklarımıza/gençlerimize öğretecek/aktaracak öğretmenlerin/öğreticilerin öğrettikleri ile yaşadıkları birbiriyle gelişmemelidir. Hz. Peygamber(sav)'in "**Yaşayan Kuran**" olması gibi.

Yetişkinler mutlaka yolunu bulup gençlerle daha fazla mesai yapmalılar.

Büyükler ve gençler birbirlerini daha iyi anlamalıdır.

Bu iletişimde büyükler, gelecek nesle daha iyi model olmalı.

Öyleyse önceliklerimizden birisi değerlerimizi, çocuklarımıza/ gençlerimize öğretecek/ aktaracak eğitim kurumları var, orada eğitiliyor diye bırakılmamalı, aile içinde, iş yerinde, sokakta, komşu ile ilişkilerde, sılayı rahimde, hasta ziyaretinde vs. örnek olunmalıdır.

Gençler, duyguların gölgesinde kalmamalıdır. Vahyin ışığında akıl daima gençlere rehber olmalıdır.

Bir bakın etrafa:

Büyükler ve gençler birbirini anlamaya çalışıyorlar mı? Hayır. Sürekli bir çatışma var.

Yeni nesil, büyükleri anlamadığı ve anlaşılamadığı için değerlerinden ve büyüklerinden uzaklaşıyor, kapatıyor kapıları, yıkıyor köprüleri, bazen de yakıyor gemileri.

Ya büyükler, onlar çok mu rahatsız bu manzaradan?

Asla!

Öyleyse önceliklerimizden arasına, değerlerimizi, çocuklarımıza/gençlerimize öğretirken/ aktarırken kuşak çatışmasına girilmemeli, kopukluk oluşturulmamalı, aynı evde aile bireyleri kalın, kalın duvarlarla kendilerini çevrelememeliler.

Şöyle olmamalı ilişkiler:

Hani her şeyi bilen büyükler ya, gençlerin, sorma, sorgulama gibi hakları olabilir mi hiç?

"Halt etmesin onlar!"

Bu yaşta, büyüklerin yanında konuşma hakkını kim vermiş ki onlara?! Onlar başlarını eğip büyüklerini sadece dinleyecekler. "Büyüünce(!), kırk yaşına gelince(!) konuşabilir onlar."

Böylesi bir ortamda eğitim ve sağlıklı iletişim olur mu?

Olmaz elbette.

İletişim sağlanamayınca da olan, verilmesi gereken değerlere, gençliğe oluyor.

Hani gençlik geleceğimizi?

Hani, her ne pahasına olursa olsun bu İslami değerlerimiz yaşamalıydı?

Hani **doldurulması gereken boş şişe değil, etrafını aydınlatması için yakılması gereken bir meşaleydi?**

Unutmayalım, vasıflı/erdemli, neyi niçin yaptığını ve nerede nasıl davranacağını bilen, hedefli, amaçlı bir gençlik olmadan yaşamaz, yaşayamaz İslami değerlerimiz.

Geleceğimiz adına güvenimizi sarsan karanlık düşünceleri, etrafımızdaki sis ve dumanları ancak gençler yok edecektir. Şayet gerekli olan İslami eğitimi verebilirsek gençler geleceğimiz olur.

Aşkımız ve ümidimiz gençler olacaktır.

İdeal eğitime ulaşmanın ana engelleri arasında;

Sistemli eğitim kurumlarının olmaması,

Nitelikli öğretmen yokluğu,

Araç gereç eksikliği,

Eğitim programlarının niteliksiz ve ilkesiz oluşu (hatta hiç olmayışı),

Eğitime ayrılan payın olmaması/azlığı (hatta hiç yokluğu),

İnsanını eğitmede ne yapacağı konusunda karar verememiş bir yönetici kitlesinin varlığı,

Bu engellerin ortadan kaldırılması özlenen ve istenen, kaliteli insanımızın eğitiminin oluşturulmasını kolaylaştırır.

"Nitekim içinizden size ayetlerimizi okuyan, sizi şirkten ve günahlardan tezkiye eden/arındıran, size Kitabı ve hikmeti öğreten, bilmediğiniz şeyleri size bildiren bir peygamber gönderdik." (Rum suresi/7.ayet)

İslam dininden ve manevi değerlerinden tecrit edilmiş, yüreklerin vahiy ikliminden gelecek her türlü esintiye kapatmış, beşeri düşüncelerden gelen her şeye de açık tutulmasını öngören eğitim sistemi, cahili eğitim sistemi olmaktan öte bir şey ifade edemez. Böyle bir eğitim sistemi insanları eğitmez aksine öğütür, nesilleri kimliksiz ve kişisiz kılar.

Gençlerimizi bu eğitim sisteminin insafına bırakmamalıyız. Kendi eğitim politikamızı biran önce belirleyip, gençlerimizin yetişmesinde insafsız davranmamalıyız. Sorumluluğumuz bize doğru davranmayı öğütler.

Müslüman gençlerin eğitiminden kendini sorumlu tutan, onların eğitimi ile ilgili programlar düzenleyen ve uygulayan/uygulatan kişiler, dernekler, vakıflar, cemaatler, önderler, liderler, kanaat önderlerinin daha duyarlı ve hassas olmaları temennisi ile.

Dezenformasyon

Muhammed Cahid GAFFAROĞLU

İletişim alanındaki olağanüstü gelişme, internet, bilgi otobanları, uydu yayıncılığı, mobil iletişim ve sosyal ağlar vb. gibi kaynaklar milyarlarca insanı haber ve bilgi bombardımanına tutarken beraberinde de büyük bir tehlikeyi ortaya çıkarmaktadır. Bu ortaya çıkan büyük ve baş edilmesi zor tehlikenin adı "dezenformasyon"dur.

Dezenformasyon Nedir?

Dezenformasyonun kelime manası sözlükte kısaca "Bilgi çarpıtma-Yanıltma haber" olarak geçmektedir. Biraz daha uzun tanım olarak dezenformasyon: "Kasıtlı bir şekilde karşısındakine zarar vermek veya yanlış yöne saptırmak amacıyla yanlış yazılmış, üzerinde tahrifat yapılmış yanıltıcı haberdur."

Dezenformasyon, bireyleri ve toplumları yönlendirmek amacıyla yanlış bilgiyi ve haberi üretme yaymak için kullanıldığı gibi mevcut bir bilgiyi kötü maksatla kullanma ve çarpıtma yoluyla da uygulanabilir. Bazı gerçek bilgileri ve gözlemleri bazı yanlış yorumlar ve yalanlarla karıştırmak veya bazı gerçek bilginin sadece bir kısmını vererek yanlış yorumlarla bilgiyi dağıtmak da yaygın dezenformasyon taktiklerindendir.

Başta Amerika olmak üzere batılı emperyal güçler savaşları öncesinde, sırasında ve sonrasında uyguladığı dezenformasyon kampanyalarıyla yaydığı haberler, yorumlar ve hatta kurmaca olaylarla savaşlarını dünyaya ve kendi halklarına haklı göstermeye çalışmışlardır.

Bu dezenformasyon kampanyalarına yakın tarihten ilk olarak birinci körfez savaşında herkesin hafızasına kazınmış olan Saddam Hüseyin yönetiminin Basra Körfezi kıyılarındaki petrol tesislerini havaya uçurup denizi "bir daha tarih boyunca temizlenemeyecek düzeyde kirlettiği" haberini örnek gösterebiliriz. CNN başta olmak üzere Amerikan "network"leri petrole bulanmış zavallı deniz kuşlarının filmlerini saatlerce yayınlarak Saddam Hüseyin'i ve yönetimini "sadece insanlara değil, hayvanlara bile eziyet eden" insanlar olarak gösterdiler. Sonradan bu filmlerde görünen kuşların aslında yıllar önce Exxon-Valdez adlı tankerin yaptığı kaza sonucu (Alaska'da) denize yayılan petrolden kirlenen kuşlar olduğu ortaya çıktı ve "özür" dilendi.

Yine Birinci Körfez Savaşı'ndan devam edersek erken doğan Kuveytli bebeklerin kuvöz-

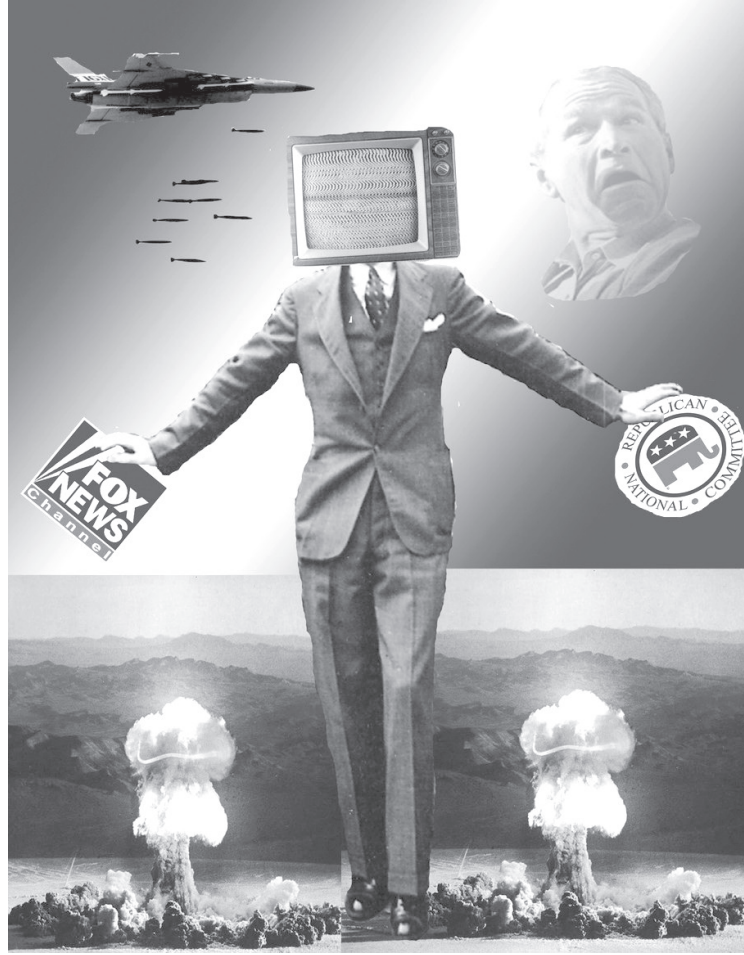
den alınıp ölüme terk edilmesi haberinin günlerce dünyaya "İşte Iraklı askerlerin cinayeti" diye sunulmasını gösterebiliriz. Hatta bu olay sadece haberle kalmayıp ABD Kongresi İnsan Hakları Komisyonu'nda bu olayın tanığı olarak Neyyire adlı Kuveytli bir kızın, "İçeri Iraklı askerler girdi, yeni doğan 15 bebeği kuvözden alıp yere atıldılar ve kuvözleri alıp gittiler." diye ifade vermesiyle haftalarca gündemde tutuldu. Sonradan bu kızın Kuveyt'in ABD elçisinin kızı olduğu ve işgalden bu yana Kuveyt'e hiç gitmediği ortaya çıktı. Hastanede görevli doktorlar da bu sözde vahşeti yalanladılar.

Aynı şekilde 11 Eylül olaylarının ardından CNN başta olmak üzere Amerikan televizyonları Arap halkının sevinç gösterileri yaptığı yönünde görüntüler yayınladılar ve bunu tüm dünyaya servis ettiler. Bu haberlerin yapılmasındaki amaç 11 Eylül'ün ardından oğul Bush'un Amerikan halkına yaptığı konuşmada ortaya çıktı. Amerika bir haçlı seferi başlatmak istiyordu, dünyayı ve halkını buna hazırlamak için savaş bu haberlerle başlamıştı. İslamofobi'yi derinleştirmek ve yapmayı planladığı Haçlı seferini haklı göstermek amacıyla yayınlanan bu görüntülerde sevinen, gösteri yapan halkın Birinci Körfez Savaşı'nda Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesine sevinen Kuveyt'liler olduğu ortaya çıktı ama görüntüler çoktan amacına ulaşmıştı.

11 Eylül'ün ardından Amerika, İngiltere ve Dünya basınında Taliban'ın Afganistan'da uyguladığı işkence ve ceza yöntemleriyle ilgili haberler çıkmaya başladı. Taliban'ın dünyaya terörist yetiştirdiği yalanını Afganistan işgali öncesinde ve sırasında sürekli gündemlerinde tuttular ve buna yönelik haberler ürettirtiler.

1991 yılındaki Birinci Körfez Savaşı'nda ve 11 Eylül sonrası yapılan dezenformasyon kampanyalarının benzerlerine 2003 yılında Irak'ın işgali öncesinde de rastlandı.

Bush yönetimi Saddam'ın 11 Eylül Saldırıları'yla ilgisi olduğunu iddia etmeye başladı. Giderek propagandanın enstrümanları haline gelmeye başlayan savaş taraftarı medya, bu tip suçlamaların duyurulmasını ve yayılmasını sağladı. Fox News, CNN ve MSNC gibi televizyon kanalları, ABD genelinde 1225 tane istasyonu bulunan Clear Channel radyo şebekesi ve Washington Post, Wall Street Journal gibi prestij sahibi gazeteler tarafından bu asılsız iddialar tekrarlandı. Bush'un kendisi bile zaman zaman bu konuda bir kanıt olmadığını itiraf etse de bu iddia pek çok Amerikalının aklında inanılmaz bir etki yarattı.

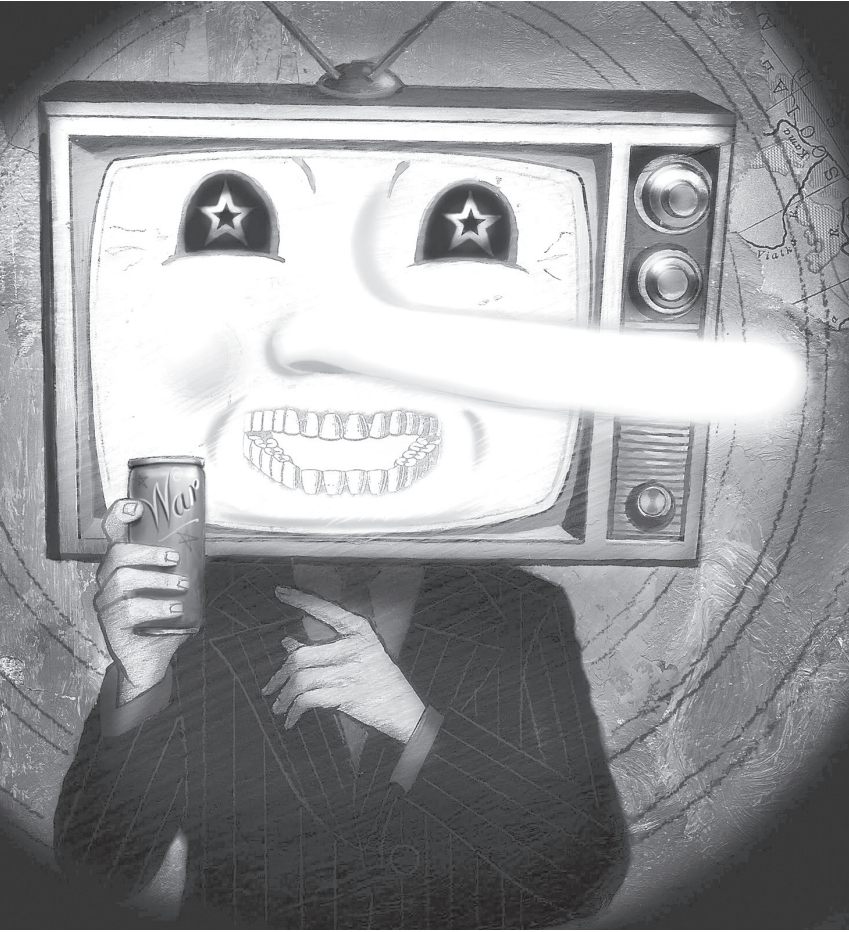

Şarbonlu Mektuplar, Kitle İmha Silahları ve Yeni Hedefler

11 Eylül Saldırıları'nın hemen ardından Trenton, New Jersey'den postalanan toz halde şarbon içeren yedi mektup tüm dünyada panik yarattı. Bu yedi mektuptan beş tanesi 18 Eylül 2001'de yani 11 Eylül'den bir hafta sonra postalandı. İlki, Boca Raton, Florida'daki Amerikan Media'ya, ikincisi New York Post'a, üçüncüsü NBC News'te çalışan Tom Brokaw'a, dördüncüsü ABC News'e, beşincisi ise CBS'in ünlü anchorman'ı Dan Rather'a gönderildi. Mektupların diğer ikisi ise 9 Ekim'de yine Trenton, New Jersey'den Tom Daschle ve Patrick Leahy isimli senatörlere postalandı. (http://www.ph.ucla.edu/epi/bioter/detect/antdetect_letters.html)

Gönderilen mektupların hemen ardından Washington Post, bir hükümet görevlisiyle röportaj yaptı. Röportajda hükümet görevlisi ipuçlarının mektuptaki şarbon sporlarının eski Sovyetler Birliği'nde ya da Irak'ta üretildiğini gösterdiğini söylüyordu (Washington Post, 26 Ekim 2001)

Hedef gösterilen Irak'ta bulunduğu iddia edilen şarbon, 11 Eylül saldırılarının ardından Dünya ve Amerikan televizyonlarında gündeme oturmuş ve sadece Amerikan halkının değil tüm dünyanın korkusu haline getirilmişti. Oysa ki bu kadar korkutulan şarbonun vücutta tehlikeli bir enfeksiyon başlatabilmesi için en az 10.000

şarbon sporunun koklanarak ciğerlere çekilmesi gerekiyor ve şarbonun yol açtığı hastalıklar ancak otlayan hayvanlarda görülebiliyor. Üstelik tonlarca şarbon havadan bırakılsa bile şarbonun gaz gibi havaya kolayca nüfuz etmiyor olması ve havada tutunamıyor olması nedeniyle en fazla bir düzine insanın hayatına mal olabiliyor. Yani şarbon bir silah olarak kullanmak için uygun bir kimyasal değil. Sonuçta şarbonun yukarıda belirtilen özelliklerinden dolayı sadece halkı korkuya itmek için yapılan dezenformasyon kampanyasından başka bir şey olmadığı; medyanın sürekli dilinden düşürmediği ve herkesi korkuya ittiği teröristlerin bir gün ansızın şehirlere şarbon saldırısı yapabileceği şeklindeki iddialarının da belli amaca hizmet eden haberler olduğu açıkça görülmektedir.

Irak'ı işgal etmek için bir neden arayan Bush yönetimi İngiltere ile beraber Irak'ta kitle imha silahları bulunduğu yalanını yaydılar hatta televizyonlarda uydu fotoğrafları üzerinden sözde silah tesislerinin yerlerini gösterdiler. Sonuçta Irak işgal edildi ama Irak üzerine savaşın gerekçesi olan kitle imha silahlarına rastlanamadı.

Amerikalı General Dayton yönetimindeki 1400 kişilik Irak Teftiş Grubu, kitle imha silahlarıyla ilgili hiçbir kanıt bulamadı (Ramonet, Ignacio (Temmuz 2003). "State-sponsored Lies", Le Monde Diplomatique- <http://www.mondediplo.com>)

Irak işgali sırasında gerçekleştiren dezenformasyon kampanyalarından birisi de Irak TV'sinde görüntüleri yayınlanan ilk savaş esirlerinden olan, sonradan kahraman ilan edilen, Er Jessica Lynch'in kurtarılması olayı idi.

Washington Post'ta 3 Nisan 2003 günü yayımlanan "Ölümlerle savaşıyor" başlıklı habere göre Er Jessica, yaralanmasına rağmen Iraklılara ateş etmeyi sürdürdü. Bununla da kalmadı kendisini ele geçiren Iraklı tarafından da bıçaklandı. Washington Post'un ardından, Fox, NBC ve CNN gibi televizyon kanalları da Pentagon tarafından kurgulanan bu efsanevi olayı duyurmakta gecikmediler.

Gerçek şuydu, Er Jessica Lynch ve arkadaşlarını taşıyan askeri araç, girmemesi gereken bir noktada yanlış dönüş yapmış ve devrilmisti. Lynch, trafik kazasında yaralanmıştı (Iraklılarla savaşırken değil). Yakalanışından 8 gün sonra, Amerikan medyası Er Jessica'nın bir sinema filmini andıran kurtuluşunu yayınladı. Sonuçta Er Jessica Lynch kahraman ilan edildi, Irak işgali Amerika halkı ve dünya gözünde bir televizyon dizisi haline getirildi.

Gerçeğin açığa çıkması fazla zaman almadı. Er Jessica'nın, tedavi altına alındığı hastanede çalışan doktorlar kendileriyle yapılan röportajlarda olup bitenleri açığa kavuşturdu. Iraklı askerlerin hastaneyi terk etmesinden iki gün sonra, doktorlar Er Jessica'yı Amerikalılara götürmek istemişler ancak kendilerine ateş açılmıştı. Bir başka taraftan da Amerikalı askerler, "Kurtuluş" sırasında, hastanenin kapılarına, koridorlarına sağa sola ateş açmış ve hastalar ile doktorlar arasında kayıplarla sonuçlanabilecek tehlikeli bir sahne ortaya çıkmıştı. Tüm bunlar televizyon izleyicileri için kahramanvari ve dramatik bir "Kurtuluş" sahnesi kurgulamak içindi (Toronto Star, 5 Mayıs 2003). Er Jessica'nın bu gerçek öyküsü, 15 Mayıs'ta BBC, 29 Mayıs'ta ise CBS News ve Associated Press tarafından doğrulandı.

Gülme Sevdası Üzerine Bir Kaç Kelime

Selman GAFFAROĞLU

Artık önüne geçilmesi neredeyse mümkün olmayan sosyal ağlar ve paylaşım siteleri toplumun tüm kesimlerinde yoğun olarak kullanılmaya başlandı. Bu ortamlardan Müslümanlar da nasibini fazlasıyla aldılar ve almaktalar. Sosyal medya denen bu olgunun kitleleri sürükleme becerisi kimsenin inkâr edemeyeceği kadar büyük bir gerçek. Maalesef bu sürüklenmenin nereye doğru olduğuyorsa Müslümanlar tarafından belirlenmemekte. Bir Müslüman olarak bu sistem içerisinde akıntıya kapılıp gidenlerden olmamak gerekir. Hatta akıntının tersine yüzmek bile yetmez; bizzat akıntının kendisi olmak şarttır.

Son yıllarda internet ortamı birçok yönden bizi, toplumun tüm kesimlerini yaralıyor. Sosyal medya/paylaşım siteleri içinde bin bir çılgınlık barındırıyor. Bu yazı, bu bin bir türlü kendini kaybedişten sadece birini, bu ortamlarda dolaşan komedi malzemelerini konu alıyor. Maruz kaldığımız çeşitli görsel, işitsel, yazınsal kirliliklerin etraflıca incelemesini yapmayı başka bir yazıya bırakalım ve acımıza geçelim:

Bir kâfir, bir müşrik, bir ne olduğu bilinmez bizim kavramlarımızı komedi malzemesi olarak kullanıyor ve Müslüman olduğunu bildiğimiz gençlik bunlara gülüyor! Kullanılan yer, dalga geçilen kimse, ne ya da kim olursa olsun, *onlar Allah'ın ayetlerini ağızlarına yalnızca alay etmek için alırlar* ve öyle de yapıyorlar. Bu tabloyu bu denli acıklı kılansa, İslami duyarlılığı olan insanların da bu çılgınlığa kapılıp gitmeleri.

Gülme sevdası öyle bir boyuta ulaştı ki insanların günleri geceleri komik bir şeyler paylaşmak, beğenmek, yaymak için harcanır oldu.

Altı dakikalık bir videoysa "altı dakika boyunca gülmeniz garanti!", "gülmekten yerlere yatacaksınız", "gülmekten gözünüzden yaşlar gelecek" gibi başlıklarla sunuluyor bu malzemeler. Bu çılgınlığa hayatı boyunca bir tek kahkaha atmamış bir Peygamberin (s.a.v.) "Kudüs işgal atındayken nasıl gülebilirim" diyen Selahaddin'lerin takipçileri olan biz Müslümanların dâhil olması kabul edilebilir bir şey değil.

Ve o mü'minler ki onlar, her lüzumsuz şeyden yüz çevirirler. (Mü'minûn 3)

Onlar orada ne boş bir lakırdı ne de yalan iştirler. (Nebe 35)

Boş lakırdı ve yalana maruz kalmak öyle bir şey ki cennette bunlardan beri kalınacağı müjdeleniyor. Boş lakırdıdan, lüzumsuz şeylerden, yalanlardan kurtulmak... Allah bunu müjdeliyor. Allah'ın müjdelediği bu ödülle ödüllendirilmek isteyen bir Müslüman dünyada bunları eliyle aramaz, aramamalı... Müslüman'ca yaşamak istiyorsak yalnızca bu ayetler bile konunun kapanması için yeterlidir ama bu sevdanın artık ne aşamada olduğuna da değinmemiz gerekiyor.

En son gördüğüm bir kaç örnek üzerinden gideceğim. Bir yerde Van depremi sonrası hezeyanlarından "**ilahi adalet**" kavramıyla alay söz konuşuydu. Bir Zaytung haberi... Yalan haber üzerine kurulmuş bir site olan Zaytung'un konseptini anlatmayacağım. İslami duyarlılığı süzgeç olarak kullanmadan bakıldığında dalga geçtikleri şey ve kimseler, anlatım dili olarak etkileyiciliğe sahip. Oltaya takılma sebebi de bu maalesef. Taşlama yaptıkları zümrenin beyinsizliği konusunda da bir yanlış yok ama işin içinde

bizim için hayati öneme sahip kavramlarla alay var. Haberde ilahi adalet kavramı kullanılıyor ve depremi ilahi adaletle açıklayan intikamcı faşistleri taşıyorlar. Haber düşünmeden okuyunca sadece, Kürtler cezalarını buldu, oh olduklarla dalga geçmek gibi gözüküyor ve sorun da burada başlıyor. Düşünmeden hiçbir süzgeçten geçirilmeden sadece biraz gülmek amacıyla, bir **küfür ameli** hayatımızın içine giriyor. Sosyal medyayı yoğun olarak kullanmayan birisi olarak ben bile onlarca Müslüman gencin bu haberi yaydığını gördüm. Bunu kâfirlerin yapması doğal, Allah'ın ayetleriyle alay etmek onların yüzyıllardır yapageldikleri bir şey, tam da Kur'an'da birçok ayette tarif edildiği gibi:

Eğer kendilerine sorarsan, "Biz sırf lafa dalmış, şakalaşıyorduk." derler. De ki: "Allah ile âyetleri ile ve peygamberi ile mi alay ediyorsunuz?" (Tevbe 65)

Hayır, sen (bu muhteşem yaratışa ve onların inkârına) şaşırdın kaldın; onlar ise alay edip duruyorlar. Kendilerine öğüt verildiğinde, öğüt almıyorlar. Bir ayet (mucize) gördüklerinde de, alay konusu edinip eğleniyorlar. (Saffat 12-14)

Ayetlerimizden bir şey öğrendiği zaman onunla alay eder. İşte böyleleri için alçaltıcı azap vardır. (Casiye 9)

Ayetlerimiz hakkında ileri geri konuşmaya dalan kimseleri gördüğünde, onlar başka bir söze geçinceye kadar onlardan yüz çevir. Şayet şeytan sana unutturursa, hatırladıktan sonra zalim toplulukla beraber (kesinlikle) oturma! (En'am 68)

Evet, bunu onların yaptığını zaten biliyoruz, kâfirlerin en çok vurgulanan özelliklerinden birisi alay etmeleri ama En'am 68'de **"Onlar başka söze geçinceye kadar onlardan yüz çevir"**

diye buyrulurken, tutup bu alayları -paylaş, beğen, saldır, gül! komutlarıyla yaymaya ne demeli?!

Bir başka örnek de Adnan Oktar denen, ne amaca hizmet ettiği belli olmayan bir adamın sohbetleriyle dalga geçildiği sanılarak, aslında kendi kavramlarımızla dalga geçilen bir video. Bin bir tane başlık altında gördüm ama en çok kullanılan şuydu "inşallah maşallah şov". Yahu sen orada, o tayfayla alay ettiğini sanıyorken, Kur'an'da defalarca emredilen bir emirle, Peygamberimizin (s.a.v) dilimizden düşürmememizi öğütlediği bir kelimeyle, hem de içinde Allah lafzı geçen bir kelimeyle alay edilmesine önyak oluyorsun! Bunu yaptığımız zaman Allah'ın ayetleriyle alay edenlerden ne farkımız kalıyor?

Allah'ın dilemesine bağlamadıkça (inşallah demedikçe) hiçbir şey için «Bunu yarın yapacağım» deme. Bunu unuttuğun takdirde Allah'ı an ve: «Umarım Rabbim beni, doğruya bundan daha yakın olan bir yola iletir» de. (Kehf 23-24)

Allah'ın ayetleriyle alay edilen komedi malzemeleri çok fazla, her an bir yenisi üretiliyor. Çünkü onlar bize saldırmak için yarışıyorlar, her türlü saldırı için yarışıyorlar. Çocuklarımızın, gençlerimizin beynine saldırıyorlar ve hep saldıracaklar. Hiç olmazsa kendi elimizle onlara yardım etmeyelim.

Sen Müslümansın, bunlara alet olacak kadar saf olmamalısın kardeşim... Fâsik sana haber getiriyorsa bin kere düşünmeli, etrafıca araştırmalısın, onları dost edinmemelisin, kutsallarınla dalga geçildiğini fark edebilmelisin. Basit bir gülme isteğinin amellerini boşa çıkaracak sonuçları olabileceğini bilmeli ve gülmek, eğlenmek için yarışacağına, Allah'ın razı olacağı eylemlere girişmelisin. Kardeşim Kudüs işgal altındayken, ümmetin bütün toprakları kan ağlıyorken, senin gülmekten yerlere yatmaya değil, ağlayarak secdeye kapanmaya ihtiyacın var.

Bu saldırılara karşı en temiz karşı duruş, bu sosyal ağlardan mümkün olduğunca uzak durmaktır ama öyle bir şekilde kuşatılmışız ki ister istemez karşımıza çıkıyorlar... Çok kullanışlı bir otokontrol sistemi önererek yazıyı sonlandırmak istiyorum. Sadece şunu düşünmemiz yeterli olacaktır inşallah:

"Peygamberimiz(s.a.v.) yanı başımızda oturuyor ve biz de gülmekten yerlere yatarak bir video izliyoruz."

Bu manzarayı hayal ettikten sonra hâlâ boş işlerden yüz çevirmiyorsak sanırım kendimizi sorgulamanın vakti gelmiştir.

Mısır Devrim Süreci - 2

İsa ÖZÇELİK

Devrimin Kader Günü

On sekiz günlük (25 Ocak-11 Şubat) devrim sürecinden üç günü çok önemliydi. İlk gün başlangıç günü olması sebebiyle elbette önemliydi. 2 Şubat devre olayları (savaşı) diye anılan gün de önemliydi ama bu üç günden 28 Ocak (Öfke-Kızgınlık Cuması) en kritik ve belirleyici gündü. O gün, halkın gücünü hissettiği, daha da ötesi kuvveden eyleme geçtiği gündü. O gün sistemin çok güvendiği istihbarat ve emniyet teşkilatının alaşağı edildiği gündü. O gün yeryüzündeki Allah'ın iradesinden sonra en büyük gücün zorba yönetimler değil, hedefi olan halkların olduğunun ispat edildiği gündü. O gün kanın silaha galip geldiği gündü. O gün itaatkâr, pasif görülen bir halkın cengâvere dönüştüğü gündü. O gün omuz omuza, kahraman gençlerin, işkenceci zavallıların korkaklıklarını yüzlerine çarptığı gündü.

Cuma sabahı sokakları fırtına öncesi sessizliği kaplamıştı. Rejim cep telefonu ve interneti eylemcilerin haberleşmelerini engellemek için kesmişti. Herkes bugünün öneminin farkındaydı. Ağızdan ağza Müslüman Kardeşler'in bu Cuma tam kadro meydanlara ineceği sözleri aktarılıyordu. Halk mescidleri doldurdu. Birçok imam halkı sükûnete çağırıp fitneden uzak durmalarını telkin etse de, cumadan sonra yüz binlerin meydanlara akmasını engelleyememişlerdi. Polis ile halk arasında çıkan çatışmada, Kahire, İskenderiye, Suveyş ve daha pek çok il savaş alanına dönmüştü. Ramsis ve Tahrir Meydanı yakılmış polis arabalarıyla doluydu. Evet, polis teşkilatı, merkez güvenlik güçleri,

cop, gaz bombası, plastik ve gerçek bombalara rağmen halkı durduramamışlardı. Akşam olmadan polis teşkilatı, İçişleri bakanı Habib Adli'nin emri ile sokaklardan çekilmişti. Bu kararın kimin tarafından niçin alındığı hâlâ net olarak bilinmemektedir. Birçokları sistemin, polisin sokaklardan çekilmesi ve cezaevindeki tutukluların bırakılması suretiyle kaos ortamı oluşurup, halka korku salmak istediğini, bunun sonucunda geniş yığınların eylemcilere tepki verip Mübarek'in yanında yer almasını hedeflediğini iddia ediyor. Yine aynı gün yüzlerce polis merkezi basılıp yakıldı. Bazı karakolların silahları halkın ve suçluların eline geçti. Resmi medya, haberleri inanılmaz bir şekilde saptırarak aktarıyordu. Bu arada el-Cezire televizyonunun haber akışını sağlamada çok önemli katkısı oldu. Polisin göstericilere vahşice müdahalesi, zırhlı araçların göstericileri ezme görüntüleri halkı eylemcilere destek vermeye yöneltti. Akşama doğru Mübarek'in emri ile asker sokağa indi ve halka sokağa çıkma yasağı getirildi. Tansiyonu düşürmek için ilk hamlesini yapan Mübarek, göstericilerin meşru isteklerini yerine getireceği ile ilgili kısa bir açıklama yaptı. Hemen arkasından istihbarat başkanı Ömer Süleyman'ı yardımcılığına atadı. Ahmet Nazif başkanlığındaki eski hükümet istifa etti. Yerine eski general, sivil hava yolları bakanı Ahmet Şefik, yeni hükümeti kurması için görevlendirildi. Tabii ki bu ataklar gösterilerin devam etmesini engelleyemedi. Halk Mübarek'ten Bin Ali gibi "sizi anladım" demesini istiyordu. Öfke cumasından sonra bunun tek yolu vardı oda görevi terk edip gitmesi. Çünkü şartlar değişmişti. Artık talepler birkaç anayasa maddesinin değiştirilmesi veya

birtakım siyasal, sosyal kazanımların ötesinde, sistemin değişmesi noktasına varmıştı. Yani ıslah değil devrim isteniyordu.

Her an yeni bir gelişmenin yaşandığı ülkede muhalefet bir araya gelerek 1 Şubatta milyonluk miting yapacağını ilan etti. Bu arada Ömer Süleyman muhalefetle temasa geçip sosyal/siyasal ıslahatların yapılması için işbirliğine girmeleri sağlamaya çalışıyordu. Eylemciler 1 Şubat'ta bir milyondan fazla insanı Tahrir Meydanı'na toplamayı başardı. Bugüne kadar gösterilere daha çok örgütlü kadrolar ve sempatizanları katılırken, artık geniş halk kitleleri de taşın altına elini koymaya başlamıştı. Bu durum Mübarek'i aynı günün sonunda duygusal ve gergin bir konuşma yapmak zorunda bıraktı. Hitabında bir daha aday olmayacağını bir lütuf gibi sunuyor, başkanlık seçimine kadar görevde kalarak iktidarın barışçı yollarla aktarılmasını sağlayacağını, aksi halde ülkeye kaosu hâkim olacağını söylüyordu. Ülkesine hayatı boyunca hizmet ettiğini, vatanını asla terk etmeyeceğini, bu topraklarda doğup yaşadığını yine bu topraklarda öleceğini söyleyerek duygusal bir halk olan Mısırlıların zayıf noktalarından yakalamaya çalışıyordu.

Ne yazık ki, Mübarek'in hitabı bilinçsiz halk yığınları üzerinde etkisini göstermiş, birçok kişi resmi medyanın da etkisi ile artık devrimcilerin evlerine dönmesi gerektiğini, Başkanın değişim sözü verdiğini, 30 yıl sabrettiklerini bir

altı ay daha sabredip ülkeyi kaosa girmekten kurtarmalarının daha doğru olduğunu düşünmeye ve dillendirmeye başlamıştı. İşte bu anda sistem inanılmaz bir siyasi ahmaklığın altına imza attı. Mübarek'in partisi Ulusal Demokrat Parti'sinin yöneticileri ve partiye yakın iş adamları, medyanın desteğinde Mustafa Mahmud Meydanı'nda istikrar ve Mübarek'e destek mitingi yaptılar. Mitinge sanatçılar, futbolcular ve tanınmış medya mensupları katıldı. Bu aynı zamanda ülke kaynaklarını sömürenlerin işin ciddiyetini kavradıklarını gösteriyordu. Ama ulaştıkları insan sayısı 10-15 bini geçmemişti.

Sistem parayla kiraladığı insanları atlarla, develerle, katırlarla meydandaki devrimcileri çıkarmaları için onların üzerine saldı. Yine bunların arasına çok sayıda, rejimin daha önceden de değişik alanlarda kullandığı mafya ve sivil polis de karıştı. 2 Şubat tarihinde herkesin hafızasına kazınan o trajikomik sahneler işte böyle ortaya çıkmıştı. Taşlı sopalı olarak başlayan saldırı, meydan savaşına döndü. Bir gün süren çatışmanın ilerleyen saatlerinde sivil polisler silah da kullandılar. Sağlık Bakanlığı'nın verdiği rakamlara göre 10'dan fazla devrimci şehid olurken 1000'den fazla insan da yaralandı. Bu olay Mübarek'in konuşmasından etkilenip bir an tereddüt eden halk yığınlarını tekrar devrimcilerin yanında yer almaya yöneltti. Gösteriler devam etti, devrimciler meydandaki direnişlerini sürdürdüler. Cuma günü başta Tahrir meydanında olmak üzere çok sayıda ilde milyonlarca

kişi sokaklara indi. Eylemcilere sessiz yığınlar da katılmaya başlamıştı. Devrimciler bu cumaya Defol/Git Cuması adını vermişlerdi.

Sistemle eylemciler arasındaki çekişme satranç oyununa dönüştü. İki taraf gergin bir bekleyle ama hızlı hamlelerle rakibine cevap vermek zorundaydı. Bu aşamada sistem yeni bir hamle ile bütün bir muhalefetle Ömer Süleyman aracılığı ile diyalog arayışına girdi. Öyle ki asıl düşmanı olarak görüp yok saydığı Müslüman Kardeşler bile görüşme masasına davet edildi. Ancak bu girişimler için artık çok geç idi. Ok yaydan çıkmıştı. Eylemciler Mübarek'in olduğu bir denklemde görüşme yapmayı kesin bir dille reddettiler. Her gün yeni bir hamle ile oyun sürerken, 10 Şubat'ta Mübarek'in görevi bırakacağı haberleri ağızdan ağza dolaşmaya başladı. İnsanlar bu beyanı gece konuşacağı söylenen Başkanın dilinden, meydana kurulan dev ekranda dinlemek için Tahrir'e akın etti. Ancak Mübarek hitabında halkı hayal kırıklığına uğratarak öfkeden patlayacak bir hale getirdi. Yetkilerini yardımcısı Ömer Süleyman'a bırakmakla birlikte görevini terk etmeyeceğini ilan ediyordu.

Bunun üzerine 11 Şubat'ta milyonlar Zafer Cuması için meydanları doldurdu. Binlerce insan başkanlık sarayına doğru yürüyüp sarayı kuşattı. Ülke her ihtimale açık büyük bir tehlikenin eşiğine gelmişti. Bu gergin ve çok kritik günün akşamında (11 Şubat) Ömer Süleyman devlet televizyonuna çıkarak Mübarek'in görevini bırakıp yetkilerini Yüksek Askeri Konsey'e devrettiğini açıkladı.

Yapılan açıklamadan sonra bütün Mısır halkı sokaklara inerek sevinç gösterileri yaptı. On sekiz günlük bir sürecin sonunda son firavun devrilmişti. Şehid Seyyid Kutub'un deyişyle "onursuz bir hayat için her gün ölmektense, onurlu bir hayat için bir kez ölmeyi" göze almıştı sonunda halk. Bu iradenin önünde kibriyle tanınan tağut zelil bir hale düşmüştü.

Askerin Rolü

Kritik gün 28 Ocakta tanklarıyla sokaklara inip iç güvenliği devralan asker ilk baştan itibaren tarafsız bir görüntü verip halka kurşun sıkmayacağını ilan etti. Görünen o ki ordu taraflar arasındaki güç dengesini gözetleyip bekledi. İbre devrimcilere doğru yönelip Mübarek'in krizi yönetemeyeceği ortaya çıktığında eğer ısrar edilirse bunun faturasının vatan için ağır olacağını anladı ve Mübarek'e baskı yaparak istifa ettirdi. Ama sonrası ile ilgili senaryonun Mübarek ve askerler arasında bugün geldiğimiz nok-

tadan çok ta farklı olarak çizildiği bir gerçek. Büyük ihtimalle Mübarek ve avanesi, içlerinden birkaç kişiyi kurban vererek ve şekli bir takım ıslahatlar yaparak bu süreci atlatacaklarını düşündüler. Ne asker ne de Mübarek bir gün başkan ve ailesinin demir kafesler içerisinde mahkemeye çıkarılıp yargılayacağını akıllarından geçirmemişlerdi. Bundan dolayı Mübarek hâlâ geçirdiği şoku atlatabilmiş gözüküyor.

Askerler sürekli olarak ülkeyi yönetme heveslerinin olmadığını bir an önce yetkileri, seçilmiş sivilere devretmek istediklerini deklare et-seler de insanların kuşkularını tam giderebilmiş değiller. Bunda eski sistemin başının gitmekle beraber gövdesinin hâlâ yerinde olması ve ülkeyi yöneten askerin bunların tasfiyesi noktasında çok yavaş ve isteksiz hareket etmesinin etkisi büyüktür. Sonuçta şu anki generaller ülkeyi uzun yıllar Mübarekle beraber yönetmişlerdi. Yine de son tahlilde Mısır ordusu ülkenin kendisine has şartlarının da gereği olarak Libya ve Suriye ordusundan farklı, sorumlu bir şekilde davranarak ülkeyi uçuruma yuvarlanmaktan kurtardı diyebiliriz.

İslami Kesimler ve Devrim Süreci

Bilindiği gibi Mısır İslami hareket ve oluşumların çok güçlü olduğu bir ülke. Başlıca İslami yapılanmaları ve süreçteki konumlarını şöyle dillendirebiliriz.

El-Ezher: İslam dünyasının en eski üniversitesi olarak kabul edilen el-Ezher camii ve eğitim kurumları Müslümanların arasında en saygın ilim merkezlerinin başında gelir. Her ne kadar son yıllarda eski gücünü resmi müdahaleler sonucunda yitirse de gerek iç gerekse dış dünyada etkin bir kurumsal yapı olma özelliğini yitirmiş değil. Sayıları milyonları bulan Ezherlilerin büyük çoğunluğu devrimi destekleyip göstericilere fiili olarak katılmakla beraber temsil konumundaki kişilerin, mesela Ezher şeyhi Ahmed Tayyib ve özellikle Mısır müftüsü Ali Cuma'nın yaptığı açıklamalar devrimciler tarafından tepkiyle karşılandı.

Tarikatlar: Farklı kolları bulunan tasavvuf tarikatlarının büyük bir kısmının eski rejimle ilişkileri gayet iyiydi. Sistem, dini kurumları onların vasıtası ile yönetme eğiliminde idi. Ezher şeyhi Ahmed Tayyib, Mısır müftüsü Ali Cuma ve Ezher'in önde gelen sorumlularından Ömer Haşim bunların başında gelir. Devrim sürecinde tasavvuf kurumlarının oluşturduğu birlikler iyi bir sınav vermediler. Zaten bu kurumlar rejim tarafından İslami kesime karşı sürekli kullanılan odaklar haline gelmişti.

Selefiler: Mısır'da selefiler zannedildiği gibi homojen bir kitle değiller. Çok sayıda değişik grup kendisini selefi diye isimlendiriyor. Her ne kadar çok sayıda ortak noktaları olsa da ciddi farklılıkları da bünyelerinde taşıyorlar. Bazıları bir akımı iki temel gruba ayırıyor, cihadı selefiler ve fıkhi selefiler, Birinci grup siyasi sorunlarla yakından ilgilenip gerektiğinde silahlı mücadeleyi de savunurken, ikinci grup daha çok ibadet ve ahlak konularıyla ilgileniyorlar.

Şeri Cemiyet ve Ensar Es-Sünne: Bu iki köklü selefi yapılanma uzun yıllar boyunca ilmi faaliyetlerle ve hayır çalışmalarıyla ilgilenmiştir. Ülke dışında hizmet veren genelde camii bünyesinde olan derneklere sahip olan bu yapılanma Ezher tarafından da onay görmektedir. Bir dönem tek çatı altında toplanmışlar, şu an ise ayrı ayrı faaliyet göstermektedirler. Tevhid isimli aylık dergi çıkarmaktalar, devrime karşı olmamakla beraber etkin de olmadılar.

Selefi Davet: İskenderiye merkezli bir oluştum, davetçi hocalar vasıtasıyla toplumla ilişki kurmaya çalışıyorlar. Bazı hocaları uydu kanallarında vaaz veriyorlar. Rejimle bağları olmayıp net bir ifade ile İslami devlet talepleri olmasına rağmen sisteme karşı örgütsel bir muhalefet yürütmediler. Siyasi içerikli gösterilerde gözükmezlerken, devrimden önce Müslümanlığa geçen rahibelerin kiliselerinde hapsedildiği gerekçesiyle İskenderiye'de bir dizi gösteri düzenlemişlerdi.

Medhafiye: Sayıları çok az olan küçük bir gruptur. Sistem ile iyi ilişkiler içinde olup rejimi meşrulaştırıcı fetvalardan sakınmıyorlar. Usame Kerse isimli hocaları olaylar esnasında Mübarek yanlısı açıklamalar yapmıştı.

Çok küçük gruplar dışında selefilerin rejimle iş birliği içinde olduğu doğru değildir. Bunların bir kısmının sistemin gizli ajanları olduğu, diğer bir kısmının ise çok ağır işkencelerden geçtikten sonra devlet adına çalıştıkları bilinmektedir. Ama nasları yorumlama biçimleri, ciddi bir kısmını ilginç bir şekilde siyasi faaliyet düzleminde tasavvuf ekollerinin anlayışlarına yakınlaştırdı. Çok duyduğumuz "fitneden sakınalım" söylemi iki zıt ekolün ortak söylemi oldu.

Büyük çoğunluğu mutlak şekilde rejim ve Mübarek karşıtı olmalarına rağmen süreç başlarında göstericilere katılmadılar. Muhammed Hasan gibi halk kitleleri arasında da popüler olan, uydu kanallarında programlarına yoğun ilgi duyulan davetçi selefi hocalar göstericilere karşı olmamakla beraber net bir tavırla eylemcilere destek vermediler. Yaşanan sürece göre

biraz muhafazakâr kalacak beyanat ve açıklamalarda bulundular.

Bunun yanında herkesin saydığı büyük selefi âlim Muhammed Maksud ilerleyen yaşına rağmen gösterilere ilk günden itibaren Tahrir Meydanı'na giderek sevenleriyle birlikte katılıp eylemcilere destek verdi. Yine birçok selefi genç şahıs olarak gösterilere ilk günden itibaren katıldı. Mübarek'in görevi bırakmasından sonra ise Selefiler çok yoğun olarak meydanlarda görünür oldular. Özellikle istihbarat teşkilatı ve devlet güvenlik merkezlerinin basılıp bu teşkilatın şekli de olsa değişikliğe uğramasını (ismi Vatan Güvenliği Teşkilatı oldu) sağlayan eylemlere, ciddi katılımında bulundular.

Cemaat-i İslamiye: Enver Sedat'ın öldürülmesini planlayan bu grup bir dönem sistemle çatışmaya girdikten sonra fikirlerini tekrar gözden geçirip silahı bıraktı. Çok sayıda hapiste üyesi olan grubun ikinci adamı konumundaki İbrahim Naci'nin devrim sürecinin başlarındaki beyanatları genel selefi eğiliminden çok farklı değildir. Açıklamaları net olmayan orta yollu bazen de soru işaretleri oluşturacak türdendir. Başlarda gösterilere cemaatsel olarak katıldılar. Efsanevi liderleri Abud Zumer ve amcaoğlu Tarık Zumer devrimin hemen ardından, 30 yıl hapis yattıktan sonra serbest kalıp, cemaat içi yapılan seçimlerde şura üyesi olarak seçildiler.

İrili ufaklı çok sayıda gruptan oluşan selefiler çok ta örgütlü bir yapıya sahip değiller. Biraz da şartların gereği olarak hiyerarşik cemaatsel bir yapılanmaları yok. İstihbarat örgütlerinin kolayca sızmalarına imkân verecek, fiziksel ve toplumsal zeminde hareket etmeleri, kullanılıp yönlendirilmeye açık hale getiriyor. Bu akımın bir kısmını, Mübarek'in onların faaliyetlerine, Müslüman Kardeşlerin gücünü kırmak için göz yumduğu, ileride bu iki büyük kitlenin birbirlerine kırdırılması planının, uluslar arası güçlerin gündeminde olduğu söylenmektedir.

Müslüman Kardeşler

Yalnız İslami kesimin değil, ülkenin en örgütlü muhalefeti olarak kabul edilen Müslüman Kardeşler 80 senelik geçmişinde çok büyük baskılara maruz kalıp, binlerce üyesi hapsedilip birçok ticari ve sosyal kurumlarına sistem tarafından el konulmasına rağmen, örgütsel yapısını günümüze kadar diri olarak getirmeyi başarmıştır. Cemaat liderliği içeride ve dışarıda sürekli olarak örgüte verilen bu aşırı önemden dolayı eleştiriye uğradı. Ancak örgütsel/cemaatsel yapının ne kadar stratejik öneme sahip olduğu devrim sürecinde ortaya çıktı. Çünkü

cemaatin diri kadrosunun gösteriler sırasında kilit rol oynadığı, olayları yakından takip eden hiçbir insafli gözlemcinin inkâr edemeyeceği bir gerçektir.

Liberal çevrelerden bazı kişiler Müslüman Kardeşler'in ilk birkaç gün eylemlere katıldığını, ancak gösterilerin belli bir kıvama geldiğini görünce meydana indiklerini iddia ediyorlar. Tabii ki bunun gerçeğe hiçbir ilgisi yok. 25 Ocak için yapılan eylem çağrıları büyük oranda internet üzerinden gençler tarafından yapılmıştı. 6 Nisan Hareketi gibi, bir iki gençlik hareketi de davette bulunup broşür dağıtmıştı. Yani ortada muhalefet gruplarının aldığı ortak eylem planları yoktu. Bununla birlikte 25 Ocak'tan bir iki gün öncesinin gazetelerine baktığımızda sol, liberal grupların kendileriyle geliştiklerini görürüz. Mesela "Müslüman Kardeşler gizli toplantı yapıp gösterilere katılma kararı aldı" haberleri kendi gazetelerinde yayınlanmıştı.

Yine cemaatin önemli liderlerinden Isam Urya'nın gösterilerden hemen önce yapmış olduğu açıklama birçok basın organında yer almıştır. Beyanda kendilerinin 25 Ocak'ta tepkilerini Ulusal Değişim Cephesi (muhalefet bloğu) faaliyetleri kapsamında göstereceklerini, üyelerinin ise herhangi bir Mısır vatandaşı gibi gösterilere katılmakta serbest olduklarını dile getiriyor.

Büyük, köklü ve yaygın, adeta küçük devlet gibi kurumsal yapısı olan bir cemaatten, küçük bir gençlik hareketi ve noktasal alanda belirli hedefler doğrultusunda çalışan herhangi bir sivil toplum kuruluşu gibi hareket etmesini bekleyenler, büyük yanlışlarının faturasını Müslüman Kardeşler'e kesmekle ne kadar isabetli ve hakkaniyetli davrandıklarını gözden geçirmek durumundular. 25, 26, 27 Ocak'ta birçok Müslüman Kardeşler üyesi ve sempatzanı gösterilere katılmıştı. Ama cemaat tam kadro olarak kitleyi de harekete geçirecek olan hamlesini yapmamıştı. Aslında bu, devrim stratejisinin maslahatının bir gereği idi. Çünkü sistem öteden beri hem iç kamuoyunu hem de dış dünyayı "bize destek vermezseniz iktidara İslam yanlıları gelir" diye korkutmayı gelenek haline getirmiştir. Müslüman Kardeşler'i halk nezdinde karalayıp kötü göstermek için bütün imkânlarını seferber etmişti. Onları iktidarı ele geçirmek isteyen sulta peşinde koşan kişiler olarak sunmaya çabaladı. Mübarek'in atası firavun da Musa ve Harun (a.s) için farklı şeyler söylememişlerdi. Yine İsrail'in Gazze saldırısında insanlıktan nasibini almamış, vicdanı körelmiş, en ufak adalet duygusuna sahip olmayan Mübarek yanlısı bazı

medya mensupları, Hamas liderliği içinde benzer şeyleri söyleyebilmişti. İnsana pes dedirten bu mantıksızlıkla fikirsel düzlemde konuşulacak bir şey yok aslında. Önceki iki lideri şehid edilen, birçok öncü kadrosu suikastla öldürülen yeni liderliğinin her an şehidliğe hazır/aday olduğu bir kadronun, küçücük bir kara parçasında en zor şartlar altında destansı mücadelelerini iktidar sevdasıyla açıklamaya çalışan bir zihniyetin beslediği maddi ve fikirsel kaynakları irdelemek gerek. Ambalajlayıp sundukları referansları kitlelere iyi deşifre etmek gerek.

Evet, Müslüman Kardeşler ilk günden itibaren vitrinde olmamaya kendi şiarlarını kullanmamaya çok dikkat etti. 18 gün boyunca gösterilerde tekbir dahi getirmede. Diğer muhalefet grupları ile diyalog içinde olan eski milletvekili Muhammed Baltacı gibi birkaç önderleri dışında lider kadro ortada pek gözükmedi. Zaten rejim özellikle 28 Ocak ve sonrasında hemen klasik söylemini devreye sokmuştur. Meydandakilerin "Müslüman Kardeşler", "Hizbullah", "Hamas" militanları ve düşman devletlerin ajanlarından oluştuğunu resmi medya aracılığıyla yazıp halkla eylemcilerin arasını açmayı hedeflemiştir. Ancak 80 senelik tecrübe cemaate çok şey öğretmişti. Kimsenin beklemediği kadar sağduyulu ve reel politik hareket etti. Sürecin başarıya ulaşmasının halkla birlikte olacağının bilincinde idi. Muhakkak kitlelerin mücadeleye katılmasını sağlamak gerekiyordu. Zaten devrimin sloganı da bu minval üzerine yükseldi; "Halk düzenin devrilmesini istiyor."

Takvimler 28 Ocak Cuma 2011'i gösterdiğinde Mısır tarihinde yeni bir sayfa açılıyordu. Müslüman Kardeşler'in manevi lideri olarak görülen Yusuf el-Karadavi Cuma günü meydanlara inmenin vacip olduğu yönünde fetva yayınlamıştı. Daha sonra istihbarat raporlarında ortaya çıktığı gibi, Müslüman Kardeşler ve Ulusal Değişim Cephesi Cuma namazı sonrası cami çıkışlarında halkı meydanlara yönlendirmek için karar almıştı. Bu plan başarıyla uygulandı. Birçok camiden insanlar meydanlara yöneldiği için polis ancak belli notalarda önlem alabildi. Yürüyüşçüler yollarda yürüdükleri Mübarek posterlerini indiriyor polis barikatlarında çatışmaya giriyorlardı. Bu Mısır tarihinde olacak bir şey değildi. Kararlı insan seli karşısında bütün hunharlığına rağmen güvenlik teşkilatı çökmüştü. İşte bugün örgütlü bir yapı olan Müslüman Kardeşler olmasaydı birçok ilde aynı anda bu çapta organizeli bir eylemi Mısır muhalefetine yapma imkânı çok zordu. Herkes bilir ki 28 Ocak'ta örgütsüz halkın katılımı sınırlı idi. Çünkü böyle bir tecrü-

besi ve cesareti yoktu. Kahire’de yürüyüşçüler çevre semt ve ilçelerden Tahrir Meydanı’na yürürken balkonlardan kendilerine ıslık ve alkışla destek veren insanlara “in, katıl” sloganlarını yükselttiklerinde, pencere ve balkondakiler onlara ancak tebessümlerle karşılık veriyordu. Çok az sayıda insan bu yürüyüşçülere evinden inip karışmıştı. Özellikle Tahrir ve çevresindeki polis noktalarında meydana gelen, saatler süren çatışmalar örgütlü bir yapının kitle ile birlikte olmasını gerektiriyordu.

Burada televizyon ekranlarından gösterileri seyredenler için şunu hatırlatmakta fayda var. Müslüman Kardeşlerin üyelerinin çoğu sakalsız bıyıksızdır. Ancak liderlerinin bir kısmı kısa sakallıdır, yani kalabalıklar içinde ayırt edilebilecek özel bir görüntüleri yoktur. Yine tekrar edecek olursak gösterilerde İslâmi şiarlar da kullanmadılar.

28 Ocak Cuma’dan sonra binlerce insan Tahrir Meydanı’nı işgal edip süresini bilmedikleri bir serüvenin içine girdiler. O meydandaki devasa alanı altı kadar ana girişi olan kontrolü zor bir yer. Binlerce eylemcinin yemesi, içmesi ve ihtiyaçlarının karşılanması kolay olmasa gerek. Bunu Müslüman Kardeşler çevre illerden her ile sorumluluk vererek sağlama bağıladı. Binlerce insan nöbetleşerek meydandaki görevlerini yerine getiriyordu. Aynı zamanda bütün ülke kaos ortamını yaşadığı için güvenlik boşluğundan yararlanan art niyetli kişilere özellikle de ceza evlerinden salınan binlerce suçluya karşı da sokakların evlerin korunmasında önemli rol oynayan halk komitelerinin oluşmasında cemaat büyük katkı sağladı. Yine bu örgütlü İslam terbiyesinden geçen kadro, birçok liberal ve sol yazarın makalelerinde işaret ettiği gibi 2 Şubat’ta firavunun eşkiyalarının meydana atlı, develi, taşlı, sopalı ve mermili saldırısında Tahrir Meydanı’nı “kahramanca” savunacaktı. Olaydan çok sonraları İhvan liderlerinden Subhi Salih o gün meydanı 12000 üyeleri ile koruduklarını ifade edecekti.

Liberal günlük gazete Şuruk “25 Ocak Birliği” (altı büyük gruptan oluşuyor) aktif üye olan İhvan gençleri ile yaptığı röportajda (bu gençlerden bazıları daha sonra İhvan’ın partisi dışında farklı kesimlerle beraber “Mısır Akımı/Eğilimi Partisi”ni kurdıkları için cemaatin kararlarına ters düştükleri gerekçesi ile ihraç edildiler ve medya bu gençlerden övgüyle söz etti) gençler ilk günden (25 Ocak) itibaren liderliğin bilgisi dâhilinde gösterilerin içinde yer aldıklarını, çatışmaların olduğu günde (2 Ocak) ise yaklaşık olarak sayılarının % 40 olduğunu ifade ediyorlardı.

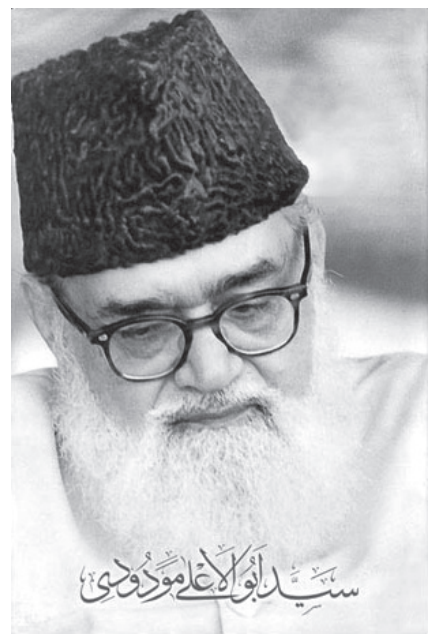
Başka bir ayrıntı da ilk şehidin Suveyş ilinde düşmesi idi. Yine bu ilde şehid olanların çoğu diğer illerin aksine genç de değildi. Suveyş ilk günden başlayarak yükselen bir trendle devrim kıvılcımını tutuşturdu. İldeki gösterilerin liderliğini İsrail’le yapılan savaşlarda sivil halk komutanlığı yapan Hafız Selame yürüttü. 80 yaşının üzerinde olmasına rağmen mücahid davetçi âlim olan Hafız Selame meydanları hiç terk etmedi. Tahrir Meydanı’na da defalarca geldi ve konuşmaları coşkuyla karşılandı. Bu tür bilgiler şundan önemli: İleride devrimin tarihini yazanlar medya gücüne dayanarak gerçekleri saptırmak isteyecekler. Bunu İran’da da yaptılar. Hatta şu an Avrupa’dan Amerika’dan İran devrimi karşıtları, laiklerin yazıları liberal Mısır gazetelerinde yayınlanıyor. Bu yazılarda laikleri İslâmi kesime karşı uyarıyorlar: “Dikkat edin! İslami kesim devriminizi elinizden kapmasın” diyorlar.

Ne İran’da ne de Mısır’da kimse liberallerin ve solcuların devrim sürecinde rol oynayıp katkı sağladıklarını inkâr etmiyor. İki süreç de halkın katılımıyla devam etti. Birinci süreç tam bir halk devrimi ile son bulup tamamlandı. İkinci süreç hâlâ devam ediyor. Kendini devrimciyim diye tanımlayanların insaf duygularını yitirmemesi gerekir. İran’da Şah sokağa çıkma yasağı ilan ettiğinde halk devrimin lideri ve asıl etkin gücünü temsil eden kişi olan Humeyni’nin işareti ile yasağa karşı çıkıp meydanlara akın etmişti.

Her ne kadar Mısır devrimi belirli liderlikten yoksun şekilde yoluna devam ettiyse de kitleler üzerindeki etkisi bakımından laik cephe ile İslâmi kesim arasındaki kuvvet ve etki farkı herkesin malumudur. Her iki bloğun hacmi, gerek anayasa değişikliği referandumunda gerekse, Tahrir ve başka meydanlardaki gösterilerde açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Meseleyi bir de zorba rejim karşısında muhalefet etmenin bedelini kim ödedi uzun yıllar boyunca diye sorarak ele alırsak herhalde hapishane tutanaklarını ortaya koymak yeterli olacaktır.

Evet, Mısır’da meydana gelen gelişmeleri halk devrimine giden bir süreç olarak tanımlayabiliriz. Ancak bunun halk devrimi olarak mı tanımlanacağı, yoksa özgürlük, demokrasi, diktatörlüğe son, yaşasın halkların iktidarı sloganlarını dillerinden düşürmeyen laiklerin, geçmişten gelen iç dengeleri ve batı desteğini arkalarına alarak, halka galebe çalıp, halka karşı devrim mi olarak tamamlanacağı, şu an sürmekte olan büyük çekişmenin sonucunda belli olacak.

Hayatını İslâma Adayan Âlim ve Müfessir: Ebu'l-A'lâ El-Mevdûdî - V

Muhammed İMAMOĞLU

Mevdudi'ye yapılan ithamları maddeler halinde zikredip, gücümüz yettiğinde kendi eserlerinden veya onun müda-faasını yapan yazarlardan alıntılar yaparak yanlış anlaşılan veya aksettirilen görüşlerinin tahli-lini yaptığımız yazı dizimizin son bölümündeyiz:

8- KADERİ İNKÂR ETTİĞİ İTHAMI:

Üstad Mevdudi hakkındaki ithamlardan biri de O'nun kaderi inkâr ettiğiidir. Bir yazar bunu şöyle ifade ediyor: "Mevdudi, kitaplarında İslâmın temel inanç esaslarından kadere (imanın temel bir rûknü olarak) yer vermemek suretiyle ehl-i sünnet yolundan sapmıştır."¹

Nizameddin Demir de "Dikkat edilirse üstad Mevdudi (rh.a) bu bölümde, imanın esaslarını tasnif ederken 'kaza ve kadere iman' unsuru-na yer vermemiştir. Ancak iman esaslarını izah ederken 'kaza ve kadere imana' yer vermemiş olması, önemli bir eksikliktir. Maalesef bugün, üstad Mevdudi 'ye (rh.a) gönül veren ve görüşlerini savunan bazı gençlerin, 'kaza ve kadere iman' konusunu hafife aldıklarını görüyoruz ve üzülmüyoruz. Bu sadece o gençlerin kusuru mudur? Bu suale 'evet' cevabını vermek kolay değildir. Bu eserlerinde olduğu gibi, diğer bazı eserlerinde de 'Kaza ve kadere iman' unsuru üzerinde durmaması, böyle bir anlayışın yayılmasına sebep olmuştur."² diyerek Üstad Mevdudiye eleştirmektedir.

Hâlbuki üstadın "**Kaza ve Cebr**" adında bir kitabı vardır ve bu kitabında kaza ve kadere imanın önemini çok güzel anlatmaktadır. Mev-

dudi; gençler, yeni Müslümanlar ve Müslüman olmayanlar için kaleme aldığı kitaplarında kaza ve kader'e imanı bazı Maturidi imamı gibi insanların zihninde sorular oluşmasın ve daha kolay anlaşılır olsun diye Allah'a imanın içinde zikretmiştir.³

Biz Üstad'ın bu kitabından bazı bölümleri nakledelim:

Kur'ân-ı Kerim'de "kader" kelimesi, iman esasları içinde sayılan hepimizin bildiği anlamıyla kullanılmamaktadır. Kur'an, bu kelimeyi, evrenin Allah tarafından belirlenmiş kurallar ve ölçüler içerisinde yarattığı; rastgele ve tesadüfî bir şekilde yaratılmadığı anlamında kullanmaktadır. Bu arada Kur'an'ın, kaderi imanın bir prensibi olarak sunmadığı da kabul edilmelidir. Ancak, bu, Kur'an'da kader konusunun yer almadığı anlamına gelmez. Kader'in imanın bir prensibi olarak zikredilişi, Peygamber (s.a.s.)'in hadislerinde geçmektedir.

Kur'an'da, hadislerde iman esasları içinde sayılan kaderin reddedildiğine rastlanmaz; aksine, kaza ve kader inancı ile ilgili çok sayıda âyetler vardır. Bu âyetlerin toplamından, Allah'ın insanlar için bir kaza ve kader tayin ettiğini ve bu takdire iman edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sadece Kur'an'dan yola çıkılınca bile, vahyin belirttiği şekilde kadere iman etmek gerekmektedir. Kaza ve kader konusunda temel esas, Allah'ın bir kaderi, kazâsı ve takdiri olduğuna iman'dır. Fakat bu kaza ve kaderin ne olduğu ve nasıl cereyan ettiği konuları, tarihten beri tartışılmaktadır.

1 <http://www.dirilenkalpler.com/bidatfirka.htm>

2 <http://www.misak.com.tr/info.aspx?id=2705&cat=1KITAP>

3 <http://www.milligazete.com.tr/haber/kur-an-a-adanmis-yetmis-bes-yil-seyyid-mevdudi-155996.htm>

Kur'an'da kader konusunun yer alışı, olayların anlatım akışı içerisinde sözkonusu edilmektedir ve bu nedenle anlatım içerisindeki bağlamları gözardı edilmeden, konuyla ilgili bütün âyetler bir araya getirilmek ve onları dikkatli bir değerlendirmeye tâbi tutmak sûretiyle ancak Kur'an'ın kader konusundaki bakış açısı tespit edilebilir. Kur'an'ın değişik yerlerinde kader konusuna değinilirken kimi âyetlerden cebr, kimilerinden de tam bir özgürlük anlamı çıkarılabilir. Nitekim kimi mezhepler kader konusunda cebr ifâde eden âyetleri esas almış ve diğer âyetleri buna göre te'vil etmiş, bazıları tam bir hürriyet ifâde eden âyetleri esas alarak diğerlerini te'vil etmiş, diğerleri de orta bir yol takip etmiştir.

Metafizikle ilgili meseleler hakkında İslâm'ın doğru görüşü şudur: Neyin ne kadar bilinmesi gerekliyse, Allah ve Rasulü bize anlatmıştır. Bundan fazlasını merak etmek, haklarında bilgi edinmek için elimizde herhangi bir kaynak bulunmayan, bilinmemelerinin bize herhangi bir zararı olmayan hususlar ve nesneleri bilmeye çalışmak ve araştırmak hem gereksiz hem tehlikelidir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur: "Ey mü'minler! Size açıklanması halinde fenanıza gidecek olan şeylerden Rasule sormayın." (El-Maide: 101) "Peygamberin size verdiği alını. Sizi, kendisinden nehyettiği şeyden de sakının." (El-Haşr: 7)

Ve bu nedenle, hadis-i nebevî'de sık sık sorulması ve saçma sapan konularla uğraşılmasının hoş olmadığı kaydedilmiştir. Nitekim bir hadisinde, Rasulullah şöyle buyurmuştur: "Bir kişinin İslâmı için iyisi gereksiz şeyleri bırakmasıdır."

"Takdir" veya kader meselesi de bu konulardan biridir. Nitekim Hz. Peygamber (a.s.) sık sık bu meseleyi tartışmaktan sakınılmasını istemiştir. Bir defasında sahabiler aralarında bu meseleyi konuşuyordu. Derken Rasulullah (a.s.) geldi ve bu tartışmayı dinleyince yüzünde kızgınlık belirdi. Hemen, "Böyle şeyler için mi size emir verildi? Bunun için mi ben size gönderildim? Bu gibi şeyler yüzünden geçmiş milletler helak oldu. Kanımca, siz bu konuda kavga etmeyin." Yani kendisi şöyle demek istemiştir: Bu, sizin için illâ bir kanıya varılması gereken şer'i bir konu değildir. Yani, bununla ilgili herhangi bir araştırma yapmaz ve konuşmazsanız, kıyamette bundan sorumlu tutulmayacaksınız. Bu konuda ağzınızı açarsanız, ister istemez yanlış yahut doğru bir şey söyleyeceksiniz. Böylece, tartışmamanız gereken bir konuda tartışsanız, başınızı derde sokarsınız. Sizin anlayacağınız, sizin konuşmanız size zarar verebilir; oysa konuşmamanızın hiçbir zararı yoktur.

Başka bir defasında Hazreti Peygamber, gece vakti Hz. Ali ile Hz. Fatma (r.a.)'nın evine git-

ti ve Kendilerine, "Teheccüd namazı niye kılmıyorsunuz?" diye sordu. Hz. Ali, "Ya Rasulullah nefislerimiz Allah'ın elindedir; O ne zaman isterse uyanırız" diye cevap verdi. Bunu duyar duymaz oradan ayrıldı ve bacağına elini vurarak dedi ki, "İnsan (bütün mahlûkların) en kavgacı-sıdır." Bundan dolayıdır ki, muhaddis ve fakihlerin büyük bir bölümü **"İyi veya kötü kader Allah'tandır"** gibi genel inanç üzerine ittifak etmiş ve bu hususta fazla araştırma ve inceleme yapan veya cebr ve kader hakkında kesin hüküm verenleri şiddetle kınamıştır. Ne var ki, Hazreti Peygamber (a.s.) ile geçmişteki din büyüklerimizin yasaklamalarına rağmen, başka milletlerin felsefe ve fizikle ilgili sorunlarını inceleyen Müslümanlarda bu konu geniş çapta tartışılmaya başlandı; öyle ki, bu İslâm'da kelâm ilminin en önemli konularından biri haline geldi.

Kur'an-ı Kerim'de kadere iman etmekle ilgili olarak yer alan öğretinin asıl amacı; İnsanın dünyada hiçbir gücün kâr veya zarar verme yetkisine sahip olmamasına inanmasını, sadece Allah'ı fail, etkin, kâr veya zarar verici olarak kabul etmesini, bütün işlerinde sadece O'na güvenmesini, mahlûkata karşı rezil-ü rüsva olmamasını ve eğer rahata ve refaha kavuşmuşsa, bundan dolayı böbürlenmemesini, kibir ve bencilliği kendi nefsine yerleştirmemesini ve Allah'ın dünyasında isyan ve tuğyan etmemesini sağlamaktır, işte bu husus, Hadîd Sûresinde şöyle dile getirilmiştir: **"Size yeryüzünde veya nefislerinizde herhangi bir musibet gelmez ki, ancak biz onu yaratmazdan evvel bir kitapta (levh-i mahfuz) yazılmış olmasın. Bu da Allah'a göre kolaydır. Bunun, önceden mukadder ve yazılı olduğunu bilip elinizden çıkan şeylerden dolayı üzülmemeniz ve elinize geçen ile de sevinip şımarmamanız için (size beyan eyledik). Allah, dünya nimeti ile böbürlenlen kibirliyi sevmez."** (El-Hadîd: 22-23)

Biz bu evrenin hazırlanması ve işlenmesinde büyük bir ciddiyeti görüyoruz. Hiçbir yerde şaka, oyun veya alay görmüyoruz. O halde, gerçek, vicdanen hepimizin hissettiği husustur. Yani, gerçekten biz burada sınırlı ölçüde bazı yetkilere sahibiz ve bu yetkilerin kullanımı açısından biz münasip derecede özgür de sayılırız. Bu özgürlük elde edilmiş değil, bağışlanmış bir özgürlüktür. Bunun miktarı nedir, sınırları nedir ve niteliği nedir? Bunu belirlemek zor, hatta imkânsızdır. Ancak bunun özgürlük olduğu inkâr edilemez. Evrenin cihanşümûl planında bizim için seçilen konum, sınırlı bir ölçüde özgürce hareket eden bir aktörün rolüdür. Bizim için burada sahip olduğumuz özgürlük, ancak bu planda uygun görülen ve sığdırabilecek kadar özgürlük vardır. Ve biz, ahlaki açıdan aslında bize verilmiş olan

özgürlük kadar sorumluyuz. Bizim ne kadar özgür olduğumuz ve yaptığımız işlerden ne kadar sorumlu olduğumuz, bu her iki husus bizim bilgi alanımız dışındadır. Bunu ancak kendi planında bizi bu konuma layık gören güç bilebilir.

İşte dinimizin bu meselede benimsediği görüş budur. Dinimiz bir yandan Kaadir-i Mutlak olan Allah'a iman etmemizi ister ve bu da demektir ki, biz ve çevremizdeki bütün her şey ve evren Allah'a bağlıdır ve O'nun hâkimiyeti herkesi ve herşeyi kuşatmıştır. Diğer yandan, dinimiz bize ahlâk kavramlarını Öğretir, iyi ile kötü arasında ayırım yapmamızı sağlar ve falanca yolu seçtiğimizde kurtulacağımızı, filanca yolu benimsediğimizde cezalandırılacağımızı anlatır. Bu husus, ancak bizim gerçekten kendi hayat yolumuzu seçmekte özgür olmamız halinde tutarlı olabilir.⁴

9- SİYASETE GİRİŞİ VE BU YOLLA MEVKİ SAHİBİ OLMA İSTEĞİ KONUSUNDAKİ İTHAMLAR

M.Şevket Eygi "Mevdudî"⁵ adlı gazete yazısında: "Mevdudî, klasik ve geleneksel mânada bir İslâm âlimi miydi? Bence değildi. Onun ağır basan tarafı Müslüman bir politikacı oluşuydu. Aktivist bir şahsiyetti. Bir parti lideriydi. Pakistan'ın resmî ismi "Pakistan İslâm Cumhuriyeti"dir. Pakistan, kuruluş tarihinden bu yana hiçbir zaman gerçek mânada bir İslâm devleti olamamıştır. Bir İslâm devleti değildi ama anayasasında Şeriat'a aykırı kanun çıkartılamayacağı yazılıydı. İşte Mevdudî böyle bir ülkede siyasî bir parti kurmuş ve uzun yıllar boyunca süren bütün gayret ve çabalarına rağmen başarılı olamamıştır. Partisi serbest seçimlerde çoğunluğun oyunu alamamış ve iktidara geçememiştir. Mevdudî hakkında Türkiye Müslümanlarının, doğru cevabını bulmak hususunda derin derin düşünmeleri gereken soru şudur: **Mevdudî'nin kendi vatani Pakistan'da, bunca olumlu şartlara ve bol imkânlarla rağmen başarılı olmayan ideolojisi, çare ve çözümleri, reçetesi Türkiye'de başarılı olabilir miydi?" diyerek Mevdudî'yi eleştirmektedir.**

Bir yazar da şöyle diyor: "İslâm Dinini sanki ülkelerde veya milletlerin idaresinde muhakkak olması gereken bir idare şekli olarak algılayanlar ve görenler oldum-olasi eskiden beri İslâmın böyle bir iddiası ve amacı olmadığına inanan mutasavvıflarla sürekli çatışmışlardır. Yani, bunlar sofiiyunun ve Turuk-u Aliyyenin meslek ve meşrebine pek iltifat etmezler ve onların metod ve davranışlarına şaşı bakarlar! Hâlbuki ta-

rih şahittir ki, İslâmın birçok kişide ve ülkede neşv-u nema bulmasına sebep, tasavvuf içindeki mümtaz ve müstesna şahsiyetlerdir. Rasulullah (s.a.v.) Efendimizin asla devlet idaresini ve iktidarını ele geçirme gibi bir sevdası olmamıştır. İslâm Dinini benimseme ve insanlar arasında yayılıp genişlemesinden sonra idare ve iktidar otomatikman Müslümanların eline geçmiştir. Yoksa amaç bir iktidar mücadelesi hiçbir zaman olmamıştır. İşte, bu ince noktayı bir türlü kavrayamayan başta Seyyid Kutub olmak üzere Mevdudî, Said Havva ve bunlara ilâveten günümüzde yeni türemiş olan birçok mezhepsiz ve modernist kişilikler sanki bu iktidar mücadelesini Müslümanlar için asla vazgeçilemeyecek bir durum olarak lanse etmeye çalışmaktadırlar. Bunların, İslâmın özünden ve Müslümanların saadetinden zerre kadar haber ve bilgileri yoktur."⁶

Yukarıda naklettiğimiz yazarların Mevdudî hakkındaki ithamlardan bir kısmına(mezhepsiz ve modernist olması, tasavvufa düşman olması ithamları) önceki bölümlerde cevap vermiştik. Burada cevap arayacağımız kısım üstad Mevdudî'nin siyasete girişi, bu yolla "devlet idaresini ve iktidarını ele geçirme sevdası" için uğraşan ve bu sayede mevki makam sahibi olmak isteyen birisi olduğu ithamlarının gerçekliğini araştırmaktır.

Bilindiği gibi, 20. yüzyılda birçok Müslüman ülkesi kâğıt üstünde ve/ya gerçek manada bağımsızlığını kazanmıştır. Bağımsızlık kazanılmış olsa da, uzun süren sömürgecilik izleri silinmemiş olup etkisi halen devam etmektedir. Söz konusu ülkelerin başına general, diktatör ve yeni hanedanlar gelmiştir. Bu yöneticilerin çoğu, iktidara gelir gelmez, kendisini Batılılaşmanın öncüsü olarak takdim etmiş ve ülkelerini modernleştirmek için uğraşmışlardır. Bu modernist politikarlardan İslâm da nasibini almış, İslâm'ın güncellenmesi, yeniden şekillendirilmesi suretiyle halkın ve ülkenin geleceği vaat edilmiştir. Belki de siyasal İslâm diye adlandırılan olgunun tarih sahnesine çıkmasının nedeni; bu "Müslüman liderler" in çağdaşlaşma yolundaki İslâm dışı uygulamaları ve bu yolda kendi halklarının inançlarını aşağılamalarıdır. Bu aşağılama, Müslümanların siyasal bir dil kullanmasına, siyaset sahnesinde boy göstermelerine neden olmuştur. Hasan El benna, Mevdudî, Seyyid Kutub, Said Havva, Muhammed Gazali ve Yusuf Kardavi başta olmak üzere birçok önemli isim, eserlerinde İslâm'ın siyasal boyutu hakkında konuşmuş, yüzyılların sorunlarını çözmeye çalışmış, bu özellikleriyle 20. yüzyılda öne çıkmışlardır.

4 Mevdudî, Cebir Ve Kader Problemi, Hilal Yayınları: 105-112.

5 Milli Gazete, 09 Haziran 2009

6 <http://www.ibniabidin.com/Forum/archive/index.php/t-3412.html>

Mevdûdî'nin yaşadığı dönem, halkı Müslüman olan ülkelerin sömürgelerden kurtularak kendi ulusal devletlerini kurma çabalarına şahit olmuştur. Genel olarak bu ülkelerde siyasî parçalanmışlık ve toplumsal çalkantı hâkimdir. Hindistan ve Pakistan'ın ayrılması da bu dönemde gerçekleşmiştir. Pakistan devletinin kurulması aşamasında yeni devletin hangi temeller üzerine inşa edileceği de yoğun tartışma konusu olmuştur. O tarihlerde gazetecilik yapan Mevdûdî de bu tartışmaların içerisinde bulunmuştur. **'Siyasal alanda da egemenlik sadece Allah'ın hakkıdır, yasa koyucu sadece Allah'tır'** diyen Mevdûdî bütün bu düşüncelerden hareketle İslâmî bir devlet modeli ortaya koymaya çalışmış ve bu amaçla uzun yıllar liderliğini yaptığı Cemaat-i İslâmî Partisi'ni kurarak düşüncesini hayata geçirmek istemiştir.

Üstad Mevdudi bu konuda kendisine sorulan **"Sizden ricam; bir gayri müslim devlet idaresinin yönetiminde olan ülkede dinin nasıl hâkim kılınabileceğini açıklamanız ve Hz. Musa'nın davetinin İsrail oğulları ve Firavun kavmi ile ilgisinin sizce gerçek biçiminin ne olduğunu ve İsrail oğullarının milli sorunlarına onun neden özel ilgi gösterdiği ni bildirmenizdir"** sualine şöyle cevap veriyor:

Bu günlerde sizin oralarda sürekli konuşulan bu konuyu ben dikkatle inceledim. Bu meselede görüşüm kısaca şöyle: Bir ülkede veya belli bir zaman diliminde dini hayata hâkim kılmak için ortaya çıkan kimse veya kimseler kendilerini zaman ve mekân bağlarından kurtarıp onların üstünde bir hakikatin öncülüğünü yapsalar yahut her devir ve bölgenin insanlarına aynı değerlerde olan bir temel öğretiyi (hak yolu) sunsalar, yine de içinde faaliyet gösterdikleri ülke ve toplumun özelliklerinden, durum ve şartlarından tamamen uzakta duramazlar. Bu kişi sadece dini anlatan bir davetçi değil de fiilen dini hayata hâkim kılmak için çalışıyorsa yer ve zamanın şartlarına kendi daveti açısından bakması ve değerlendirmesi gereklidir. Davet için o şartlara en uygun olan tarzı benimsemesi lazımdır. O hangi toplumda faaliyet göstermeye başlamışsa, o toplumun İslâm dışı bir toplum olup olmadığına yahut eskiden beri o toplumda İslâma iman etmiş insanların bulunup bulunmadığına veya ezici çoğunluğun Müslüman olup olmadığına dikkat etmeli, kesinlikle bunları gözardı etmemelidir. Bu üç durumda davet tarzı aynı olamaz; sonra bu değişik türden toplumlarda da davet tarzı aynı olmaz. Bir yerde, mesela Amerika veya Japonya gibi durumlar olur, başka bir yerde Rusya veya Çin gibi. Bir yerde Hindistandaki şartlar geçerlidir, diğer bir yerde Seylan. Bir yerde Pakistan tipi diğer bir yerde Mısır ve Suriye başka bir yer-

de Türkiye gibi şart ve durumlarla karşılaşılabilir. Her ne kadar İslâmın esasına yapılan çağrı bunların hepsi için aynı olsa da, bu uğurda çalışanlar akıl ve fikir sahibi iseler her yerde aynı neticeyi kullanamazlar! Hastalığın ve hastanın durumunu göz önünde bulundurup reçetede ona göre değişiklik yaparlar.⁷

İslam dünyasındaki ülkelerin sömürge (Ceza-yir, Mısır, Filistin, Bosna-Hersek, Pakistan...) ya da yarı sömürge (İran...) durumunda olmaları sebebiyle veya diğer ihtimalle de, İslami yaşantıya izin vermeyen yönetimlere (Türkiye...) sahip olmaları nedeniyle ortaya çok farklı tiplerde mücadele biçimleri çıkmıştır. İçinde bulunulan sistemi toptan reddetmeden İslami yönetim biçimini demokratik yolla (yapılan seçimlere katılarak) sağlamaya çalışan Seyyid Ebu'l Ala Mevdudi, 1941 yılında Cemaat-i İslami'yi partileştirerek yeni kurulan Pakistan'a anayasa önerisinde bulunmuştur. Mevdudi, 1968 kışında Londra'da tedavi olurken Arapça yayın yapan el-Guraba dergisinin editörü kendisiyle bir mülakat yaptı ve dünyanın baskı altındaki çeşitli bölgelerinde sürüp giden İslami Hareketler için hangi metotları önerebileceğini sordu. Mevdudi, bu soruya şöyle bir cevap verdi: **"İnanıyorum ki, altında yaşadıkları despotizmin türünü ve doğasını akıllıca tayin etmek, belirli bir ülkedeki İslami Hareketin lider ve kadrolarının sorumluluğudur. Buna karşı mücadelenin yollarını ve araçlarını keşfetme ve İslami amaca hizmet etmek için yeni fırsatlar aramak, yine bunların sorumluluğudur. Farklı Müslüman ülkelerdeki despotizmin doğası ve boyutları birbirinden farklıdır ve herhangi bir standart metodu öne sürmek mümkün değildir."**⁸

O zamanın Cumhurbaşkanı Eyüp Han'da Mevdudi'nin "pis bir oyun" olan siyaseti bırakmasını istemiş ona türlü vaatlerde bulunmuştur. Mevdudi'nin ona verdiği cevap ise şöyledir: "Sence ne yapmalıyız? Bırakalım bu pislik böylece devam mı etsin, yoksa güvenilir, Salih ihlâslı adamlara da bu meydanda yer açalım da temizlensin mi? Sizin de dediğiniz gibi siyaset bataklığa döndü. Ben de zaten bu yüzden siyasete girdim. Onu pisliklerden arındırayım diye. Bu pislik gelecek nesillere de bulaşmasın ve siyaset hem ülkemiz hem halkımız için merhamet mevkii olsun diye."⁹

7 Mevdudi, Meseleler Ve Çözümleri, Sh:258-9, Risale Yayınları, İstanbul, 1999

8 <http://istisnadergisi.com/index.php/dergi-icerigi/9-kis-2011/35-iktidara-talip-muslumanlar>

9 Kızının gözüyle Mevdudi, <http://www.dunyabulteni.net/?aType=haber&ArticleID=149548>

Üstad Mevdudi böyle iyi düşüncelidir ama siyaset ve politikanın gerçekleri de bir o kadar acıdır. Bu konuda Mevdudi ve Cemaat-i İslâmî hareketi hakkında kitaplar yazmış Veli Rıza Nasr'ın şu tahlilini de -eleştirilerin geneline katılarak- nakletmek istiyoruz: "İslâmî İhya Hareketi(Cemaat-i İslâmî) her nerede başarılı olmuşsa, orada siyasi süreci hazırlıksız yakalamış ve bir coşku anından istifade ederek genel hoşnutsuzluğu bir kitle hareketine dönüştürmüştür. Cemaat örneğinde olduğu gibi, siyasi sürece uzun süreli bir karışma toplumdan yeni kanunlar ve kısıtlamalar şeklinde birtakım tavizler koparmakla birlikte, aynı zamanda İhya Hareketi'nin büyümesine mânialar doğurmakta ve siyasi süreci onun tesirine karşı muaf kılmaktadır. Bu karışma ameliyesi, salt ideolojik bir istikametın yerine pragmatik politikanın kucaklanmasını koymaktadır. Bu da uzlaşmaya sevk etmekte ve uzlaşma da İhya Hareketlerinin sisteme bağlı siyasi müesseselere tahvil etmektedir. Nihayetinde demokrasi İhya Hareketi'nin büyümesi için en iyi kontrol vazifesi görmektedir. Çünkü demokrasi siyasi tartışmanın alanını çeşitlendirmekte ve siyasi sürece İslâmî aktivizmi kısıtlaması muhtemel olan uzun süreli bir karışmayı temin etmektedir. Mesela 1989'dan beri Pakistan'ın iki hâkim ulema partisi olan Câmîât-i Ulemâ-i İslâm ve Câmîât-i Ulemâ-i Pakistan'dan her ikisi de politika ihtilâfları yüzünden hiziplere bölündüler.

Demokrasi, ihyacı hareketin dahi muaf kalması mümkün olmayan eğitimi bünyesinde barındırmaktadır. Bu bağlamda ihyacı hareketin demokrasiye yaklaşımı ve demokrasi ile problemleri Avrupa komünizminin istihalesine yol açan yaklaşım ve problemlerden pek farklı değildir. Yeni zorunluluklar köklü değişiklikleri iktiza eder bu da yeni değerlerin benimsenmesine yol açar. Mesela Cemaat 1947'den beridir partinin İslâmî düşünceyi modernleştirmesini izhar etmekte ve gittikçe demokrasiye ve hukukî sürece bağlılığını artırmaktadır. Parti demokratik biling yapısını tamamıyla özümsememiş olsa da onun demokrasiye bağlılığı göz ardı edilmemelidir. Bu bağlılık ilkin siyasi bir oyun olarak ortaya çıktı fakat gittikçe yeni bir yön tutturmanın işareti haline geldi. (...)

Cemaat başlangıçta yüksek standartların ve ideolojik bağlılıkların üyeliği sınırladığı bir "kutlu topluluk" olarak düşünülmüştü; o öncü bir partiydi, bir "teşkilatlanma silahı" idi. Bu, partinin gücünü nicel varlığını çok ötesine tevcih etmesini ve güçlükle vasıtasıyla onu canlı tutmasını mümkün kılıyordu. (...) Diğer taraftan Cemaat'ın teşkilâtının partinin bağlandığı siyasi programı yürütmek için tasarlanmadığı da bir gerçektir. Bir "kutlu topluluk" fikri bir parti olarak icra-i

faaliyet etmeye pek uygun değildir. Aynı şekilde partinin idolojisi siyasi programına ters düşmektedir. (...) Partinin inkılâpçı retoriği, federal yapıyı desteklemesine de ters düşmektedir. Siyasi sürece katılmak suretiyle, pratikte devletin mevcut şekline muhalefeti her bakımdan terk etmiş bulunmaktadır. (...) Kısacası Cemaat bir ideoloji olarak ihyacılığı sosyal bir hareket olarak ihyacılığa dönüştürmeye muvaffak olamadı. Belli bir dönem boyunca kitleleri toplu bir hareket için İslâmî bir bayrak altında seferber etmeye muvaffak olamadı."¹⁰

Bazı kişiler İslami yönetim biçimini demokratik yolla (seçim) sağlamaya çalışan Seyyid Ebu'l Ala Mevdudi'nin de parlamentoya girdiğini ve demokratik yöntemi tavsiye ettiğini iddia ederek, Türkiye'deki demokratik mücadeleyi savunmaktadırlar. Hâlbuki Mevdudi'nin demokrasi hakkındaki görüşü nettir. Bakınız şöyle diyor: "Demokrasi insanın ilahlaştırılması, kitlelerin egemenliğidir. Demokraside yasama halkındır. Halk parlamentoda milletvekillerinin çoğunluğu ile temsil edilir. Parlamentonun yaptığı kanunlar bütün halk için bağlayıcıdır. Bu nedenle demokrasi, Allah'a şirk koşturur ve açık bir küfürdür. Çünkü Allah'ın yasama hakkını alıp insanlara vermektedir. Hâlbuki Allah-u Teâlâ "Hüküm ancak Allah'ındır. O size ancak kendisine ibadet etmenizi emretti." (Yusuf Suresi: 12/40) buyurmaktadır. Parlamento kararlarının Allah'ın adıyla değil de insanların adıyla çıkmış olması, demokrasinin küfrünü göstermeye yeterlidir. Demokratlar bu yaptıklarıyla halkı Allah'ı Teâlâ'nın yerine koymaktadırlar. Bu nedenle demokrasi, Allah'ı bırakıp insanları ilahlaştırmanın bir şeklidir. Allah-u Teâlâ, "Allah'ı bırakıp ta kimimiz kimimizi rabler edinmeyelim" (Ali İmran Suresi: 3/64) buyruğu ile onu haram kılmıştır."¹¹

Molla Alaaddin Palevi de kendisine sorulan **"Bazı çevreler parlamentoya girme konusunda Hasan el-Benna ve Mevdudi'yi örnek göstermektedirler. Hatta bize "Onları niye tekfir etmiyorsunuz" diyerek alay eder şekilde itiraz etmektedirler?"** sualine şöyle cevap veriyor:

"Aslında tüm bu itirazlar Kur'an ve sünnette sınırları apaçık çizilmiş bir hususta kişilerin nefislerinden kaynaklanan itirazlardır. Her zaman sunu diyoruz ki, ölçü Kur'an ve sünnettir. Kim ne yaparsa yapsın bu ölçü içinde değerlendiririz. Kur'an ve Sünnete uyanı alır, Kur'an ve Sünnetin reddettiğini atarız. Sorunuza gelince; ne Üstad

10 S.Veli Rıza Nasr, *Cemaat-i İslâmî, Trc. Hasan Aktaş, Yöneliş Yayınları, İstanbul 1998, sh. 360, 362, 363*

11 <http://www.ummimiz.biz/index.php?topic=7089.0>

Hasan el-Benna dönemini ne de Mevdudi dönemini bugünkü durum ile kıyaslamak mümkün değildir. Bu iki âlimin döneminde beşeri kanunlar bugün olduğu gibi kökleşmemiştir. İdare bütünüyle beşeri esaslardan oluşmuyordu. Saflar net değildi. Ayrıca parlamento yolunda apaçık şirk ve küfrü barındıran ameller mevcut değildi. Hasan el-Benna parlamento yemini ile ilgili kendisine sorulan bir soruya "Mısır devletinin kanunları İslam ile çelişmez. Çünkü devletin resmi dini İslam'dır" diye cevap vermiştir. Üstad Mevdudi'ye gelince o birçok kitabında Allah'ın kanunlarını bir kenara bırakarak beşeri kanunlarla hükmetmeyi apaçık bir şekilde ilahlık olarak vafsetmektedir. Ve unutulmaması gerekir ki Mevdudî asrımızda bu akîdeyi savunan öncü âlimlerden bir tanesidir. Benim görebildiğim kadarıyla Pakistan'da Mevdudi döneminde kanunların kaynağı İslam idi. Günümüzde olduğu gibi Allah'ın kitabı tamamen bir kenara atılarak beşeri kanunlarla hükmetme şeklinde bir idare mevcut değildi. Bu yüzden iki farklı olayı kıyaslamak büyük bir hatadır.¹²

Mevdudi'nin siyasete mevki ve makam edinme arzusuyla girdiği yönündeki ithamla ilgili, ilim tahsilini Pakistanda yapmış olan mütercim Yusuf Karaca diyor ki; Nedvetül Ulema'nın Mihmanhane denen, ön tarafında yerden yarım metre yükseklikte düz bir yer yapılmıştı. Oraya hasır serilir, kilim serilir. İkindiden sonra Üstad Nedvi oraya gelir, hem dinlenmiş olur, hem de oradaki kişilerden, hocalardan, bazı ileri derecedeki talebelerden gelip, üstadın konuşmasını dinleyip istifade etmek, sorular sormak için zemin hâsıl olurdu. Ben ilk gittiğim sıralarda, orada kaldığım için bu sohbetlere her gün iştirak ederdim. Bir gün Mevdudi Rahmetullahi aleyh mevzu oldu. Tenkit ediliyordu tabii. Oradaki zevatın da bir kısmı aleyhinde. Çünkü oradaki kişiler daha çok tebliğ cemaatine meyilli idiler.

Ebul Hasan en Nedvi hazretleri dedi ki; "Bakın, Mevdudi'nin bir yerde hakkı yenilmez. Samimi olduğuna da en büyük işarettir o." Sonra şunu anlattı Ebul Hasan en Nedvi: Mevdudi karşısında aciz kalmış Pakistan idaresi, Milli Eğitim Bakanlığı teklif etmişler kendisine. Amaç, devlet bünyesine alıp susturma... Demişler ki; "Gel, madem böyle gayretli, hamiyetli bir insansın ve eğitimle, insan yetiştirme meselesi ile uğraşıyorsun, Milli Eğitim Bakanlığını sana verelim." O da, "şartlarımı kabul ederseniz" demiş. "Nedir şartların?" demişler. Yazmış; "Eğitim düzenini kendisi kuracak, kimse karışmayacak. O eğitim düzeninin uygulanışında kimse ona engel ol-

mayacak". Yetkililer şaşırmış; "Yok olmaz, bizim dediklerimizi tatbik edersen, veririz" demişler. Mevdudi şu cevabı vermiş; "O zaman bu benim sizin emrinize girip kölelik yapmam demektir. Bana bu şekliyle Reis-i Cumhurluğu da verseniz kabul etmem." Ardından Nedvi şöyle buyurdu; "Eğer bu insanın şahsi arzuları, makam sevgisi olsaydı, onun ulaşabileceği en büyük makamlardan biriydi. Ama O bunu kabul etmedi."¹³

Üstad Mevdudi'ye baştan beri zikrettiğimiz tenkitler dışında başka tenkitler ve ithamlar yapılmıştır. Ama bu kadarıyla iktifa ediyoruz.

DEĞERLENDİRME

İşin nihayetinde şunu söylemek istiyoruz: Mevdudi, ümmetin tamamen "siyasal yokoluş" sürecine girdiği zamanlarda yaşamıştır. Bu açıdan O'nda, İslam'ı temelden ele alarak "sıfırdan" başlama eğilimi göze çarpar. O "Dört Terim" diye ifade ettiği "ilah-rabb-ibadet-din" gibi İslam'ın "temel" ilkelerini yeniden ifadelendirme ve yorumlamaya çalışmıştır. ¹⁴Yorumlarında dini Modernizme etme değil, çağın insanının anlayacağı tarzda **"yeniden ifadelendirme"** söz konusudur. Bunu yaparken hatalar yapmış mıdır? Muhakkak ki hatalar yapmıştır. Ancak hayatını İslam'a adayan, daha 15 yaşında İslam dünyasının gözbebeği olarak tüm dünya gençlerine örnek olan, küçük yaşlardan itibaren sözüyle, kalemiyle, duruşu ve hareketiyle İslam'ın zaferi ve Müslümanların kurtuluşu için çırpınan, 75 yıllık hayatını İslam dinine hizmetle geçiren ve önüne çıkan tüm engeller karşısında yılmayıp yoluna devam eden bu büyük mütefekkir hakkında insafı olmak gerekmektedir.

Evet, kabul ediyoruz ki Üstad Mevdudi çokca eleştirilmiştir. Niye çünkü Müslümanlara ayağa kalkın, direnin dediği için. Yatmayın cihad edin dediği için... Bakın üstad Mevdudinin feryadına: "Bazıları Müslümanların yaptıkları geniş zaferleri sömürgecilikle karıştırırlar. Ancak İslam zaferleri ile sömürge imparatorlukları çok çok farklı şeylerdir. Müslümanlar büyük ülkeler fethettiler, ancak kesinlikle sömürgecilik yapmadılar. İşte kılıktan kılığa sokmak, gerçek yönünü inkâr etmek için imansızların sürekli saptırmaya çalıştıkları "Allah yolunda cihad" ülküsünün gerçek yönü.

13 http://www.cevaplar.org/index.php?content_view=2078&ctgr_id=16

14 Mevdudi'nin bu husustaki en büyük muhibbanlarından birisi Seyyid Kutub'tur. Kutub'un Yoldaki İşaretler'ini Mekke-i Mükerrreme'de sadece bir gecede okuyup bitiren Mevdudi şöyle demiştir: "Bu kitapta yazılan bütün görüşlere katılıyorum. Hatta sanki kitabı ben yazmış gibiyim. Benim düşüncelerimi yorumlamış. Ama bunda şaşılacak bir şey yok. Çünkü düşüncelerimizin kaynağı bir. Allah'ın Kitabı ve Resulullah (s.a.v)"

Şimdi şöyle düşünebilirsiniz; "Nerede o güzel güzel sözünü ettiğiniz, yükümlülük ve hedeflerini anlattığınız Müslüman topluluk?.. Peki, nereye gömüldü asıl içeriğini açıklamaya çalıştığınız cihad ülküsü? Altı yüz milyon Müslüman topluluğundan hangi birisi o ilahi sisteme sarılıyor? Neden bütün bu topluluklar ve ezeli ve ebedi hakikatlere sırtını dönmüş?.." Evet, bütün bu soruların cevabı çok çok acı ve derindir. Her şeyden önce suç bizim değil, bizim neslimizden önceki nesillerin... Evet suç, İslamı doğru yolundan çıkarıp hedefini saptırıp kalbinden vuran, onu yalnız tesbih tıkırtılarından, tevhid sohbetlerinden, riyazet hallerinden ibaretmiş gibi gören ve gösterenlerindir. Suç, Müslümanları, batıl ve hurafelere bulandırıp cihadın zorluklarından (!) kurtarıp kendilerine göre kolay kurtuluş yolunu (!) gösteren, onları kabirlere, zaviyelere, tekkelere dol-duran ve güya ebedi huzuru oralardan bekleyenleridir. Sorumluluk ve suç, İslam'ın evrensel ve ebedi kurallarından uzaklaşıp ince ve derin fikhî meseleler üzerinde uğraşan, fıkıh havzalarında yüzüp neden yaratıldıklarını, bu dünyaya geliş gayelerini unutanlarındır. Suç, İslam'ı gerçek gayesinden saptırıp ulvi kurallarını unutulmaya mahkûm müzelere gömenlerindir.

Bugün İslam'ın hâkimiyetinin neden azaldığını, Müslümanların etkinliğinin neden silindiğini öğrenmek isteyenler; Allah'a ve Rasulüne inandığını (!) iddia eden hükümdarlara, krallara ve başkanlara bir göz atsinlar. Üzülerken ve utanarak söylüyorum ki, böylelerinin bir kısmı İslam'ı öcü gibi görüp yanlarına yaklaştırmak istemediği gibi, bir kısmı da İslam'ın mübarek kitabına, peygamberin getirdiği ilahi düzene mevlüt törenleri tertiplemekten, akrabalarının ruhlarını şad etmek (!) için hatim törenleri düzenlemekten fazla bir hak tanımamaktadır.

Eğer biraz daha dindar bölgelerde yetişmişlerse, sairlerin kendilerine yağ çekmek için yazdıkları yalanla dolu övgüler gibi İslam'ı güya övücü içerikte hitabeler ortaya koymaktan geri

Üstad Mevdudi çokca eleştirilmiştir. Niye çünkü Müslümanlara ayağa kalkın, direnin dediği için. Yatmayın cihad edin dediği için... Bakın üstad Mevdudinin feryadına: "Bazıları Müslümanların yaptıkları geniş zaferleri sömürgecilikle karıştırırlar. Ancak İslam zaferleri ile sömürge imparatorlukları çok çok farklı şeylerdir. Müslümanlar büyük ülkeler fethettiler, ancak kesinlikle sömürgecilik yapmadılar. İşte kılıktan kılığa sokmak, gerçek yönünü inkâr etmek için imansızların sürekli saptırmaya çalıştıkları "Allah yolunda cihad" ülküsünün gerçek yönü.

durmazlar. Ancak "Alın işte Kur'an, ne duruyorsunuz uygulayalım dersiniz her birisi kaçacak bir köşe arar." Öyle ki Allah Kur'an'ın uygulamalarını onlara sanki hiç emretmemiş. Onlar Allah'ın mümin kullarına yüklediği yükümlülüğü yerine getirecek keyfiyette değildirler. Onlar İslam'ın emrettiği görevleri uygulayacak güçte değildirler. Onlar rahat konumlarına ve tatlı hayatlarına (!) devam etmekte, kolay kurtuluş yollarını seçmektedirler.¹⁵

Bir eleştiri olarak "Ayetullah Humeyni İran'da devrim yapmayı başardı. Sen neden Pakistan'da devrim yapmayı başaramadın?" sorusuna nazik bir edayla **"Ben Allah'ın indinde gündelik bir işçiyim. İşimin karşılığını da gündelik olarak yetirmem gereken işleri yapmak, karşı-**

lığında da malum karşılığını almak. Bina'nın inşasına, şeklinin nasıl olacağına, ne zaman tamamlanacağına karışmak benim üzerime vazifem değil. Ya da tamamlanacak mı tamamlanmayacak mı karışmam. O benden nerede, nasıl ve ne zaman çalışmamı isterse öyle ihlâsla görevimi yerine getiririm. Yoksa işin sonunun nereye varacağı benim görevim olmadığı gibi, beni ilgilenmez de. Bu, davet sahibinin işidir, işçinin değil."¹⁶cevabını veren Üstad Mevdudi'yi vefatının 32.yıldönümünde¹⁷ rahmetle anıyoruz.

Üstad Mevdudi hakkındaki yazı dizimizin sonuna geldik. Şayet üstad Mevdudi'yi gerçek yönleriyle tanıtabilmişsek ve kendisine yapılan iftiralara azda olsa cevap verme konusunda bir katkımız olmuşsa kendimizi bahtiyar kabul edeceğiz. Selam ve dua ile...

15 Mevdudi, Cihad, Sh:40-41, Dünya Yayıncılık

16 <http://www.timeturk.com/tr/makale/mehmet-a-tepe/bir-baba-iki-anne-ve-bir-evlat-babam-mevdudi-ii.html>

17 Mevdudî 22 Eylül 1979'da vefat etmiştir.

Sonsuz Merhamet Kaynağısın

Necdet YÜKSEL

Senden başka ilah yok
Sen bizim Rabbimizsin
Yüreğimiz zikrinle pak
Sen bizim Malikimizsin

Namazımız senin için
Hayatımız senin için
Ölümümüz senin için
Hepsi Senin, Senin için

Bizi yoktan yaratansın
Sana kulluktur vazifemiz
Nimetlerini cömertçe sunansın
Şerefe dinine adanarak erişiriz

Namazımız senin için
Hayatımız senin için
Ölümümüz senin için
Hepsi Senin, Senin için

Hakkı batıldan ayıransın
Hakikati vahyinle öğrendik
Kurtuluşa çağıransın
Rahmetinle hidayete erdik

Namazımız senin için
Hayatımız senin için
Ölümümüz senin için
Hepsi Senin, Senin içindir

Sonsuz merhamet kaynağısın
Tevbe ancak sana edilir
Sen Rahimsin, Rahmansın
Cennete Salih amelle girilir

Sancılı Bir Uyanış Türküsü!

Fatih PALA

Bazı zamanlar, öyle oluyor ki insan kendini tanıyamıyor, tanımlayamıyor, anlayamıyor, anlamlandıramıyor. "Ben neyim ve bu hal neyin nesi?" diyor.

Gerçek manada bağlarımızı sımsıkı tutmamız gereken tek dostumuz, tek yarenimiz ve tek sevgilimiz, Yaradanımız (subhanehu ve teala) olmalı değil mi bizler için? Aklımızı, fikrimizi, zikrimizi hep O'na, hep O'nda, hep O'nun davasında ve hep O'nun sevdasında sabit kılmalı değil miyiz? Eğer sıkıntılı vakitler geçiriyorsak, eğer işlerimiz sekteye uğruyorsa, eğer huzursuzluğumuz almış başını gidiyorsa; bilelim ki, Rabbimizle olan bağımız kopma raddesine gelmiş demektir. O'na uzak kaldığımız, O'nun hükümlerini, emirlerini, nehiyelerini, bize yol, yön ve müreffeh bir hayat tayin edici vasıflar taşıyan Kitabını ve aziz Elçisinin (aleyhissalatu vesselam) sünnetini göz ardı ettiğimiz anda, işte tam o vakitte, dertler elvan elvan üzerimize yağar. Vücudumuz, yani emanetimiz bîtap düşer, ağırır o sırma saçlarımız, ağır aksak bir hal alır atmaktan hiç ama hiç yorulmayan o dağ emsali yüreğimiz. O'na yanaşma ve O'na yaraşma derd-û gayesini hayatımızın tüm karelerine ve vazgeçilmezlerine serpiştirmediklerimiz/ yerleştirmediklerimiz müddetçe, olmazlıkların prangaları bizi asla rahat bırakmayacaktır.

* * *

Bir düşünün... İciniz çöl gibi. Kupkuru ve ıpıssızsınız. Kendinizi, kimsenin olmadığı bir adada yapayalnız hissediyorsunuz. Kimseyi görmüyor ve duymuyorsunuz. Yangınlardasınız aynı zamanda. Yandıkça yanıyorsunuz. Benliğinizi kaybediyorsunuz. Ve... Bir çıkış yolu arıyorsunuz. Dağlar üstünüze üstünüze geliyor. Kapılar yüzünüze yüzünüze kapanıyor. Yollar bitime ulaşıyor. Elleriniz uzanmıyor hiçbir vuslata. Üşüyor ve düşüyorsunuz mecalsizce. Tutmanız yok. Kapkaranlık ve buzhaneye dönüşmüş bir mahzendeymişsiniz gibi, yaz ortasında kışı soluyorsunuz. Solgun, yorgun, vurgun ve durgunsunuz...

Ve sonra... Sizi tutup kaldıracak sımsıcak bir sevda istiyorsunuz şanı pek yüce olan Sahibi-

nizden. Bilmektesiniz ki, sevdayla diriliyor ve direniyor insan. Sevda sele dönüşür ya. Ve ama hiç boğmaz ya insanı. Hep yükseltir, hep umut verir ya acziyet yumağı insanoğluna. Böylece kurtuluşa davet eder tüm acizleri/acizlikleri... Öyle bir dinginliğe ulaştırır ki, durulan canlar kanla dolar ve koşar sessizliğin, kimsesizliğin, nefessizliğin üstüne. Patlar ve ağlar. Çağlar en kuytulardan tırmanışa geçen dertli bir duygu seline.

En nihayet... Bir Kitap, bir Hayat, bir Rehber silüeti gözüktür/ hissedilir/ beklenir/ gözlenir/ özlenir tâ uzaklarda bir yerde, ufukta. "Tutunun bize ve kurtulun" denilir size. İcinizden yükselen kavgaya, baskın çıkar depreşen o taze sevdanız ve uzatırsınız kısıcak ellerinizi bu çağrı yoluna. Gider tüm üşüntünüz, öyle ısınır ve ıslanır ki gözleriniz; hep af dilersiniz ve Allahu Ekber ve lillahil hamd dersiniz.

* * *

Yine de umut ehliyiz. Hiç aksine düşmek istemedik fitratımızın. Sevmek ve sevdirmek istedik hep hak ve has olanı. Aşkla yoğrulmayı ve berrak bir kavga doğurmayı yeğledik. Tüm Müslüman coğrafyayı ekledik kotasız ve doymak bilmez yürekçemize.

Teklemek nedir bilinmez, bu azim ve sebat ikliminde. Baharlarımız, hep öne geçer bin farkla. Fırak maya tutmaz, kardeşlik hamurumuzda. Taptaze ve dipdiri erdemli şahsiyetler, yürürler yine ve yeniden tüm alanlara. Bu ulvi bir öğüt olur, oldukça geride kalanlara. Ve açılır rahmet kapıları ardına kadar, günaha saplanmışlara.

Okuyan, sorgulayan, anlayan, kavrayan, araştıran, eleştirel (ama yıkmak için değil yapmak için yani kardeşçe) yaklaşan; tüm bunları hayatıyla, amelleriyle buluşturan özne ve her dem taze kalmayı başarabilen ümmet ufuklu mümin/muvahhid yiğitlere selam olsun. Ve yine selam olsun, Hak Davayı (Tevhid Davaını) omuzlarından/ zihinlerinden/ yüreklerinden/ bileklerinden, rüzgâr ne yönden ve hangi şiddetle eserse essin, asla ve asla düşürmeyenlere...

Kaybolan Kardeşliğin Yeniden İnşası

İdris KERİMOĞLU

Fikri bir donukluk, salih amelden yoksunluk, tefekkür ve hikmetten uzak cahili bir hayatın içinde ömür tüketiyor Müslümanlar. Modern zamanların Müslüman'ı, artık konformizmin esaretine duçar olmuş, hayatında kapitalizmin yeni veçheleri tezahür etmeye başlamış durumdadır maalesef. Ümmet yek pare olamamanın ıstırabını yaşarken, aynı kitabı okuyan ve aynı yolun yolcusu olduklarını iddia eden zamanın mangalda kül bırakmayan Müslümanları çoktan yetmiş üç fırkaya ayrılmış bile. Sen ben kavgası, enaniyet kibri ve "le yüsel" hastalığı sarmışsa cemaatlerimizi, artık birilerinin çıkıp güçlü bir şekilde haykırması gerek gerçekleri. Aksi takdirde ayrılıp dağılmak mukadder olur ve Rabbimiz gücümüzü çeker alır.

Tevhidi incelemesi ve bunu vahyin yeryüzündeki adil şahitleri olarak yerine getirmesi gereken Müslümanların şu asırda üzerinde önemle durmaları gereken meselelerden biri de "İslam Kardeşliğidir". Müslümanlar olarak buhranlı ve karanlık bir dönem içinde yaşadığımız bir gerçek. Egemen ve zalim emperyal güçlerin özellikle son iki asırdır ümmet coğrafyasını talan ettiği ve tüm yeraltı ve yer üstü kaynaklarımızı sömürdüğü de bir gerçek. Ancak bu kadar yaşanan olumsuzluklar içinde Müslümanlar olarak kendimize pay çıkarmamız gerektiği de bir gerçek.

Bugün, ümmet ve coğrafyasında ve bilhassa yaşadığımız topraklarda ihtilafları, akan kan ve gözyaşlarını, yükselen ırkçılık ve ulusalcılık dalgasını ve sen ben kavgasını görünce, İslam'ın evrensel mesajına ve kardeşliğine ne kadar muhtaç olduğumuzu tüm çıplaklığıyla müşa-

hede ediyoruz. Gerçek ve ideal kardeşliğin, insanlık tarihine baktığımızda kan ve ırk bağı ile değil de, din-inanç bağı ile gerçekleştiğini, bununda en güzel örneğinin İslam'da olduğunu görüyoruz. Şüphe yok ki, Müslümanlar arasındaki İslam kardeşliği bağı diğer bütün bağların üzerinde ve üstünde bir bağıdır. Çünkü o, dini inançtan/imandan ileri gelir ve onunla beslenir ve güçlenir. İslam kardeşliği o kadar güçlüdür ki, başka hiçbir kardeşlik ve dostluk onun yerini dolduramaz.

Bizler birlik ve beraberliğin, kardeşliğin zirve örneklerini ümmetin öncü neslinde görüyoruz. Bu nesil ki, Allah Rasulünün (sav) rabbanî terbiyesinden geçmiş altın bir nesil. Ensar ve muhacir arasındaki kardeşlik tablosunu az çok siyer okumuş bir Müslümanın bilmemesi mümkün değil. Peki, asrımızda bu kardeşliği tesis etmek ütopya mı? Elbette ki hayır. Merhum Şehid Seyyid Kutup "Yoldaki İşaretler" adlı eserinde bu konuda şu çarpıcı tespitlerde bulunuyor: "*Kur'an elimizdedir. Allah Rasûlü'nün (s.a.v.) Sünneti, pratik yolu, siyeri de... Tarih-te bir benzeri daha gelmeyen ilk neslin elinde olduğu gibi, bunların hepsi bizim de elimizdedir. Elimizde olmayan sadece Allah Rasûlü'nün (s.a.v.) şahsıdır. Allah Rasulü'nün şahsının aramızda olmaması ise İslam davasının kıyamete kadar devam edecek olmasına engel değildir. İslam evrenseldir ve Kuranın bir harfi dahi kıyamete kadar değiştirilmeyecektir.*"

Öyleyse şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki, kaybolan kardeşliği yeniden tesis etmek değişmeyen değerlerimize; yani Kuran ve sahih sünnete sarılmakla mümkün olacaktır inşaAllah.

Biz Müslümanlar, ne zaman Kuranın ruhundan uzak durduk o zaman felaketler peşimizi bırakmadı.

Zihinlerin işgal edildiği bu cahiliye çağında, nesillerimizi Allahın yüce kelamı Kurandan uzak tutmanın bilinçli bir mücadelesi yapıldı topraklarımızda. Bu ifsad edici mücadele daha çok yerli devşirmeler eliyle ve sinsi bir şekilde yürütüldü yıllarca. Kur'anın hançerelerden öteye geçmemesi; ruhlara, gönüllere sinip zihinlerde ve davranışlarda köklü değişiklikler meydana getirmemesi için zalim tağutlar çokça mücadele etti ümmet coğrafyasında. Temel amaç, ümmetin Kuranın manasından uzak durarak bir ve beraber olmasının önüne geçmek ve kendi zalim saltanatlarını devam ettirmektir.

Evrensel İslam kardeşliği binasının yeniden inşa edilmesinde başat faktör Kur'an'a yönelişimizin sahil ve sağlıklı bir zemine oturmasından geçmektedir. Peki, biz Müslümanlar Kur'an'a nasıl yöneleceğiz? Kuran'a yönelirken kurtulmamız gereken tek şey, şeytani dürtülerdir. Kafamızdaki kalıplaşmış sabit fikirlerden de kurtulmak zorundayız. Beşeri zaafıların cenderesinden kurtulup özgür bir kafa ile Kur'an'a yaklaşılmaz ve onu anlamak için bir gönül hazırlığı yapılmazsa, bu kitabın kendine özgü engin ve parlak niteliklerini kavramak mümkün olmaz. Üstad Mevdûdî'nin de ifade ettiğii gibi, Kur'an'ı anlamak isteyen herkes, ilk adım olarak, önceden zihninde yer etmiş, kalıplaşmış birtakım teori ve hayallerin tamamından elverdiği nispette kafasını arındırıp boşaltmalıdır. Sonra açık bir kalp ve duyar bir kulakla onu okumak için üstüne eğilmeli, kapanmalıdır. Aksi halde Kur'an'ı, zihinlerindeki birtakım hayalleri önlerine koyarak okuyanlar, onun sayfaları arasında ancak ve bizzat kendi hayallerini ve tasavvurlarının ürünlerini okurlar.

Rabbimizin ilahi beyanına muhatap olan Müslüman Hucurat suresinin 10. ayetinde şu ilahi uyarıyla ve emirle karşılaşır: *"Şüphesiz mü'minler birbiri ile kardeşlerdir; öyle ise dargın olan kardeşlerinizin arasını düzeltin; Allah-tan sakının ki size acısın."* Ve Allah Rasulünün hadislerine bakan mü'min kardeşliğin tesisi adına söylenmiş şu müthiş uyarılarla karşılaşır: *"Müslüman Müslüman'ın kardeşidir, Müslüman asla kardeşine zulmetmez, onu kendi başına terk etmez, onu zelil etmez. Bir Müslüman'ın bir Müslüman kardeşini hakir görmesi kadar büyük bir kötülük yoktur."*

Mü'minler kardeşlerdir. Öyleyse ey Müslümanlar, dargın olan kardeşlerinizin arasını bu-

lun. Kardeşlerinizin arasını ıslah edin. Kardeşlerinizin arasında daima barışı yayın. Kardeşler olun ve hayatınızı Allah için yaşayın. Kardeşliğinizde, ilişkilerinizde egemen güç sadece Allah olsun. Allah'ın koruması altına girin. Yolunuzu Allah'la bulun, muttakî olun. Umulur ki merhamete uğrar, Allah'ın rahmetine ulaşır, nimetleriyle nîmetlenirsiniz.

Müslümanlar kardeşlerdir. Tasada, sevinçte, varlıkta, yoklukta, her zaman ve her ortamda bir Müslüman diğer Müslüman kardeşleriyle beraber olacaktır. Onlara asla zulmetmeyecek, düşmanlık düşünmeyecek. Müslüman kardeşlerinin malını, canını, ırzını, namusunu kendi malı, canı, kendi namusu bilecek. Müslüman kardeşlerine fedakâr davranacak. Kendisi aç kalacak ama kardeşlerine yedirecek. Kendisi giymeyecek, kardeşlerine giydirecek. Yardıma muhtaç olduğunda yardım edecek. Tıpkı bir vücudun âzâları gibi birbirleriyle bir dayanışma içinde olacaklar. Nasıl ki vücudun âzâlarından birine bir diken battığında tüm vücut o acıyı hissediyorsa, yeryüzünün neresinde olursa olsun herhangi bir Müslüman'ın ayağına batan dikenin acısını tüm Müslümanlar hissetmeli ve kardeşlerinin dertleriyle dertlenmelidirler.

Bu satırların yazıldığı sıralarda ümmetin mazlum coğrafyasının bir yerinde, Van'da yaşanan deprem felaketi hepimizi derinden üzdü. Ulusçuluk ve ırkçılık mikrobuyla birbirlerine düşürülmeye çalışılan ve bu coğrafyada bin yıldır kardeşçe yaşayan Kürtler ve Türkler, yaşanan bu deprem sonrasında ayrılıkların ne kadarda suni ve beyhude olduğunu göstermiş oldular. Yaşanan bu acı hadise bizlere bir vücudun azaları gibi yekpare olduğumuzu hatırlattı. Bizi ayakta tutan kardeşlik binamızın tüm cahili depremlere inat hâlâ ayakta kalması bizleri fazlasıyla sevindirdi elhamdülillah.

Demem o ki, kaybolan ama yok olmayan İslam Kardeşliğini yeniden tesisi aslında görüldüğü kadar zor değil. Dört başı mamur İslam medeniyetini yeniden tesis etmek o kadar zor değil. Çünkü bunu gerçekleştirecek kaynaklar elimizde. Temel sıkıntımız Allah Rasulünün bizlere emanet olarak bıraktığı bu iki kaynağa; yani Kuran ve Sünnete samimi bir şekilde sarılmamız ve tüm ihtilaflarımızı bir yana bırakarak İslam potasında birleşmemizdir.

Ne mutlu İslam kardeşliğini yaşayabilenlere. Ne mutlu üstünlüğün takvada olduğunu bilip Allah'a karşı sorumluluklarını yerine getirebilenlere. Bizleri kardeşsiz bırakma Allah'ım. **Şimdi kardeşliği yeniden inşa etme zamanı.**

Van 7,2 Şiddetindeki Depremle Sallandı

Genç Birikim

Van'da 23 Ekim 2011 **günü, Türkiye saati ile 13.41'de 25 saniye süren bir deprem meydana geldi. Depremin merkez üssü Van'a 17 kilometre uzaklıktaki Tabanlı köyü olarak belirlendi. Depremin hemen ardından yapılan değerlendirmelerde depremin büyüklüğünü** Kandilli Rasathanesi richter ölçeğine göre 6.6Ml; ABD Jeoloji Araştırmaları Kurumu ise 7,2 Mw olarak duyurdu. Kandilli Rasathanesi'nden daha sonra yapılan açıklamada, depremin şiddetinin ise merkez üssünde 9 olduğu belirtildi ve depremin moment büyüklüğü 7,2 Mw olarak duyuruldu.

Iğdır, Hakkâri, **Şanlıurfa**, Erzurum, Ağrı, Mardin, Diyarbakır, Muş, Bitlis, Kars, Batman, Siirt gibi çevre illerde ve Kuzey Irak'ta da hissedilen depremde binalar yıkıldı, elektrik ve telefon hatları kesildi. Depremin hemen sonrasında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) alarma geçerken birçok sivil topluma ait yardım kuruluşları ile arama kurtarma ekipleri bölgeye hareket ettiler. Richter ölçeğine göre 7.2Mw büyüklüğündeki deprem, Cumhuriyet tarihi boyunca Anadolu'da meydana gelen en büyük depremlerden biri olarak kayıtlara geçti.

Depremin etkisiyle binalar yıkıldı. Van Havaalanı'nın da zarar görmesi üzerine uçaklar Erzurum'a yönlendirildi; ancak kısa süre sonra Ulaştırma Bakanlığına havaalanının uçuşa açık olduğu bilgisi verildi. Depremle birlikte sokağa fırlayan halk, artçı şokların devam etmesi nedeniyle paniğe kapıldı ve birçok kişi araçlarla kenti terk etmeye başladı.

Türk Kızılayı ise Erciş'te büyük hasar olduğunu, 25 apartman ve bir öğrenci yurdunun çöktüğünü açıkladı. Depremin hasar verdiği Bitlis'teyse bir enkazdan ilk olarak 9 yaşındaki bir çocuğun cesedi çıkarıldı. TRT Haber, ilk belirlemelere göre Erciş'te 59, Van şehir merkezinde 15 kişinin hayatını kaybettiği ve 156 kişinin yaralandığını duyurdu. Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde öğretime bir hafta süreyle ara verildi. İlk ve orta dereceli okullar Van'ın merkezinde ve Erciş ilçesinde bir hafta, Bitlis'in Tatvan ilçesi ve köylerindeyse bir gün tatil edildi. Van M Tipi Cezaevi'nden ise depremi fırsat bilen 160 mahkûm firar etti. Mahkûmlardan 74'ü güvenlik güçlerinin yaptığı çalışmalar neticesinde

cezaevine geri döndü. Dönmeyen mahkûmların ise aileleriyle görüşülerek ikna edilmelerinin sağlanmasına çalışıldı.

24 Ekim 2011 Pazartesi gününün ilk saatlerinde yapılan açıklamalarda; saat 00:30 itibarıyla 970 binanın yıkıldığı, 138 ölü ve 350 yaralı olduğu duyuruldu. 30 Ekim günü AFAD'dan yapılan açıklamada, TSİ 16.45 itibarıyla 601 ölü olduğu belirtildi. Daha önceki açıklamalarda belirtilen 4.152 yaralı ve 2262 yıkılan bina sayısı ise değişmedi.

Deprem sonucu yaşananlar bize bazı dersler verdi; Öncelikle bu afetlerin birer ikaz olduğunu Rabbimiz bize hatırlattı. Toplumda alenen işlenen her türlü kötülük ve fuhşiyat, şirkin adeta kol gezmesi karşısında insanlarımızın bu gibi afetlerden ders çıkarması, her afetin kıyametin bir provasası olduğunu görmesi ve hayatını sade-

ce Rabbimizin belirlediği şekilde tanzim etmesi gerekir. Bizler bu ikazlardan nasibimizi almazsak Rabbim bize hem bu dünyada hem de ahirette bunun karşılığını kat kat verecektir. Aslında geride kalanlar için bu ikazlar aynı zamanda bizler için birer nimettir, birer fırsattır.

Depremde şunu da gördük ki takdir değişmez, birdir. Ancak Allah'ın (c.c.) yarattığı tedbirleri de almak şarttır. Sünnetullahın gereğini her Müslümanın yerine getirmesi gerekir. Aynı yerde bulunan iki binadan birisi yerle bir olmuşken diğeri sapsağlam ayakta duruyor. Bu da bize şunu gösteriyor. Maalesef kul hakkının ne demek olduğunu idrak edemeyen başta müteahhitler, mühendisler ve bunlara izin veren kamu görevlileri yıkılan binalardan ve bina altında kalarak vefat eden veya yaralanan insanlardan doğrudan sorumludurlar.

İNNA LİLLAHİ VE İNNA İLEYHİ RACİÛN

Van'da meydana gelen depremde vefat eden Müslüman kardeşlerimize Allah'tan (c.c.) rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar niyaz ederiz.

GENÇ BİRİKİM

Hepimiz Filistinliyiz!

Rumeysa ŞAHİN

Sevgili Müslüman ağabeylerim, ablalarım ve kardeşlerim;

Ne zaman başladığını ve ne zaman biteceğini bilmediğim Filistin-İsrail Savaşı'nın bitmesi için her gün Allah'a el açan Müslümanlar ile birlikte ben de el açıyorum.

Her gün kardeşlerimin üzerlerine evler yıkıyorlar, onların canlarını alıyorlar. Ama gün gelecek biz de onların başlarına dünyayı yıkacağız, gün gelecek onlar ağladıkça biz güleceğiz, onların bize yaptığı gibi ve öyle bir gün gelecek ki keşke yapmasaydık, keşke canlara kıymasaydık diyecekler ama iş işten geçmiş olacak ve bunu ancak o gün anlayacaklar.

İsrail Mavi Marmara ile birlikte sarstı dünyayı, o olayda can veren şehitler ile birlikte biz de canımızın bir parçasını Allah'a teslim ettik.

Geçenlerde bir resim gördüm, bir adamın elinde toprağın altından çıkarılmış bir bebek, ancak bir kol büyüklüğünde.

Onlar da insan, biz de insanız ama emin olun onların sınavları daha büyük ve daha zor. Bizim de buradaki görevimiz onlara yardım etmek.

Onlar ağlarken biz gülemeyiz, onlar susuzken biz su içemeyiz, onlar açken biz tok olamayız, olmamalıyız. Size yemek yemeyin, su içmeyin veya gülmeyin demiyorum. Sizden sadece onlara yardım eli uzatmanızı ve onların da yüzünü

güldürebilmek için çabalamanızı istiyorum. Filistin hepimizindir ve hepimiz Filistinliyiz.

Bu davaya hepimiz sahip çıkmalıyız. İsrail'e karşı her zaman iki parmağımız havada ve açık olacak. İsrail karşımızdan geçerken biz de özgürlük türküsünü söyleyeceğiz hep bir ağızdan ve elimizdeki taşlar da eksik olmayacak hiçbir zaman. Türküyü bitirip şehadet getireceğiz hep bir ağızdan, ardından Allah diyeceğiz. Öyle bir yükselecek ki sesimizi duymayan kalmayacak ve dünya sarsılacak yerinden. Elimizdeki sapanımızla nişan alacağız taşlarla ve atacağız İsrail'in kalbine. Biz de onları yok edeceğiz kardeşlerimizi yok ettikleri gibi ve temizleyeceğiz dünyayı büyük bir pislikten, tıpkı yeni format atılmış bilgisayar gibi temiz olacak dünya.

Filistin halkı da yaşayacak her insan gibi, onların da sorunları ufak tefek olacak ama hiçbir zaman unutmayacağız İsrail pisliğini ve hiçbir Müslüman unutmayacak onu nasıl yendiğimizi. Kimilerimiz şehid olacak Allah uğruna, kaybedecek canını ve kazanacak bu dünyadan güzel dünyayı "Cennet'i". İki parmağımız havada hatırlayacağız şu ayeti:

"Mü'minlerden öyle erler vardır ki, Allah'a verdikleri sözde sadık kaldılar, içlerinden bir kısmı sözünü yerine getirmiştir (şehid olmuştur), bir kısmı da (şehid olmayı) beklemektedir. Sözünü asla değiştirmemişlerdir." (Ahzab/23)